

BUDGET

**FÖGLÖ
KOMMUN**

FÖR ÅR 2023

	2021	2022	2023
	Bokslut	Budget	Budget
Invånarantal	531	526	501
Skatte %	17,50	17,50	17,50
Skatteintäkter, 1000 euro ^{1) 2) 3)}	2.014	1.926	1.957
Årsbidrag, 1000 euro	- 113	- 174	- 416
Avskrivningar, 1000 euro	339	359	359
Årsbidrag i % av avskrivningarna	- 33	- 48	- 116
Lån, 1000 euro	381	336	301
Lån, euro/inv.	724	638	600
¹⁾ Varav fastighetsskattens avkastning	159.173	157.000	163.000
²⁾ Varav samfundsskattens avkastning	329.809	239.000	259.000
³⁾ Varav kapitalinkomstskattens avkastning	15.268	17.000	0

BUDGET ÅR 2023

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sida
Allmän översikt	1
Arbetsgivaravgifterna	6
Budgetens bindande nivåer	6
Resultatområden - resultatansvar	8
Upphandlingen	9

DRIFTSEKONOMIDELLEN

CENTRALNÄMNDEN	100 Val	10
REVISORERNA	110 Revision	11
KOMMUNSTYRELSEN	120 Allmän förvaltning	12
	123 Näringslivsutveckling	16
	126 Skärgårds- och kollektivtrafiken	23
	420 Biblioteksverksamhet	25
	430 Medborgarinstitutet	27
	302 Kommunernas socialtjänst (KST)	28
	C31 Hemservice	29
	334 Annagården	37
LANTBRUKSNÄMNDEN	130 Lantbruksnämnden	45
BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN	500 Byggnadsinspektionen	47
	C51 Brand- och räddningsväsendet	49
	C52 Tekniska nämnden	52
	503 Gator och vägljusnät	55
	550 Kommunalvägar	57
	505 Avfallshantering	60
	506 Hamnverket	62
	590 Vattenverket	65
	591 Avloppsreningsverket	68
	C53 Fastigheter, byggnader, lokaler	72
	C56 Tullkamarplans fastigheter	81
	580 Kommunens radhus	85
	581 Annagårdens pensionärsbostäder	86
FRITIDS- OCH KULTURNÄMNDEN	C61 Kulturverksamhet	87
	C62 Fritidsverksamhet	90
BILDNINGSNÄMNDEN	C32 Barnomsorg	94
	C41 Grundskolan	100

INVESTERINGSDELEN

106

FINANSIERINGSDELEN

112

Resultaträkning	113
Finansieringsanalys	114
Finansieringsposter	115

BILAGOR

1. Förteckning över tjänster och anställningar i arbetsavtalsförhållande år 2023
2. Förteckning över bundna anslag i budgeten 2023
3. Budgetuppställningen inklusive resultatområden, - enheter och - ansvariga
4. Lånetabla
5. Förteckning över avskrivningar 2023
6. Budgetsammandrag (bilagor)

FÖGLÖ KOMMUNS BUDGET FÖR ÅR 2023

ALLMÄNNA MOTIVERINGAR

ALLMÄN ÖVERSIKT

Skatterna

Budgeten för 2023 är uppgjord på basen av ett år (2021) med dålig skatteutveckling. Skatterna från förvärvsinkomsterna steg preliminärt med endast 0,1 % jämfört med 2020. Samfundsskatterna ökade mera, med 7,6 %, varvid totala utfallet blir + 1,5 % (preliminära uppgifter per 10 oktober). Ökningen av samfundsskatterna beror helt på att kommunsektorn tillfälligt har erhållit en större andel av samfundsskatterna under pandemiåren.

Det finns en stor osäkerhet kring skatteutvecklingen för åren 2022-2023 beroende på konjunkturutvecklingen som är mycket osäker, men även de omfattande skatteavdrag som berör förvärvsinkomstbeskattningen och utökas hela tiden. Den höga nivån för samfundsskatten kommer också att sjunka rejält. Under 2022 beräknas den sjunka med cirka 12,0 % (baserat på skatteutfall t o m oktober månad) och 2023 med hela 15 % både beroende på att den högre andelen för kommunsektorn fasas ut, men också med anledning av de problem med fisksjukdomar den för Föglö så viktiga fiskindustrin haft. I värsta scenarion kan nog fallet bli ännu större. Beträffande skatteintäkterna från förvärvsinkomster uppskattas 2022 ge en liten ökning, liksom 2023 med anledning av de löneförhöjningar som genomförs i slutet av 2022 och under 2023. Utvecklingen är dock högst osäker med anledning av de sviktande konjunkturutsikterna. Inkomstutvecklingen försvagas som nämnt också fortsättningsvis pga de talrika avdragen i kommunalbeskattningen som hela tiden tenderar att öka. I budgeten räknas med att förvärvsinkomstskatterna 2023 ökar med 2,8 %. Detta ger dock en sammantagen *minskning* av den beskattningsbara inkomsten 2023 om ca 0,2 %. Utvecklingen och framtiden för kommunens största företag, i fiskodlings- och förädlingsbranschen, är beträffande samfundsskatterna avgörande. Kommunernas andel av samfundsskatten utgjorde 2019 31,30 %, 2020 42,13 %, 2021 44,34 %, 2022 33,76 % och 2023 prel. 34,09 % (10 %-ig förhöjning åren 2020-2021 för att motverka covid-19-pandemins effekter). Skattesatsen för samfund i Finland är sedan 2014 i sammanhanget måttliga 20 % för att locka till företagsetableringar i Finland som ett led i skattekonkurrensen inom framförallt Europa.

Allmänt taget kan beträffande skatteinkomsterna konstateras att de på Åland förekommande avdragen i kommunalbeskattningen är betydande. Av sammantagna förvärvsinkomster på dryga 12,9 miljoner euro återstår efter avdrag mm ca 8,3 miljoner euro att beskattas. Med en fastställd skatteprocent på 17,50 % som i Föglös fall blir den effektiva skattegraden ca 11,21 %. Kommunens skatteintäkter "försvinner" sålunda till ca. 36 % genom olika avdrag och gottgörelser samt uteblivna skatteintäkter från utlandsinkomster (pensioner, sjömän).

I reda pengar betyder avdragen och bortfallet 2020 (senaste fastställda beskattningen) totalt med en inkomstskattesats om 17,50 % *ca 813.000 euro* ! En stor del av detta är bortfall av skatteinkomster för utlandsinkomster (ca 100.000 euro) och avräkning av utländsk skatt (114.000 euro). De egna åländska avdragen (reskostnadsavdrag, studielåneavdrag, sjukdomskostnadsavdrag samt studieavdrag) betyder i stora drag bortfall av ca 50.000 € i året, medan "riks"-avdragen sammantaget innebär ett bortfall om ca 346.000 € i året. Därtill kommer de avdrag som görs direkt från skatten (arbetsinkomststavdrag, hushållsavdrag och underskottsgottgörelse från bolån) sammantaget utgörande ca 203.000 €.

Sjöfart, fiskodling- och förädling, pensioner och serviceyrken är alltså de fyra "stora" grupper som står för största delen av kommunens skatteintäkter, dock så att sjöfartens del jämfört med tidigare minskat beroende på utflaggningen av fartyg till framförallt svensk flagg.

Prognosen för bokslutet 2022 är kraftigt negativ och späddes på ytterligare genom en omfattande tilläggsbudget för året genom stora kostnadsökningar inom barnomsorgen men även överskridningar av fastighetskostnader och vatten- och avloppsreningsverket. Ränteläget är fortsättningsvis lågt vilket ger låga räntekostnader men endast marginell avkastning på ränteplaceringar. Driftsbudgeten i övrigt ser ut att hålla.

2023 planeras ännu ingen förändring i kommunalskatten, trots ett stort underskott. Införande av fastighetsskatt på alla typer av fastigheter som ett slags ”skatteväxling” har diskuterats och genomförs eventuellt fr.o.m. 2024, framförallt såvida andra åländska kommuner också ”tar steget”. Trycket på skattehöjningar framöver är stort i och med de stora negativa effekter det nya landskapsandelssystemet innebär för Föglö kombinerat med den svaga skatteutvecklingen.

2011 antog lagtinget en egen åländsk kommunalskattelag, vilket innebär att alla eventuella avdragsförändringar skall behandlas i lagtinget för att kunna träda i kraft på Åland. I sådana fall får man hoppas att diskussioner uppstår om kompensationer för avdragen på motsvarande sätt som i riksdagen i motsvarande fall. Nuvarande situation med omfattande skatteavdrag som undergräver beskattningsunderlaget och ger stora skattebortfall är inte hållbar.

Landskapsandelarna

Fr.o.m. 1.1.2018 infördes ett nytt landskapsandelssystem för Åland. Den nya lagen innebär för Föglö kommun kraftigt mindre landskapsandelar jämfört med tidigare. För systemet fanns ett treårigt övergångssystem där förlusten i andelar kompenserades enligt en sjunkande skala 75-50-25 %. 2021 var första året utan övergångskompensation och ”förlusten” jämfört med tidigare system uppgår till knappa 500.000 € för Föglös del. Det nya landskapsandelssystemet innebär att det är i princip omöjligt att få ekonomin i balans utan relativt drastiska skattehöjningar och inbesparingar i basservicen. Föglö kommun är den kommun som förlorade överlägset mest på det nya landskapsandelssystemet.

Näringspolitiken

Kommunens roll som en aktiv part i *näringspolitiken* är viktig. *Kommunstyrelsen* har här en uppgift i att vara med och skapa förutsättningar för nya näringsgrenar, utbildning av företagare osv. I huvudsak är frågan naturligtvis en landskapsfråga då finansieringsmöjligheter såsom stöd, garantier, lån ges därifrån.

En viktig målsättning i kommunens arbete är att i möjligaste mån *bidra till förutsättningar för ny företagsamhet*. Speciellt *turismen och distansarbete* i olika former har utvecklingsmöjligheter. Aktiviteter inom turistnäringen emottas positivt. Som ett led i arbetet för att göra kommunen attraktiv för turister och turistföretagsamhet samt för att locka till inflyttning inrättade kommunen fr.o.m. 2018 ett arbetsavtal på deltid som näringskoordinator/kommunikatör som i budgeten för 2023 budgeteras till motsvarande 40 %. Kommunen arrangerar tillsammans med övriga skärgårdskommuner årligen en studieresa till närliggande regioner för att locka till nya företagsidéer samt för att öka gemenskapen mellan skärgårdsborna. Aktiviteterna och åtgärderna som genomfördes 2013-2014 och 2017-2020 för att ytterligare göra Degerby centrum attraktivt samt den omfattande skyltningen är några exempel på att stöda turismen i kommunen. Hamn- och torgområdet har på det sättet blivit ett öppet, välkomnande område som ett centrum för turismen på Föglö. Målet är att Degerby ska vara en ”metropol” för båtfolk och turism som bidrar till ett livskraftigt samhälle och ger en knuff för näringslivet.

Fiskodlingens betydelse som arbetsgivare i kommunen är mycket stor och har givit möjligheter för många speciellt yngre människor att vara bosatta i Föglö. Kommunen har stött och stöder fortsättningsvis näringen i samband med utlåtanen om odlingstillstånd. Förhoppningen är att näringens framtidstro skall få en fortsättning och att de skall kunna se framåt mot en fortsatt utveckling av näringen.

Sysselsättning och befolkning

Sysselsättningen på Föglö var fram t o m covid-19-pandemins intåg mycket god med endast 1-4 arbetslösa personer. I vissa sektorer rådde tidvis *brist på arbetskraft*. Arbetslöshetsgraden steg markant i o m covid-19, men Föglö har dock klarat sig bättre än andra åländska kommuner och arbetslösheten är nu nere på låga nivåer igen.

Befolkningsutvecklingen är illavarslande. En ökad inflyttning eftersträvas och skulle vara välkommen. Under åren 2002-2005 var befolkningsutvecklingen god och befolkningsmängden steg med 18 personer från 589 till 607 personer vid årsskiftet 2004/2005. Åren 2005-2009 gav sedan ett kraftigt bakslag främst pga mycket få nyfödda barn och trafik via Överö så att befolkningen vid årsskiftet 2009/2010 uppgick till 561 personer, en minskning med hela 46 personer under 5 år således. 2010-2012 innebar ett trenderbrott då befolkningen ökade med 17 personer till att uppgå till 578 personer vid årsskiftet 2012/2013. Efter det har befolkningsutvecklingen tyvärr varit stadigt negativ så att befolkningen vid årsskiftet 2021/2022 uppgick till historiskt låga 501 personer, en minskning med 77 personer på en knapp 10-årsperiod. Glädjande är dock att en för yngning av befolkningen skett då antalet barn i åldern 0-6 år och även grundskoleåldern har en stigande trend, vilket är bra för daghem och skola. Daghemmet är rentav fullbelagt.

Ett stort orosmoln är (och har varit) kommunikationerna, där landskapsregeringen under flera repriser på 2000-talet har företagit inskränkningar i turlistan för Föglölinjen, vilket försämrat möjligheterna att vara bosatt och verka i skärgården. En väl fungerande trafik är en förutsättning ifall man önskar en positiv befolkningsutveckling. Den 5 mars 2010 sattes ms Skarven med större kapacitet i trafik på Föglölinjen, ca 1 ½ år försenad. Åren med allt flera efterlämnade fordon kunde på detta sätt lämnas och trafiken skulle numera inte kunna fungera med en mindre färja, vilket tydligt framkommer när Skarven är på översyn. Kommunen har förhoppningar om att den s.k. ”korttruttsutbyggnaden” så småningom skulle verkställas både betr. ”östra Föglö” och ”västra Föglö”. Önskemålet från kommuninvånarna är en direkt fast förbindelse, vilket avsevärt skulle bidra till en positiv framtidsutveckling.

Ekonomiförvaltning; budget, bokslut och redovisning

Budgeten för år 2023 är den tjugofemte uppgjord i enlighet med kommunallagens ekonomikapitel med tillämpning av bokföringslagen i stället för den tidigare kamerala bokföringen. Detta märks i första hand i form av *resultat- och balansräkning* uppbyggd enligt bokföringslagens principer med justeringar enligt kommunala förhållanden. För finansieringen finns en *finansieringsanalys*. För investeringarna gäller *avskrivningar enligt plan*, dvs. investeringarna kostnadsförs under sin beräknade ekonomiska livstid enligt en på förhand uppgjord plan.

Det nuvarande systemet hindrar inte att förvaltningsenheternas ansvar för sina anslag betonas lika mycket som tidigare, tvärtom har resultatansvaret blivit ännu mer tydligt. *Budgeten* är för kommunens högsta beslutande organ, kommunfullmäktige, rätt använd ett *effektivt styrinstrument där man drar upp riktlinjerna och de allmänna kommunala målsättningarna för kommunens utveckling*. Detaljförverkligandet handhas sedan av de lägre förvaltningsorganen under ansvar som redovisas en gång per år. Uppföljandet av budgeten beträffande budgetmålsättningar, prestations- och relationstal har successivt effektiverats och betonas ytterligare. Nämnder och resultatansvariga som uppfyller budgetmålen belönas.

De talrika förändringarna inom ekonomiförvaltningen under de sista årtiondena har inneburit en hel del merarbete. Belastningen på kommunkansliet har tidvis varit stor bland annat genom fler anställda kombinerat med allt större krav på administration och förvaltning genom lagändringar och utomstående pålagor. I och med reformen med kommunernas socialtjänst har arbetsbelastningen på kommunkansliet minskat och kan nu anses vara i god balans med arbetstoppar främst i februari-mars, maj-juni, oktober och december (främst julhelgerna) med lugnare perioder framförallt i april, augusti-september och november.

Nämndorganisationen

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde 15.9.2011 § 54 om ändringar i nämndorganisationen fr o m 2012 och 25.6.2015 § 34 beslutade kommunfullmäktige om minskning av antalet ledamöter i nämnderna fr o m 2016. 12.12.2019 § 66 beslutade kommunfullmäktige att dra in socialnämnden per 31.12.2020 då kommunernas socialtjänst k.f. inledde sin verksamhet. Barnomsorgen överfördes härvid till bildningsnämnden och äldreomsorgen till kommunstyrelsen.

Personalen, arbetsmiljön och lönerna

En *god personalpolitik* är en av kommunens ledstjärnor. Personalstyrkan eftersträvas vara rätt dimensionerad. *Arbetsmiljön* utformas i största möjliga utsträckning så att personalen trivs. I Föglö kommun har alla *funktionella och välfungerande verksamhetsutrymmen* efter alla renoveringar och nybyggen som företagits den senaste 20-årsperioden. Alla kommunens byggnader är i huvudsak i gott skick.

Kollektivavtalet för den kommunala sektorn (AKTA) för perioden 01.04.2022 – 30.04.2025 innehåller 2022-2023 preliminärt löneförhöjningar enligt följande;

1.6.2022	2,0 %, dock minst 46 euro
1.11.2022	0,50 % allmän förhöjning
1.6.2023	1,50 % allmän förhöjning
1.6.2023	lokal justeringspott om 0,4 % på grundlönerna

I budgeten har lönerna för 2023 budgeterats enligt ovanstående med en förhöjning 2023 om 3,6 % jämfört med budgeten 2022.

För TS och UKTA i stora drag samma förhöjningar, med mindre avvikelser.

Budgetmålsättningar och -prioriteringar

För en långsiktig hållbar ekonomi betonas i budgeten behovet att hålla en *sparsam linje med användningen av kommunens medel*. Detta har en lång tid varit *kommunens ledstjärna* och är huvudorsaken till kommunens stabila ekonomi som nu kommer väl till pass när ekonomin är i en djup svacka. Sparsamheten med allmänna medel skall vara en naturlig del av arbetet inom Föglö kommun. Överskridningar av givna budgetanslag skall helst inte förekomma alls och kan kommande år ev. inte tillåtas förekomma överhuvudtaget. Det ekonomiska tänkandet skall genomsyra verksamheterna.

Liksom tidigare prioriteras *kommunens basuppgifter äldre- och barnomsorgs, övrig socialvård och grundskolan* i resurstilldelningen.

I driftsbudgeten 2023 finns några större budgetökningar, främst inom barnomsorgen och grundskolan där budgeten stiger kraftigt. I övrigt följs en återhållsam linje.

Förutsättningarna att kunna erbjuda kommuninvånarna också annat än basservicen ser alltmer utmanande ut bland annat på grund av det höga kostnadstrycket inom barn- och äldreomsorg, grundskolan, övrig socialvård och sänkta landskapsandelar, men förhoppningsvis skall föglöborna kunna känna att man förutom basuppgifterna erbjuder någonting extra inom t.ex. kultur- och fritidssektorn som kanske förgyller tillvaron. T.ex. kommunens bibliotek och kulturcentrum får mycket beröm från invånarna likväl som utifrån (turister, sommarboende m.m.) och erbjuder bland annat möjlighet till musiklyssnande och läsivrå med ett stort utbud av tidskrifter m.m. Fritids- och kulturnämnden är också aktiv med olika aktiviteter för alla åldrar.

Inom RO 123 Näringslivsutveckling finns fortsättningsvis anslag för att stöda *satsningar inom näringslivet* för att stimulera och hjälpa bland annat nyföretagsamhet. Medis kursverksamhet fortgår och utvecklas förhoppningsvis från den nu ganska låga nivån vad gäller deltagare på Föglö, vägunderhållet har beviljats de anslag de anhållit om osv.

Sammanfattningsvis kan man konstatera att kommunen än så länge har en *tillfredsställande ekonomi* beroende på tidigare goda år som utgör en buffert ännu något år framåt, men att ekonomin på lång sikt inte är i balans i första hand beroende på minskande landskapsandelar, höga kostnader för kommunernas socialtjänst, barnomsorg, grundskola och äldreomsorg och lägre befolkningsunderlag än tidigare kombinerat med minskande skatter på grund av stora avdrag i kommunalbeskattningen. För en liten kommun kan större "oplanerade utsvävningar" inte tillåtas utan en framsynt ekonomiskt riktig planering är av stor vikt för att även i framtiden kunna garantera basservicen. En positiv befolkningsutveckling skulle vara viktig då bland annat skolan skulle behöva ett större underlag av barn och elever för att inte bli ohållbart dyr. Trenden härvidlag är dock god så framtidstro finns.

Föglö kommun har det som väl är bra förspänt med fastigheter och anläggningar i hyfsat gott skick.

Ekonomisk balans, upplåning

Tack vare framsynt planering har kommunen kunnat undvika drastiska nedskärningar, permitteringar, skattehöjningar eller stor upplåning de senaste 30 åren. De lån som har lyfts är i huvudsak PAF-lån (landskapet) eller räntestödslån. Samtliga till mycket låg ränta. Kommunens skuldsättning beräknas sjunka 2023 jämfört med budget 2022 då kommunen väljer att finansiera aktuella investeringar och driftunderskott med ackumulerat överskott från tidigare. Ifall budgeten förverkligas uppgår lånebördan vid årets slut till ca. 600 €/invånare i kommunen, vilket är en historiskt låg nivå. Inga nya lån är planerade 2023. Föglö kommun har också fortsättningsvis en låg inkomstskatteprocent om 17,50 %. Tillsvidare uppbär kommunen inte heller fastighetsskatt för fast bosättning och föreningshus.

Avgiftsbelagd service

Grunden för kommunens avgiftspolitik är fortsättningsvis att "användaren betalar" för sådan service som inte är basservice (dvs. socialvård och utbildning) eller kan utnyttjas av alla, dvs. avgifterna skall så långt som möjligt täcka kostnaderna för denna typ av service. Alternativet är att kostnaderna täcks upp via skattsedeln. Denna inställning har hjälpt till att möjliggöra att inkomstskattesatsen är på dagens låga nivå. I framtiden torde alla avgifters betydelse som finansieringskälla för servicen öka.

Investeringar

Investeringar granskas nogsamt för att utröna deras återverkan på driftsbudgeten innan de verkställs. I regel verkställs endast sådant som finns upptaget i kommunplanen. Med anledning av det ansträngda ekonomiska läget kan inga större investeringar verkställas 2023 förutom det redan budgeterade färdigställandet av överföringsledningarna till Ekholm bostadsområde (234.456 €). Vid en närmare granskning av investeringsanslagen kan man notera att Ekholm är det enda anslaget som överstiger 30.000 €. I övrigt "mindre" anslag; 27.000 € för nytt bfs-alarmsystem, 25.000 € för reservkraftsenhet till värmeverket, 23.100 € för fasadmålning av Stall & förråd (huvudsakligen budgeterat från tidigare), 20.000 € för nya maskiner till skolans slöjdsal, 20.000 € för fjärrvärmväxlare till skolan, 13.440 € för nya membran till vattenverket, 12.700 € för ny åkgräsklippare, 8.606 € för IT-utrustning vid grundskolan så att den blir en 1:1 skola, 8.000 € för 2 st nya livflottestationer till badstränderna och 7.200 € för 2 st luftvärmepumpar till daghemmet.

Kommunplan för åren 2023-2027 antas i samband med budgeten för 2023. Stor vikt läggs vid denna plan som efterföljs i den långsiktiga ekonomiska planeringen i kommunen och revideras vartannat år. Kommunens fastigheter är i ett gott skick, men fordrar kontinuerligt underhåll. En renoveringsplan för kommunens fastigheter finns där bland annat alla lägenheter vid Annagårdens pensionärsbostäder nu är totalrenoverade.

Framtida målsättningar

Genom tillräckligt *starkt eget kapital* är målsättningen att kommunen skall säkerställa en sådan ekonomi att *skattehöjningar skall bli aktuella* endast som följd av rejäla fall på intäktssidan eller överstora kostnadsökningar pga. yttre faktorer som inte beror på kommunen.

Den ekonomiska situationen för kommunen är på sikt utmanande men Föglö kommun är trots allt väl rustat för framtiden och Föglöborna kan se tiden an med tillförsikt bara situationen med finansieringsunderskottet kan lösas.

ARBETSGIVARAVGIFTERNA

Till socialutgifterna hänförs olika typer av socialskyddsavgifter och pensionsförsäkringsavgifter. Dessa har beräknats i budgeten enligt följande:

Socialskyddsavgifter	2,9 %	
- sjukförsäkringsavgift		1,43 %
- arbetslöshetsförsäkringspremie		0,60 %
- olycksfalls- och livförsäkringspremie		0,77 %
- ansvarsförsäkringen		0,10 %
Pensionsförsäkringsavgifter		
- KomPL + ekonomiska stödet		19,60 %
- lärarlönerna		18,20 %

BUDGETENS BINDANDE NIVÅER

Driftshushållningsdelen;

Anslaget för varje resultatområde i budgeten är bindande gentemot kommunfullmäktige med beaktande av de målsättningar och eventuella begränsningar som kommunfullmäktige fastställt i samband med att anslaget godkänts.

De i budgeten nämnda förvaltningsorganen kan vid behov indela resultatområdena i mindre uppgiftsenheter och fördela anslaget åt resultatenheterna. Dessa delanslag är bindande gentemot förvaltningsorganet med beaktande av målsättningar och eventuella begränsningar som förvaltningsorganet specifikt fastställer.

PERSONALPOLITISKA DIREKTIV

Generell begränsning; *ny personal* får inte anställas utan kommunstyrelsens medgivande och dessutom endast inom de ramar som kommunfullmäktige bestämt i samband med att anslaget godkänts. När en tjänst/arbetsavtal blir vakant skall den alltid prövas efter utvärdering av respektive organ som anställer.

Kommunstyrelsen godkänner anslag för *löner* för alla kommunens tjänster och arbetstagare i samband med budgeten för kommande år. Kommundirektören fastställer de specifika lönerna för kommunens arbetstagare inom ramen för tillgängliga budgetanslag/-ramar för respektive resultatområde/-enhet. Lönerna för tjänsteinnehavare fastställs i sista hand av kommunstyrelsen efter att kommundirektören förhandlat om dessa med respektive tjänsteinnehavare.

Kommundirektören fungerar som kommunens arbetsgivarrepresentant och personalchef och handhar enligt huvudregeln kommunens personalfrågor, men kan vid behov delegera dylika frågor till respektive ledande tjänsteinnehavare. Tolkningar av avtalsfrågor och dylikt lokalt handhas till stora delar av löneräknaren enligt den nya arbetsbeskrivningen, förutom den gemensamma avtalschefen.

Vikarier skall helst *undvikas* och absolut högst anställas inom budgetens ramar. Beslut om ev. *omplaceringar* av personal fattas enligt delegeringsbeslut av kommundirektören, liksom alla *semesterbeslut*.

Kortare *tjänstledigheter utan lön* kan beviljas om inte särskilda skäl talar för annat, som t.ex. problem med att erhålla vikarier. Beslut fattas i regel av kommundirektören i enlighet med gällande regler. Särskilda grundläggande principer för tjänst-/arbetsledigheter fastställdes av kommunstyrelsen 1.12.2015 § 218.

Semestrarna skall i högsta möjliga grad hållas inom semesterperioden (2.5 - 30.9) och placeras så att vikariebehovet minimeras. Dylika beslut fattas av kommundirektören efter samråd med enhetsföreståndarna och efter att personalen fått framföra sina önskemål. Möjligheten till *semesterpenningsledighet* (dvs utbyte av semesterpenning mot ledig tid) tas upp i samband med att sommarsemestrarna fastställs. Semesterpenningsledighet kan, efter prövning, beviljas såvida inget behov av vikarie finns och beviljas i så fall av kommundirektören.

En positiv inställning till önskemål om *deltidsarbete* hålles, ifall arbetstagare/ tjänsteinnehavare så önskar och saken kan ordnas utan problem. Temporära vakanser och tillfälliga uppgifter bör om möjligt skötas med arbetslösa personer i första hand från Föglö, om möjlighet finns med hjälp av sysselsättningsstöd från landskapsregeringen.

Ifall arbetslösheten ökar och behov av sysselsättningsbefrämjande åtgärder uppstår ges nämnderna medels särskilt kommunstyrelsebeslut i uppdrag att särskilt se över ifall det finns extra arbetsuppgifter som kunde utföras med hjälp av sysselsättningsstöd.

Investeringsdelen;

Investeringsdelens anslag står till respektive förvaltningsorgans disposition för det ändamål och med de eventuella begränsningar som kommunfullmäktige fastställt i samband med att anslaget godkänts.

Anslagen, med undantag för anslagen för anskaffande av löseegendom, får inte användas förrän kommunstyrelsen godkänt kostnadsförslag och verkställighet, förutom för planering, utredning och andra förberedande åtgärder. Undantag; där godtagbara kostnadsförslag redan finns med i budgeten. Prövas i oklara fall av kommundirektören. I sådana fall står anslaget till resp. förvaltningsorgans disposition inom nettoanslagets ramar med beaktande av de ev. begränsningar/villkor som fastställts för respektive anslag.

RESULTATOMRÅDEN - RESULTATANSVAR

För vart och ett resultatområde finns alltid ett resultatansvarigt organ och/eller en resultatansvarig person. Dessa organ och personer ansvarar för att det beviljade anslaget används i enlighet med budgetens riktlinjer och målsättningar till avsett ändamål och på ett ekonomiskt och riktigt sätt. Kort sagt; dessa resultatansvariga ansvarar för kommunens ekonomi och verksamhet inom "sitt" område, och står i samband med bokslut och revision till svars för året inom "sitt" resultatområde.

Resultatansvariga som skött sin uppgift kan belönas. En förutsättning är att kommunfullmäktiges målsättningar och riktlinjer efterföljts och uppfyllts. Under dessa förutsättningar och att resultatområdets verksamhet och ekonomi skötts på ett riktigt sätt, så att ansvarsfrihet beviljas, reserveras 50 % av ett eventuellt överskott som ett tillägg till följande års budget. Dessa medel får sedan användas på det sätt den/de resultatansvariga önskar. Detta eventuella "plus" påverkar inte anslagsbeviljningen för följande år såvida kommunstyrelsen inte annorlunda beslutar. Sålunda skall det vara intressant och stimulerande att sköta verksamheten på bästa sätt, så att dels 1) målsättningarna uppfylls och 2) verksamheten sköts på ett ekonomiskt riktigt sätt. Pengarna går alltså inte helt "förlorade" ifall man lyckas vara sparsam.

Som motvikt till detta, vid eventuella överskridningar av beviljade anslag, dras ett eventuellt underskott av från tidigare reserverade överskott eller från kommande års eventuella överskott. Målsättningen med allt detta är förstås att de resultatansvariga skall känna ett större ansvar för kommunens ekonomi.

Tilläggsbudgeter skall i princip inte existera, förutom av synnerliga skäl i undantagsfall. Enda möjligheten till tilläggsanslag skall vara utomstående pålagor som förvaltningsorganen inte kan påverka, eller i extrema fall där målsättningen för resultatområdet är omöjlig att uppfylla utan tilläggsanslag (tidigare överskott skall användas i första hand) eller andra alternativ är uppenbart oförmånligare ur kommunens synvinkel.

UPPHANDLINGEN (Avser inköp, inte försäljning)

Lös egendom

Vid upphandling (inköp) av inventarier/löseegendom för belopp överstigande 3.000 euro exkl. moms. skall anbud/offert alltid inbegäras från minst tre (3) leverantörer. Anbud/offert skall inbegäras även av lokala företagare ifall dessa kan tillhandahålla efterfrågad tjänst/vara. Anbud kan inbegäras även för mindre inköp ifall respektive resultatansvarig så anser och det kan leda till förmånligare pris.

Entreprenader

Vid entreprenadupphandling är motsvarande gräns 20.000 euro exkl. moms. I övrigt samma regler som beträffande lös egendom.

Allmänna regler

Upphandlingen kan handhas som tjänsteinnehavarbeslut inom anslagets ramar och då lägsta anbud antas. För entreprenader gäller dock en övre gräns om 15.000 euro exkl. moms. Ifall respektive resultatansvarig vid val av likvärdiga anbud (uppfyller kraven) önskar anta annat än lägsta anbud förs ärendet till respektive förvaltningsorgan för beslut. Strävan skall vara att så långt som möjligt anlita lokala leverantörer/entreprenörer när de kan matcha priserna.

Rekommenderas att om inte minst två anbud föreligger bör nämnden/anbudstagaren alltid ta i övervägande om projektet/entreprenaden/inköpet skall utbjudas på nytt alternativt skjutas upp. Förvaltningsorganen uppmanas vid oklara fall konsultera kommundirektören.

Fr.o.m. 2016 infördes som obligatoriskt förfaringssätt s.k. "Öppningsprotokoll" vid upphandlingar av entreprenader/löseegendom där förutom respektive ledande tjänsteinnehavare även kommundirektören närvarar och vid behov även respektive förvaltningsorgans ordförande (prövas av kommundirektören). Detta för att erhålla en bättre beredning av upphandlingsärendena inför förvaltningsorganen så att en färdig beredning skall finnas när organet sammanträder. Förfaringssättet uppskattas också kunna bidra till en säkrare upphandling samt snabba upp processen vid upphandling.

Sedan 2019 förs inte längre några inventarieförteckningar centralt från kommundingården utan det är varje förvaltningsenhets eget ansvar att i tillräcklig utsträckning ha koll på sina inventarier.

Totalbudgeteten

Resultatenheter	Drifts- kostnader	Drifts- inkomster	Drift netto	Räntor	Avskriv- ningar	Totalt
C10 Valnämnden	7700	5200	2500	0	0	2500
C11 Revisorerna	7000	0	7000	0	0	7000
C12 Kommunstyrelsen	2407841	392441	2015400	0	2600	2018000
C20 Lantbruksnämnden	10800	800	10000	0	0	10000
C50 Byggnads- och tekniska nämnden	1303099	1333702	-30603	3440	330163	303000
C60 Fritids- och kulturnämnden	56297	9283	47014	50	7436	54500
C40 Bildningsnämnden	1771101	173062	1598039	0	18961	1617000

Totalt	5563838	1914488	3649350	3490	359160	4012000
---------------	----------------	----------------	----------------	-------------	---------------	----------------

	Kostnader	Intäkter	Netto
Investeringar	399502	10502	389000

Totalt
389000

	Kostnader	Intäkter	Netto
Finansiering	38958	3236958	-3198000

Totalt
-3198000

	Kostnader	Intäkter	Netto
Totalbudgeteten	6002298	5161948	840350

DRIFTSEKONOMIDELN

Centralnämnden

Resultatområden		Drifts- kostnader	Drifts- inkomster	Drift netto	Räntor	Avskriv- ningar	Totalt
100	Val	7700	5200	2500	0	0	2500

CENTRALNÄMNDEN

RESULTATOMRÅDE: 100 VAL

Omfattning och verksamhet:

Resultatområdet omfattar europeiska, statliga, landskaps- och kommunalval varvid uppgifterna handhas av centralnämnden, som också fungerar som valnämnd, samt en valbestyrelse för hemmaröstning och liknande. Dessutom vid eventuella förekommande fall också kommunala folkomröstningar.

Målsättningar och motiveringar/genomförande 2023:

Att genomföra under 2023 aktuella val, dvs riksdagsvalet och lagtings- och kommunalvalet.

Valen genomförs i enlighet med gällande lagstiftning.

Den kommunala centralnämnden fungerar samtidigt som valnämnd i.o.m. att Föglö är endast ett valdistrikt. Därutöver finns valbestyrelsen.

Förhandsröstningen arrangeras vid kommungården. Som röstningslokal på valdagarna fungerar likaså kommungården.

Prestations- och relationstal	2021	2022	2023
Valdagar	-	-	2
Sammanträden			
- centralnämnden	-	-	10
- valbestyrelsen	-	-	3
Extra arbetstimmar	-	-	20
Valdistrikt	1	-	1
Vallokal	1	-	1
- Kommungården.			

	Bokslut	Budget	Budget	
	2021	2022	2023	Förändr. %
Bruttoutgifter	0	0	7.700	
Bruttoinkomster	0	0	5.200	
Nettoutgifter	0	0	2.500	
ANSLAG VAL	0	0	2.500	
Skatteprocent			0,02	

Revisorerna

Resultatområden		Drifts- kostnader	Drifts- inkomster	Drift netto	Räntor	Avskriv- ningar	Totalt
110	Revision	7000	0	7000	0	0	7000

REVISORERNA

RESULTATOMRÅDE: 110 REVISION

Omfattning och verksamhet:

Resultatområdet omfattar den årliga revisionen av Föglö kommuns ekonomi och förvaltning och handhas enligt kommunens förvaltningsstadga av tre (3) revisorer och för var och en av dem en personlig ersättare. En av revisorerna kan vara av revisionsbyrå utsedd revisor.

Revisorerna uppgör i början av varje mandatperiod en plan för periodens revisionsverksamhet.

Målsättningar och motiveringar/genomförande 2023:

Verksamheten fortsätter som tidigare, vilket innebär att med iakttagande av god revisionssed, befintliga lagstadganden samt kommunens förvaltningsstadga granska kommunens ekonomi och förvaltning på ett effektivt sätt, samt tillika granska att densamma sköts på ett riktigt sätt.

Prestations- och relationstal	2021	2022	2023
Gemensamma revisionsdagar	2	2	2
Revisionstimmar, lokala revisorer totalt	19,5	60	50

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Förändr. %
Nettoutgifter	5.378	4.800	7.000	
ANSLAG REVISION	5.378	4.800	7.000	+ 45,8 %
Skatteprocent	0,05	0,05	0,07	

Kommunstyrelsen

Resultatområden		Drifts- kostnader	Drifts- inkomster	Drift netto	Räntor	Avskriv- ningar	Totalt
120	Allmän förvaltning	311718	8718	303000	0	0	303000
123	Utvecklande av näringslivet	55060	1060	54000	0	1000	55000
126	Skärgårds- och kollektivtrafiken	19000	0	19000	0	0	19000
420	Biblioteket	73084	84	73000	0	0	73000
430	Medis	9000	0	9000	0	0	9000
302	Kommunernas socialtjänst (KST)	481000		481000	0	0	481000
C31	Hemservice	400074	176074	224000	0	0	224000
334	Annagården	1058905	206505	852400	0	1600	854000
Totalt		2407841	392441	2015400	0	2600	2018000

KOMMUNSTYRELSEN

RESULTATOMRÅDE: 120 ALLMÄN FÖRVALTNING

Omfattning och verksamhet:

Resultatområdet omfattar följande verksamheter;

- kommunfullmäktige,
- kommunstyrelsen,
- kommunkansli,
- kommunalbeskattningen,
- kommunplanering,
- personaladministration,
- arbetarskydd,
- företagshälsovård,
- kommittéer och övriga tillfälliga verksamhetsorgan,
- kommunens PR- och informationsverksamhet, samt
- övrig allmän centralförvaltning såsom IT-utveckling m.m.

Allmänna målsättningar:

Kommunstyrelsen leder kommunens totala förvaltning i enlighet med de riktlinjer, strategier och ramar kommunfullmäktige drar upp för verksamhetsåret 2023 i samband med budgetbehandlingen. Målsättningen är att upprätthålla en så ekonomisk och rationell förvaltning som möjligt och därigenom ge kommuninvånarna en god och ändamålsenlig service inom ramen för tillbudsstående resurser.

Det högsta förtroendevalda organet i kommunens hierarki, kommunfullmäktige, drar upp ramarna och ställer målsättningarna med verksamheten, medan kommunstyrelsen ger de mera detaljerade direktiven och förvaltningsorganen och -enheterna fattar de praktiska besluten inom givna ramar.

Målsättningar/genomförande 2023;

Investeringar

Investeringsbudgeten för år 2023 innehåller elva olika investeringsanslag, varav det största är det sedan tidigare budgeterade anslaget för överföringsledningar till kommunens nya bostadsområde Ekholm som varit färdigt utbyggt i två år, men där tomtförsäljning inte kunnat starta då överföringsledningarna inte färdigställts. I övrigt finns med anledning av det kärva ekonomiska läget inga större investeringar i budgeten. De krympande landskapsbidragen till kommunen för driften kombinerat med att inga bidrag ges för investeringar ställer stora krav på finansförvaltningen. Investeringarna måste finansieras med egna medel.

Personal

Beträffande personalen vid kommunkansliet föreslås 2023 inga förändringar. Kommundirektören planerar semestrarna på kansliet utgående från ett rullande schema så att servicen optimeras under semestrarna.

Kommundirektören är kommunens arbetsgivarrepresentant och handhar kommunens övergripande och allmänna personalfrågor. Specifika personalfrågor som rör enskilda resultatområden/-enheter handhas av respektive sektors ledande tjänsteinnehavare. Vid eventuella uppsägningsärenden leder kommundirektören processen och en "lathund" utarbetad av Ålands kommunförbund används för att garantera att alla formalia följs.

IT

IT-utvecklingen är snabb och kräver att kanslipersonalen har tillgång till modern teknik för att förvaltningsarbetet skall vara så effektivt som möjligt. Kommunens strävan är att hela tiden hålla sig à jour med tekniken och bästa möjliga programvara, för vilket ändamål tillräckliga resurser hela tiden avsätts. Personalutbildning är hela tiden aktuellt pga. den snabba utvecklingen. Sedan 2011 handhar Mariehamns Persondatorer Ab genom särskilt dataserviceavtal hela kommunens IT-service.

2017 genomfördes ett utbyte av kommunens ekonomisystem då Abilita togs i bruk fr.o.m. 1.1.2018. Ett nytt gemensamt ekonomisystem har upphandlats genom ÅDA Ab där Consilia solutions vann upphandlingen. Kommunerna har under 2021 gjort avrop från detta. Implementeringen över Åland görs i olika grupper med början från de största kommunerna. Arbetet har fördröjts märkbart och som det i oktober 2022 ser ut kommer systemet för Föglös del att implementeras först mot slutet av 2023 och avsikten är sedan att systemet i sin helhet skall kunna tas i bruk fr.o.m. 1.1.2024.

IT-supportkostnaderna stiger med de nya systemen. Total kostnad för IT-tjänster 2023 uppgår till dryga 15.000 euro, varav 3.000 euro är avsatt för implementering av det nya ekonomisystemet.

Delegering

Målsättningen att i enlighet med kommunallagens anda delegera ärenden från kommunfullmäktige och kommunstyrelsen till kommundirektören och andra lägre förvaltningsorgan kvarstår. En hel del delegeringsbeslut har fattats och fler aktualiseras efterhand dylika frågor kommer upp. Ett större delegeringsbeslut fattades av kommunstyrelsen 7.12.2011 då en stor mängd ärenden delegerades till främst tjänsteinnehavarnivån. Beslutet uppdateras varje mandatperiod. Avsikten är att kommunfullmäktiges roll klart skall vara att handha de stora principiella frågorna och riktlinjerna medan detaljgenomförandet handhas av lägre förvaltningsorgan. Möjligheterna till rättelseyrkande och besvär finns alltid.

Kommunplan

En kommunplan (i kommunallagen benämnd ekonomiplan) skall enligt kommunallagen godkännas årligen av kommunfullmäktige senast i samband med budgeten för följande år. I Föglö kommun görs större genomgångar av planen endast vartannat år i och med att man eftersträvar att verkligen följa denna. Mellanåren görs endast "städning" av befintlig plan. Föglö kommuns kommunplan är femårig och ligger som grund för den kommunala planeringen de följande fem åren och följs i största möjliga utsträckning. Kommunplanens vikt för kommunens utveckling är därför synnerligen betydande och kräver en grundlig beredning. I samband med budgetbehandlingen för 2023 antar kommunfullmäktige plan för åren 2023-2027.

Information

Kommundirektören leder kommunens informationsverksamhet i enlighet med fastställda föreskrifter. Sedan 2018 handhar i huvudsak näringskoordinatoren/kommunikationsansvariga det praktiska genomförandet av detta. Hen handhar också huvudansvaret för kommunens hemsida, vilken kontinuerligt utvecklas och fungerar som huvudkanal för kommunens information. I övrigt följs den kommunikationsstrategi/marknadsföringsplan som kommunen behandlade och godkände 2017.

Föglöbladet, kommunens informationsskrift, utkommer månatligen. Arbetet som "redaktör" ingår i näringskoordinators/kommunikatörens arbetsuppgifter. Sedan 2011 trycks bladet på tryckeri, vilket innebär en betydande merkostnad för kommunen, men att bladet håller en kvalitetsmässigt mycket hög kvalitet. Antalet arbetstimmar för arbetet med bladet minskade en aning i och med övergången till tryckning vid tryckeri, men inte så mycket som det uppskattades. Ekonomiskt fördelaktigare skulle vara att kopiera upp bladet på kommunens kopierare som tidigare. Merkostnaden uppgår till minst 3.000 euro i året. Tillsvidare trycks dock bladet på tryckeriet.

Sedan 2007 delas en skrift ut till nyinflyttade Föglöbor med aktuell information om kommunen, servicen m.m. Skriften är välkomnande utformad.

Medlemskap, intressebevakning

Kommunen fortsätter som medlem i Finlands kommunförbund (1.310 €/år), Ålands kommunförbund (6.200 €/år) och Ålands kommunala avtalsdelegation (1.400 €/år). Beträffande ÅKF är det viktigt att kommunstyrelsen bevakar att förbundet effektivt bevakar kommunernas intressen gentemot bland annat Ålands landskapsregering och vid behov gör framställningar till ÅKF i angelägna frågor. Sedan 2012 är kommundirektör Niklas Eriksson ordförande i ÅKF:s förbundsstämma.

Sedan 1.1.2011 är Föglö kommun medlem i Nordiska Ministerrådets Skärgårdssamarbete. Anslag; 1.050 € för partnerskap.

Anslag för Finlands kommundidning upptas för 5 årgångar (150 €) till kommunens enheter. Tidningen erbjuds från 2023 inte längre till de förtroendevalda.

Företagshälsovård

Den lagstadgade företagshälsovården sköts genom avtal med Cityläkarna Ab. Dessutom erbjuds en hel del frivillig friskvård kommunens personal inom anslaget ramar, såsom gym, tennis, simning, massage och motionsgymnastik. Kommundirektören beslutar om anslaget användning.

Skattetagare samt -övervakning

Kommunens andel i beskattningskostnaderna år 2023 uppskattas till 5.300 €.

Markplanering och bostadsområden

Kommunen handhar enligt plan- och bygglagen ansvaret för all markplanering i kommunen. Generalplanering (alternativt delgeneralplanering) av Föglö kommun har varit aktuellt under många år, men något slutligt beslut om planering har inte fattats. Projektet är tillsvidare skjutet på framtiden pga dess höga kostnader.

Sommaren 2016 köpte kommunen mark från Ålands södra skärgårdsförsamling för ett nytt strandnära bostadsområde, Ekholm. Detaljplanering av området genomfördes under 2017-2018 och detaljplanen fastställdes i september 2018. Infrastrukturen på området färdigställdes i december 2020. Kvarstår gör fortfarande att få klart överföringsledningar för vatten och avlopp från Degerby, varefter marknadsföring och tomtförsäljning kan ta vid. Förhoppningen är att detta skall bli möjligt första halvåret 2023.

Övrigt

Arvode för protokolljustering erläggs då justering sker inom utsatt tid utan påminnelse. I övriga fall utgår inget arvode. Strävan är så långt som möjligt att kunna justera protokollet direkt i anslutning till sammanträdet varvid inget särskilt arvode för protokolljustering ges.

2023 fortsätter kommunen ge gåva till nyfödda barn i kommunen i form av antingen 10 aktier i AAB eller 2 andelar i Andelsbanken för Åland.

Inventarier;

1. Möbler, IT-utrustning mm till kommungården 1.200

Miljömål; Kommunens innehav av vindkraftsandelar samt användning av miljövänligt papper.

Prestations- och relationstal	2021	2022	2023
Kommunfullmäktige antal sammanträden	5	6	6
- ordförandes årsarvode	2.000	2.000	2.000
Kommunstyrelsen antal sammanträden	15	16	16
- ordförandes årsarvode	3.000	3.000	3.000

Prestations- och relationstal				2021	2022	2023	
Tjänster/arbetsavtal vid kommunkansliet				2,2331	2,2329	2,2329	
- kommundirektör				1,00	1,00	1,00	
- byråsekreterare				0,60	0,60	0,60	
- löneräknare				0,0331	0,0329	0,0329	
- bokförare/kanslist				0,60	0,60	0,60	
Medlemskap	Finlands kommunförbund			1.276	1.310	1.310	
	Ålands Kommunförbund			4.273	4.690	6.200	
	Kommunala avtalsdelegationen			1.256	1.280	1.400	
	Nord.Ministerrådets skärgårdssamarbete			1.024	1.050	1.050	
Kundtjänster	TEOSTO			62	80	80	
	Kopioisto			192	190	200	
	Skatteombud			0	100	0	
	Företagshälsovård			15.180	10.000	11.000	
	Beskattningskostnader			12.544	11.700	5.300	
	DPO-tjänst (ÅDA Ab)			840	880	1.200	
Avgifter/ pris	kopiering	A4/sida (inkl.moms)	0,35	0,35	0,35		
		A3/sida ”	0,50	0,50	0,50		
		färgkopia ”	0,50	0,50	0,50		
Föglöbladet - inkl. porto inom Norden (exkl.moms)							
pren.år				30	30	30	
elektroniskt/år				-	-	-	
pren. 4 mån.				10	10	10	
lösnummer				2,50	2,50	2,50	
annonser/sida				44	45	50	
halvsida				22	22,50	45	
1/4-sida				11	11,25	12,50	
Dekaler				1,-	1,-	1,-	
Kfge, kst, kommundir. disp.anslag och representation				234	2.400	2.400	
Uppvaktningar				575	1.000	1.000	
Gåvor (aktier/andelar) till nyfödda barn				518	1.000	1.000	
				Bokslut	Budget	Budget	
				2021	2022	2023	Förändr. %
Bruttoutgifter				285.209	305.120	311.718	
Bruttoinkomster				21.141	9.120	8.718	
Nettoutgifter				264.068	296.000	303.000	
ANSLAG ALLMÄN FÖRVALTN.				264.068	296.000	303.000	+ 2,3 %
Skatteprocent				2,57	2,99	2,97	

KOMMUNSTYRELSEN

RESULTATOMRÅDE: 123 NÄRINGSLIVSUTVECKLING

Omfattning och verksamhet;

Verksamheten omfattar utveckling av näringslivet i kommunen till den del som inte avser lantbruks- och skogsnäringarna. Näringslivsutvecklingen har till uppgift att befrämja näringslivsfrågor i kommunen beträffande utvecklingsfrågor, marknadsföring, nätverkande och turism.

Målsättningar för 2023;

Målsättningar för år 2023 är

- fortsatt allmänt stöd av näringsaktiviteten i kommunen
- aktiv marknadsföring av kommunen till potentiella inflyttare, turister och andra, bland annat genom användning av sociala medier i olika former. Sociala medierna och det visuella uttrycket utvecklas kontinuerligt för att främja såväl marknadsföring som kommunikation
- ökning av antalet följare via kommunens facebook och instagram
- dialogen och samarbetet med företagare och föreningar utvecklas och möjligheterna för nyetableringar stärks
- fortsatt implementering av kommunikationsstrategin/marknadsföringsplanen
- kursverksamhet för företagare och yrkesverksamma (tidigare skärgårdskontoret): kurser inom t.ex. IT, ekonomi, företagsutveckling.
- fortsatt samarbete med de övriga skärgårdskommunerna och andra sammanslutningar

Verksamheten år 2023;

Näringskoordinator/kommunikatör

För att uppfylla ovanstående målsättningar finns en näringskoordinator/kommunikatör på motsvarande 40 % med arbetsuppgifter enligt arbetsbeskrivning, detta resultatområde och den godkända marknadsföringsplanen/kommunikationsstrategin för kommunen. Kommundirektören beslutar om fördelning av tillgängliga timmar på olika uppgifter och är liksom tidigare ansvarig för verksamheten underlydande resultatområdet. Föglöbladet ingår sedan 2022 i arbetsuppgifterna för kommunikatören.

Därutöver finns anslag för särskilda arbetsgrupper/kommittéer för särskilda mera omfattande uppgifter varav en referensgrupp för "Föglöveckan" är en. För dylika arbetsgrupper budgeteras inalles sex möten. Dessa grupper tillsätts av kommundirektören.

Aktiviteter för att stöda näringsverksamheten

Föglödagen: arrangeras för trettionde året (egentligen trettioandra, men Föglödagarna 2020 och 2021 ställdes in på grund av covid-19-pandemin). Dagen är en institution och lockar mycket folk. Sedan 2019 arrangeras verksamheten i sin helhet av kommunen från att tidigare varit en helt fristående verksamhet med egen budget (med bidrag från kommunen). Näringskoordinatorn har fullmakt att sköta evenemanget på egen hand genom kontakter med föreningar och företag efter behov. Föglödagen är i första hand en dag för kommunens

företagare och föreningar att sälja sina produkter och presentera sina verksamheter. Anslag finns upptaget för program, marknadsföring mm (700 €). Dagen bekostas i övrigt av deltagaravgifter.

”Föglöveckan”:

Ett nytt inslag som första gången arrangerades 2022 är ”Föglöveckan” innehållande aktiviteter, program med mera alla dagar under en dryg vecka under högsommaren. Arrangemanget planeras av näringskoordinatoren inom ramen för dennes arbete och till stöd för planering med mera tillsätter kommundirektören en arbetsgrupp. Då arrangemanget var lyckat så är avsikten att det skall vara ett årligen återkommande inslag. *Anslag* (utöver arbetstid) 1.500 euro.

Torgkvällar: arrangeras åtminstone en kväll i veckan under 5-6 veckor (juli-augusti). Sedan 2018 har kommunen genom näringskoordinatoren i samarbete med turistinformatörerna genomfört torgkvällar i Degerby. Torgkvällarna är öppna för alla och kommunen sköter marknadsföring av evenemanget. För trivselsn vid torgkvällarna kan t.ex. musik/underhållning ordnas med anslaget för evenemangsstödet. För att stärka torgaktiviteterna finns ett informellt nätverk för torgförsäljare.

Evenemangsstöd: för att bidra till att skapa trivsamma evenemang på Föglö reserveras medel för att stöda t ex Skördefesten på Föglö ifall den åter blir av. Även andra evenemang kan bli aktuella (närmast sommartid), det får gärna ha maritim anknytning. Det finns möjlighet att stöda evenemangen genom tekniska arrangemang, genom annonsering eller programbidrag (1.000 €). En möjlighet är också musik/underhållning vid torgkvällarna. Liksom 2022 finns även detta år ett anslag upptaget för att anlita ungdomar (eller andra) som hjälp under själva evenemangen (1.260 €). Några kvällar under högsäsong, utöver torgkvällarna, eftersträvas att ha trubadur eller annan musikunderhållning vid torget i Degerby (utgående från budgeterade resurser).

Julmarknad: önskar en förening, annan sammanslutning eller privatperson arrangera en julmarknad kan denna ansöka om ett bidrag för marknadsföring eller program (200 € disponibelt) under förutsättning att marknaden är öppen för alla intresserade Föglöförsäljare.

Företagarträffar, föredrag och informationskvällar: Informations- och företagarträffar arrangeras huvudsakligen i form av kvällsfikor eller frukostträffar. Dessa är huvudkanalen för företagsutvecklingen och föreningssammankomster där alla kan komma till tals med idéer under fria, otvungna former där alla kan delta. Näringskoordinatoren arrangerar träffarna där kommundirektören är ordförande och kan på basen av dessa möten fatta beslut inom budgetens ramar för olika projekt och idéer. Kommunen står därtill gärna som värd för olika andra möten mellan och för kommunens företagare (näringskoordinators insats och därtill traktering 250 €, föredragshållare, hyror, övriga kostnader mm 350 €). I mån av möjlighet medverkar Företagsam skärgård vid träffarna och informerar om Företagsam skärgårds tjänster för näringsutveckling på det individuella planet. Målsättningen är att arrangera fem träffar och kombinera dessa med inspirerande föredragshållare. Utöver det jobbar kommunen aktivt med att skapa nätverk bland kommunens företag och företagare i syfte att stärka samarbetet ytterligare.

Vandrings-/cykelleder, rastplatser och liknande: Det finns möjlighet att få Leader-finansiering för projekt som skall utveckla den turistiska infrastrukturen på Föglö. Ett anslag

upptas för Leader-projekt med kommunen som huvudman under året (0 € i budget 2023, från tidigare 3000 € budgeterat samt därtill vid behov ytterligare från tidigare överskott).

Degerby centrum miljö; växter mm till blomlådor, slänter osv i Degerby centrum för att upprätthålla den trevliga miljön i Degerby centrum (250 €).

Ställplatser för husbilar/husvagnar iordningställdes 2019-2020 inom ramen för utvecklingsprojektet för Degerby centrum. Ett "ställplatspaket" framtogs. Platserna har mottagits varmt och marknadsförs aktivt.

Tryckknappskarta: inom ramen för den s.k. "Degerby-kommitténs" arbete förverkligades 2014 en s.k. "tryckknappskarta", vilken fått mycket gott mottagande. Kartan uppdaterades i oktober 2020.

Skärgårdskontor; Det så kallade Skärgårdskontorets verksamhet flyttades år 2010 till kommundgården från Sonboda. Fr.o.m. 2013 upphörde verksamheten som separat enhet och ingår nu i kommunkansliets ordinarie verksamhet. Möjlighet finns att vid kommunkansliet låna två platser med internetuppkoppling (kostnad 350 €). Möjligheterna att nyttja platserna marknadsförs aktivt av näringskoordinatör.

Kurser: Efterfrågan på kurser har varit lågt och Medis skall nyttjas i första hand för ändamålet. Bibehålls dock anslag för en kurs (500 €) inklusive kursavgifter 120 €.

WLAN i Degerby: För att förbättra tillgången till internet installerades sommaren 2011 ett WLAN nätverk i Degerby (2 accesspunkter). Nätverket innebär gratis internet för alla med en räckvidd om minst 100 meter från centrum (driftskostnad 850 €). Sommaren 2019 uppdaterades nätverket då fiberanslutning också drogs till lokalen (turistinfon). Under 2020 sammankopplades/ihopsamlades de olika WLAN-nätverken i Degerby centrum. Inga ytterligare anslag för 2023 upptas för detta.

Utvecklingsprojekt hamnområdet i Degerby

Utveckling av hamnområdet (Tullkammarplan) och de byggnader som inte användes. En särskild (byggnads-) kommitté tillsattes för arbete med förverkligandet av den rapport som godkändes av kommunfullmäktige i december 2016. Målet var att hela hamnområdet inklusive alla byggnader skulle vara i aktiv användning och bidra till att skapa ett aktivt centrum i Degerby kring hamnen och torget med huvudsakligen privatföretagare. Den ursprungliga projektplanen utökades med iordningställande av ställplatser för husbilar/husvagnar i syfte att locka fler besökare till Föglö. Kommitténs arbete avslutades i december 2020.

Ett nytt utvecklingsprojekt som aktualiserats är behovet av angöringsplatser för större farkoster i Degerby. Avsikten är att kommunen skall ta upp frågan med landskapsregeringen om vad som kan göras med Tullbryggan i Degerby och hur den kan nyttjas och eventuellt byggas ut.

Marknadsföring av kommunen

Hemsidan: den nya hemsidan togs i drift i maj 2020 (Vibb/ÅDA Ab, driftskostnad webbhosting 650 €).

Sociala medier används för att öka kommunens synlighet och kommunikation med invånare, besökare och potentiella framtida besökare. Föglö kommun marknadsförs aktivt som en kommun som satsar på sin image och som är attraktiv för inflyttare, besökare och nya företagsetableringar i enlighet med kommunens strategier. *Bilaga: Riktlinjer för användning av sociala medier 2023.*

Annonsering i publikationer: Kommunen annonserar i Skärgårdsguiden (fyra uppslag), 1.000 €. Därtill sedan 2017 också med en gemensam sida med övriga skärgårdskommuner för att locka till inflyttning till skärgården. Kommunen deltar också i Ålandstidningens sommarbilaga (400 €), Nya Ålands sommarbilaga (250 €), Åland guide (1450 €), Åland travel magazine (670 €), Saaristo-opas (380 €) och Åland Runt (480 €). Till priserna kommer annonsproduktion och översättningar, beräknat till 2 timmar à 50 € (100 €). Finns dessutom reserverat 400 € för ev. ytterligare publikation.

Webbannonsering: Ett anslag (500 €) för webbannonsering samt marknadsföring på internet genom t.ex. banners eller annonser på Facebook, Google, Instagram eller dylikt upptas. Kan också användas för bloggsamarbeten och liknande.

Föglökarta och Degerbykarta: Föglökartan blev snabbt populär och kompletterades 2014 med en liknande Degerbykarta. Bägge kartor finns också på hemsidan (2*100 € för årstillstånd). Bägge kartor uppdaterades och nytrycktes 2020 och behöver nu nytryckas inför 2023 (2 * 250 €).

Föglöbroschyr och andra broschyrer: den traditionella Föglöbroschyren återupptogs 2022 eftersom den var efterfrågad bland turister för att enkelt få kontaktuppgifter och kort information om vad som finns att se på Föglö. Finns ännu broschyrer i lager från 2022 års nya upplaga (trycktes 2000 exemplar) varför inget anslag för tryckning upptas 2023.

Journalister och motsvarande besökare: kommunen står till tjänst med guidningar och programarrangemang för studiebesök/journalistbesök som kan tänkas gynna marknadsföringen av kommunen (arbetstid näringskoordinatör/kommunikatören och/eller kommundirektören alternativt köptjänst (guidning)).

Föglömappen/skärgårdsmappen uppgörs igen inför sommarsäsongen. Gemensam mapp med övriga skärgårdskommuner. Evenemangssidorna uppdateras årligen och avsikten är att fortsättningsvis satsa på de allmänna informationssidorna. Priserna för annonsering är 50 €/helsida och 30 €/halvsida, material insänt i ett exemplar räcker. Målsättningen är att ha mappen klar innan säsongen (kostnad 600 €, tillkommer näringskoordinators arbetstimmar).

Kommunikationsstrategi/grafisk profil; fortsatt utvecklande av kommunens marknadsföring genom den av kommunfullmäktige godkända kommunikationsstrategin och marknadsföringsplan för kommunen. Kommunikatörens arbetstid.

Turistinformationen i Degerby fortsätter som tidigare i bibliotekshuset där turistinformationen under nästan 2,5 månader delar utrymmena med biblioteket (totalt anslag netto 14.000 €). Turistinformationen skall vara den naturliga centrala informationspunkten för alla besökare till Föglö och har också alltmera utvecklats till detta. Kommunen koncentrerar också sommartid all egen försäljnings- och informationsverksamhet dit. Hantverks- och souvenirförsäljningen för föreningar, företagare och privatpersoner fortsätter.

Turistinformatörerna ansvarar också för att uppdatera anslag/ anslagstavlor med aktuell information om vad som händer i kommunen. 2023 planeras upplägget för turistinformationen utgående från turistinformatörernas och turistföretagarnas förslag och synpunkter inlämnade i samband med den årliga utvärderingen i augusti. Turistinformatörerna handhar också en del andra uppgifter inom ramen för sin arbetstid.

Profilprodukter; 2019 framtogs ett relativt stort antal produkter för försäljning och marknadsföring av kommunen. Under 2021 införskaffades ytterligare kepsar (via Föglö hembygdsförening), barn-T-skjortor och huvtröjor. Samtliga har fått ett gott mottagande och delvis sålt slut. Påfyllning av lager görs under 2022 och 2023.

Näringspaket för distansjobbare; ett nytt ”näringspaket” för distansjobbare framtogs under våren 2020 som marknadsförs i syfte att få folk att stanna längre i kommunen och locka till att skapa distansarbetsmöjligheter.

Mässor mm; för eget deltagande i mässor mm i främst Sverige finns detta år inget anslag upptaget då Föglö deltar i den gemensamma marknadsföringen via Företagsam Skärgård r.f.

Samarbete med de övriga skärgårdskommunerna och andra sammanslutningar

Föreningen Företagsam Skärgård rf Skärgårdskommunernas gemensamma förening för näringslivsutveckling. Budgeteras för 2023 anslag om 9,00 euro/invånare. (4.509 €).

LEADER Åland Kommunernas medlemsavgift för att vara med i Leader-föreningen, 1 € per invånare (501 €).

Projektbidrag: För att täcka övriga kostnader som uppstår genom deltagandet i Leader en summa för att täcka t ex mässdeltagande, resor till möten eller deltagande i gemensamt projekt med andra aktörer. (inget anslag detta år, 3000 € upptaget från tidigare).

Visit Åland, Ålands Näringsliv m.fl. Intressebevakning och informationsinsamling genom upprätthållandet av medlemskap i sammanslutningar. Sedan 2019 är kommunen inte längre medlem i Företagarna på Åland r.f. (Visit Åland, Ålands Näringsliv, Skördefestens vänner r.f. anslag totalt 410 €).

Skärgårdsmarknad: Skärgårdskommunerna har sedan många år genomfört en höstmarknad. Under flera år med Vårdö kommun som ”dragare” av marknadsarrangemangen, emellanåt också i Företagsam Skärgård r.f.:s regi (0,50 €/invånare/250 €).

Skärgårdsresa: Skärgårdskommunerna har sedan många år (startade 1998) de flesta år genomfört en gemensam skärgårdsresa under hösten, som för Föglö kommuns del kombineras med studiebesök och ett eventuellt kommunstyrelsemöte under resan. Resorna är mycket omtyckta och har lockat många deltagare från alla skärgårdskommuner och har grundat sig på intressanta studiebesök. Föglö kommun har de flesta år handhaft arrangemanget och kommunstyrelsen fastställer resmålet som följt huvudprincipen ”vartannat år Finland, vartannat år Sverige” med några undantag med resor till andra länder. Arrangemanget beställs från resebyrå utgående från listade önskemål. Avsikten är att en resa skall arrangeras hösten 2023.

Inventarier;

1. Ny skrivare till turistinfon, 250 euro.
2. Kompletteringar till turistinfon, bland annat anslagstavla till hallen och korg/kruka för minigolfbollarna, 200 euro.

Prestations- och relationstal	2021	2022	2023
Antal sammanträden/möten			
* arbetsgrupper/kommittéer	0	6	6
Näringskoordinator/kommunikatör, % av heltid	40	40	40
Köpta timmar	21,00	0	0
Arbetstimmar ungdomar		90	90
Journalister/besökargrupper/seminarier	0	2	2
Mässdeltagande/köpcentrumaktiviteter	-	1	1
Kurser/utbildning	-	1	1
- antal elever	-	6	6
Antal informationsmöten	-	1	1
- summa besökare	-	10	10
Företagarträffar (frukostträffar, kvällsfikor)	3	5	5
- summa besökare	32	50	50
Torgkvällar	6	6	6
- kostnad	538		
Ställplatser för husbilar/husvagnar	3	3	3
Annonsering i turismpublikationer, på hemsidor och liknande			
- egen annonsering	8	8	7
- tillsammans med andra kommuner	1	1	1
- belopp totalt	6.560	8.580	7.580
Egna informationsmappar, broschyrer, kartor mm	3	5	4
- tillsammans med andra kommuner	1	1	1
Evenemang (egna eller samarbete på Föglö)	1	4	4
* euro			
Föglödagen	-	1.000	700
Julmarknad	-	250	200
Skördefesten eller annat	431	1.500	1.500
Föglövecka	-	2.000	1.000
Interkommunala samarbetsprojekt	1	3	3
* euro			
Företagsam Skärgård r.f.	3.930	3.945	4.509
Skärgårdsmarknaden	0	526	250
Skärgårdsresa	inställt	Finland	Finland
Medlemskap i företagarföreningar eller likn.	4	4	4
* euro			
Visit Åland r.f.	121	130	130
Ålands Näringsliv r.f.	220	230	230
Leader Åland r.f.	526	526	501
Skördefestens vänner r.f.	50	50	50

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	
Bruttoutgifter	47.426	54.720	55.060	
Bruttoinkomster	670	720	1.060	
Nettoutgifter	46.756	54.000	54.000	
Räntor	0	0	0	
Avskrivningar	1.000	1.000	1.000	
ANSLAG UTV. AV NÄR.LIVET	47.756	55.000	55.000	+ - 0 %
Skatteprocent	0,46	0,55	0,54	

KOMMUNSTYRELSEN

RESULTATOMRÅDE: 126 SKÄRGÅRDS- OCH KOLLEKTIVTRAFIKEN

Omfattning och verksamhet:

Resultatområdet omfattar kollektivtrafiken, uppgörande av turlistförslag för skärgårdstrafiken och bevakning å kommunens vägnar av övriga frågor i anslutning till skärgårdstrafiken och farleder.

Målsättningar och genomförande/motiveringar 2023;

Kollektivtrafiken

Målsättningen är att bibehålla kollektivtrafiken i kommunen i nuvarande omfattning och med gällande tidtabeller, så att möjlighet till beställningstrafik in till byarna från huvudvägarnas sidovägar fortgår. Föglö kommun införde fr.o.m. 1.1.2011 fem dagars kollektivtrafik och målet är att öka informationen ytterligare och synliggöra kommunens kollektivtrafik vid färjläget i Degerby.

Kollektivtrafiken är även detta år gratis i kommunen för att stimulera befolkningen att åka mera kollektivt, miljövänligt. Gratis kollektivtrafik har funnits i kommunen sedan år 2000. Trafikkommittén gav hösten 2021 Agenda 2030-gruppen i uppdrag att genomföra en enkät och engagera kommuninvånarna att föra en debatt kring kollektivtrafiken. Det var en av Agendagruppens programpunkter på Föglödagen 2022 men det är svårt att engagera allmänheten i frågan. Målsättningen att öka nyttjandegraden av kollektivtrafiken kvarstår dock alltjämt.

Trafiksäkerhet

Effektiv övervakning av trafiksäkerheten i kommunen med framställningar till Ålands landskapsregering då åtgärder bör vidtas.

Skärgårdstrafiken

Skärgårdstrafiken, som är skärgårdens livsnerv, måste ovillkorligen upprätthållas på en acceptabel nivå för att ge förutsättningar för en levande skärgård även framöver. Kommunen fortsätter arbetet med att förverkliga kommunens målsättningar genom kontinuerlig kommunikation med landskapsregeringen och samarbete med övriga skärgårdskommuner.

Den nuvarande färjan på Föglölinjen, m/s Skarven, började trafikera den 5 mars 2010. Beträffande Föglölinjen arbetar trafikkommittén för en basturlista vilken baserar sig på turlistan för sommaren 2011, därtill för förbättringar som går att åstadkomma.

Beträffande övriga linjer arbetas för en förbättring av koordineringen för skärgårdstrafikens turlistor österut och för bättre koordinering av norra, södra och tvärgående linjerna för att möjliggöra resor mellan skärgårdskommunerna. Som det ser ut i dagsläget är ett möte mellan kommunerna i princip omöjligt över dagen.

Kortrutt i trafiken

Kommunen arbetar för att en fast förbindelse mellan fasta Åland och Föglö skall förverkligas. Nuvarande situation med återkommande besparingskrav och indragna turer när trafiken ökat och förbättrat servicebehov föreligger, är ohållbar i längden.

Efter att ovanstående målsättning gällande trafiken mellan Föglö och fasta Åland verkställts skall kommunen arbeta i enlighet med kommunfullmäktiges direktiv/beslut ang. kortruttstrafiken så att hela skärgården småningom skulle ha en utbyggd optimal kortruttstrafik.

Trafikkommittén

En särskild trafikkommitté finns tillsatt för arbetet med turlist- och trafikfrågor i enlighet med av kommunfullmäktige fastställd instruktion. Kommitténs mandatperiod följer kommunstyrelsens. Byråsekreteraren är kommitténs sekreterare.

Prestations- och relationstal	2021	2022	2023
Byråsekreterare i % av heltid	2,50	2,50	2,50
Löneräknare	0,03	0,03	0,03
<i>Kollektivtrafiken</i>			
Antal trafikdagar	252	250	251
Antal passagerare	426	300	500
Antal körda kilometer	9 746	11 500	11 500
Kostnad per passagerare	34,32	59,42	33,48
Ersättning per körd km	1,50	1,55	1,55
Kostnadstäckning totalt			
landskapsbidrag	80 %	80 %	80 %
skattemedel	14 %	20 %	20 %
miljöfonden	6 %	0 %	0 %
passageraravgifter	0 %	0 %	0 %
fraktavgifter	0 %	0 %	0 %
Gemensamma möten ang. turlistorna, antal	0	1	1
- 2 pers./möte, förhandlingskommitté			
Bussturlistmöten	1	1	1
- sekreteraren närvarar			
Skärgårdstrafikens turlistmöten	0	1	1
- sekreteraren eller ordförande i trafikkommittén närvarar			
Trafikkommittémöten	2	4	4

	Bokslut	Budget	Budget	
	2021	2022	2023	Förändr. %
Bruttoutgifter	16 284	20 000	19 000	
Bruttoinkomster	396	-	-	
Nettoutgifter	15 888	20 000	19 000	
ANSLAG skärgårds- o. koll.trafiken	15 888	20 000	19 000	- 5,0 %
Skatteprocent	0,15	0,20	0,19	

KOMMUNSTYRELSEN

RESULTATOMRÅDE: 420 BIBLIOTEKSVERKSAMHET

Omfattning och verksamhet:

Verksamheten omfattar biblioteket i Degerby och skolbiblioteket vid Föglö grundskola.

Allmänna målsättningar:

Målsättningen är att biblioteket skall vara ett intressant kulturcentrum för kommunens invånare, där man kan inhämta kunskap och information och delta i mindre kulturevenemang. I biblioteket finns möjlighet att ordna till exempel bokcirklar, författarbesök, utställningar, möten, kulturevenemang m.m.

I biblioteket har Föglö folkdräkter en central plats. I biblioteket finns också kommunens urklippswerk med artiklar ur lokaltidningarna från äldre tid (uppdateras ej längre) som handlar om Föglö och Föglöbor samt äldre skolfotografier (uppdateras inte heller längre).

Målsättningar och genomförande/motiveringar 2023:

Bibliotekarien fungerar sedan 2012 som bibliotekarie både för biblioteket och skolan.

Boklådan vid Annagården dras in från 2023 då behov av den ej längre finns (används ej).

Det så kallade "Boknalleprojektet" fortsätter, alla barn som fyller 3 år under året och är bosatta i Föglö får en bok som present på sin födelsedag.

Målsättningen är att hålla aktuell litteratur i biblioteket för alla åldrar. Inköp av DVD-filmer, ljudböcker samt tidskrifter av olika slag.

Biblioteksinformation för skola och dagis. Skolans klasser bör minst 3-4 gånger/termin besöka kommunens bibliotek för att låna böcker och även för att eleverna skall få biblioteksvana.

Informera varje månad i Föglö-bladet om nyheter i biblioteket.

Anordna olika utställningar i bibliotekets utställningsutrymme så som fotoutställningar, elevarbeten, konstutställningar m.m.

Inventarier;

* 9 st bokhyllor 4600

Resultatområdets budgetökning beror huvudsakligen på elavgifterna (ökning 6000 euro) och inventarieanslaget (ökning 2100 euro).

Prestations- och relationstal	2021	2022	2023
Bibliotekarie i % av heltid	51,70	51,70	51,70
Bibliotekarie, timmar/veckan	19	19	19
Löneräknare i % av heltid	0,66	0,66	0,66
Antal band i biblioteket	13.441	13.500	13.500
Antal avskrivningar i %	10	2	10
Antal lån av biblioteksmaterial sammanlagt	6.075	6.000	6.000
Lån från andra kommunbibliotek	221	100	200
Antal besökare	2.716	2.800	2.900
Lån per invånare	11	11	12

Prestations- och relationstal	2021	2022	2023
Antal arbetstimmar/år bibl.orientering för grundskolan	4	4	4
Antal arbetstimmar/år för arbete med boklåda	0	4	0
Antal arbetstimmar/år bibl.info förskolan	1	1	1
Sagostunder	4	10	0
Tillgänglig internetanvändning	14 t/v	14 t/v	14 t/v
Internetanvändning timmar/år	2	10	10
Evenemang i biblioteket	6	1	3
Utställningar i biblioteket	6	6	7
Öppethållning timmar/vecka	14,5 vinter 16 sommar	14,5 vinter 16 sommar	14,5 vinter 16 sommar
Landskapsstöd euro/inv. biblioteksverksamhet	3,87	3,87	4,10
Landskapsstöd euro biblioteksverksamhet	2.056	2.037	2.052
Kommunens insats i €/inv.	112,42	119,70	141,61
Budgetanslag totalt landskap + kommunen (netto)	130	123,57	145,71

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Förändr. %
Bruttoutgifter	68.663	65.084	73.084	
Bruttoinkomster	439	84	84	
Nettoutgifter	68.224	65.000	73.000	
ANSLAG Biblioteksverksamhet	68.224	65.000	73.000	+ 12,3 %
Skatteprocent	0,66	0,66	0,71	

KOMMUNSTYRELSEN

RESULTATOMRÅDE: 430 MEDBORGARINSTITUTET

Omfattning och verksamhet:

Resultatområdet omfattar Medborgarinstitutets verksamhet i Föglö.

Allmänna målsättningar:

Enligt landskapslagen om medborgarinstitut har Medis som uppgift ”att erbjuda vuxna medborgare möjligheter till allmänbildande utbildning och en meningsfull sysselsättning på fritiden i så nära anslutning till hemorten som möjligt”. Detta uppdrag fullföljer Medis genom att erbjuda ett brett kursutbud både i teoretiska och praktiska ämnen. Inte minst viktig är den sociala gemenskapen människor emellan.

Målsättningar och motiveringar/genomförande 2023:

Medborgarinstitutet i Föglö skall erbjuda Föglöborna ett så mångsidigt kursutbud som möjligt och tillgodose deltagarnas varierande behov av kursinnehåll gällande ämnesområde, kursens nivå, studietakt, dag och tid, kursplats och kompetenshöjning.

Medis kurser är i första hand för personer som har fyllt 16 år, utom då annat anges. Ungdomar under 16 år får delta om ledaren godkänner det och det finns plats.

Enligt det avtal som varje samarbetskommun har med Mariehamns stad beträffande Medisverksamheten skall kommunernas kostnadsandelar justeras vart tredje år. Ny justering görs 1.1.2023, nästa görs sålunda fr.o.m. 1.1.2026.

Kostnadsandelen beror på två saker, antalet invånare i åldern 18-79 år i kommunen, samt förändringar i det åländska konsumentprisindexet. Beräkningarna är gjorda utgående från det.

I Föglö fanns per den 31.12.2021 372 personer i åldern 18-79 år och den procentuella andelen var 2,74.

Avtalet med Medis innebär att kommunens invånare har rätt att delta i obegränsat antal kurser i de kommuner som ingår i avtalet.

Hyra för lokaler vid kurser på Föglö uppbärs enligt fastställda taxor för respektive fastigheter.

	Bokslut	Budget	Budget
Prestations- och relationstal	2021	2022	2023
Antal kurser totalt	12	14	14
- kurser Föglö -vt	5	8	8
- kurser Föglö -ht	7	6	6
Antal elever/budgetår	78	120	100
- varav Föglökurserna	48	80	60
- övriga Ålands kurser	30	40	40
Enhetspris per deltagare brutto			
Enhetspris per deltagare netto	124,10	80,00	90,00
	Bokslut	Budget	Budget
	2021	2022	2023
Nettoutgifter	9.680	9.600	9.000
ANSLAG Medborgarinstitutet	9.680	9.600	9.000
Skatteprocent	0,09	0,10	0,09

KOMMUNSTYRELSEN

RESULTATOMRÅDE: 302 KOMMUNERNAS SOCIALTJÄNST (KST)

Omfattning och verksamhet;

Verksamheten omfattar kommunandelen till kommunalförbundet Kommunernas socialtjänst kf som inledde sin verksamhet fr o m 1.1.2021. Förbundet handhar till socialväsendet tidigare hörande uppgifter exklusive äldreomsorgen och barnomsorgen.

Målsättningar och motiveringar/genomförande 2023;

I enlighet med för kommunförbundet fastställd budget.

Kommunernas kostnadsandelar fastställs enligt följande;

Bruttokostnad	546.000
Avdraget landskapsandel	65.000
Netto	481.000 (231.000 enligt skattekraft och 250.000 enligt invånarantal)

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Förändr. %
ANSLAG KST	493.843	458.000	481.000	+ 5,0 %
Skatteprocent	4,80	4,63	4,71	

KOMMUNSTYRELSEN

RESULTATOMRÅDE: C31 HEMSERVICE

Omfattning och verksamhet:

Verksamheten omfattar hemvårdsstöd, annan stödservice (bl.a. måltidsservice), stöd för vård av närstående i hemmet (äldre) samt dagvård och avlastning för närstående på Annagården.

Från 1 januari 2021 är det främst två nya lagar som berör äldreomsorgen, vilka medför ökade krav på äldreomsorgen samt större inflytande för den äldre befolkningen, nämligen LL om socialvård (2020:12) samt äldrelag för Åland (2020:9).

Målsättningar och motiveringar/genomförande 2023;

Hemservicen

Bakgrund - lagstiftning

Den nya äldrelagen för Åland är ett komplement till övrig lagstiftning inom äldreomsorgen. Äldrelagen innehåller bestämmelser om främjande av den äldre befolkningens välbefinnande, hälsa, funktionsförmåga och förmåga att klara sig på egen hand, självbestämmande och delaktighet. Lagen innehåller också centrala principer om socialvårds-, hälso- och sjukvårdstjänster som ges till den äldre befolkningen. Tjänsterna ska vara av god kvalitet, ges i rätt tid och i tillräcklig omfattning samt vara anpassade till var och ens individuella behov.

I lagens 16 § sägs bland annat att långvarig vård och omsorg ska i första hand ges med hjälp av öppenvårdstjänster inom social- och hälsovården i den äldres hem. Vården ska ges på ett sådant sätt att äldre kan uppleva att deras liv är tryggt, betydelsefullt och värdigt och att de ges möjlighet att upprätthålla sina sociala kontakter och delta i meningsfull verksamhet som främjar och upprätthåller deras välbefinnande, hälsa och funktionsförmåga. 11 § stadgar om tillgång till handledning för äldre i syfte att klara sig på egen hand, så länge som det är möjligt. Hela vård- och servicekedjan måste fungera och det bör sättas in mer tidiga, förebyggande åtgärder genom öppenvården. Kommunens service ska stödja funktionsförmågan, hälsan och välbefinnandet, vilket i sin tur kan innebära att den äldre kan klara sig längre i det egna hemmet eller annan hemliknande plats. Som ett led i att påverka utvecklingen i riktning mot tidiga, förebyggande åtgärder och en utökad öppenvård sägs i äldrelagen 4 § att kommunen och ÅHS ska reservera tillräckliga resurser för att kunna tillhandahålla och utveckla tjänsterna och servicen för den äldre befolkningen, samt i 5 § att kommunen och ÅHS ska samarbeta för att ordna socialvårds-, hälso- och sjukvårdstjänster för de äldre så ändamålsenligt som möjligt. Kommunen och ÅHS ska även samarbeta med andra offentliga myndigheter. Servicen ska vara lättillgänglig för den äldre.

Äldrelagen skall sammantaget vara ett stöd för kommunen att förbereda sig på ökat behov av tjänster och service, så att eventuellt behov av mer resurskrävande omsorg och vård kan senareläggas.

Allmän målsättning

Målsättningen för äldreomsorgen är att den ska karaktäriseras av valfrihet, trygghet och lyhördhet. Kommunen strävar efter att tidigt identifiera och tillfredsställa behov hos invånarna. Hemservice och enskilda boendeformer ska anpassas för att svara mot behovet samt skall vara av sådan kvalitet att de äldre kan leva ett liv i värdiga former och känna trygghet. Hemservicen skall underlätta för människor att bo kvar hemma i sin invanda miljö, trots ålder och/eller funktionshinder. Hemservicen kan även vara en tillfällig avlastning för anhörig som vårdar någon i hemmet.

Då strävan är att kommunen skall underlätta för äldre att bo i sina hem så länge de önskar ökar antalet klienter successivt. Framför allt ökar antalet äldre med större omvårdnadsbehov i hemmet. I dagsläget är antalet klienter inskrivna i hemvård förhållandevis låg. Under åren vi levt med Covid-19 pandemi

har de mest vårdkrävande klienterna inom hemvården flyttat in till Annagårdens ESB då deras vårdbehov ökat. Samtidigt har inte trycket av nytilkomna klienter varit i samma omfattning jämfört med tidigare år. Idag har vi en hemvårdare som arbetar dagtid, måndag-torsdag (75 %). Då behovet åter ökar tillsätts ytterligare en befattning hemvårdare 75 %. Vi har en åldrande befolkning inom kommunen och det innebär att vi med säkerhet kan säga att behovet av hemvård åter kommer att öka och då måste vi ha en beredskap att ta hand om det. Den dagen behovet av hemvård ökar till att även avse kvällar samt helger kommer hemvårdarna arbeta i ordinarie periodarbete där kvällar och helger ingår för att anpassa till en högre vårdtyngd.

Bemanning med en hemvårdare (75 %) kvarstår initialt 2023 om behovet ser ut som hösten 2022. För att i framtiden kunna hålla fast vid vad kommunen strävar efter och vad äldreagen kräver, krävs enligt tidigare beslut 2 x 75% hemvårdare. Detta för att vi snabbt ska kunna omorganisera hemvården för högre vårdtyngd.

Annagårdens ESB boende har de senaste åren, även om vi tillfälligt under första hälften av 2022 hade få klienter, varit så gott som fullbelagt vilket innebär att det inte funnits möjlighet att erbjuda ESB boende i den utsträckning som tidigare. Detta resulterar i att det är i hemvården kommunen även fortsatt måste satsa ökade resurser för att uppnå de egna samt de lagstadgade målen. För att klienter med stort omvårdnadsbehov ska kunna vårdas hemma i framtiden krävs ökade resurser för att bemanna alla kvällar samt nätter. Det behovet finns inte i dagsläget men situationen kan dock förändras med kort varsel vilket det bör finnas en viss beredskap för inom kommunen. Framöver bör vi se över möjligheten att erbjuda äldre rehabilitering i hemmet exempelvis efter frakturer. Planen bör inbegripa att efter en periodplats ska den äldre få stöd med hemrehabilitering för att kunna klara av ett boende i det egna hemmet.

Äldreomsorgschefen följer kontinuerligt upp hemmaboende äldre i kommunen med syfte att resurser ska kunna sättas in i ett tidigt skede som stöd för boende i det egna hemmet. Dessa besök planeras in en-två gånger per år. Tillkommer hembesök till klienter där en orosanmälan lämnats in till äldreomsorgschefen som i dessa fall utreder ärendet bl.a. med att göra ett hembesök.

Icke lagstadgade tjänster tas bort från hemservicen successivt 2022-2023 för att resurserna ska kunna utnyttjas optimalt i syfte att garantera att den lagstadgade vårdnivån erhålls inom hemvården.

Lägenheter för äldre

Kommunen ska sträva efter att äldre människor får bo självständigt så länge som möjligt. Kommunen har, förutom de 18 lägenheterna på Annagården, ytterligare 20 lägenheter i Annagårdens pensionärsbostäder. Det görs en behovsbedömning för att flytta till dessa lägenheter. Att stå i kö till lägenheterna hanteras inte längre som en ordinarie bostadskö utan kommunen ser det som ett led i att äldre ska kunna bo självständigt även då man har ett större omvårdnadsbehov. Hemvården ska bidra till att klara av det dagliga livet i det egna hemmet. Den som flyttar in i en pensionärslägenhet har i regel ett stödbehov även de tider på dygnet då kommunens hemvård inte är bemannad. Detta innebär i praktiken stödinsatser som ex tillsyn kvällar och helger.

En av lägenheterna vid Annagårdens pensionärsbostäder fungerar idag som en s.k. akutlägenhet för att kunna erbjuda boende vid snabbt uppkomna behov till klienter som är i behov av större tillsyn men dock ej kräver dygnet runt vård. Denna lägenhet är fullt möblerad och äldreomsorgschefen gör en bedömning innan lägenheten erbjuds till klient. Då lägenheten inte hyrs ut till pensionär eller anhörig kan den hyras ut till personal för en kostnad à 12 €/natt. Sänglinne samt handdukar ingår i dygnsavgiften.

När möjlighet finns kan lägenheten även tillfälligt hyras ut enstaka nätter till anhöriga som besöker sina äldre vid Annagården men inte har någonstans att bo på Föglö. Detta sker till en kostnad av 12 €/person/dygn. Sängkläder och handdukar ingår i hyran.

Nattberedskap

Äldrelagen stadgar att kommunen är skyldig att ha beredskap nattetid. Fler klienter vid Annagårdens pensionärslägenheter har de senaste åren haft större behov av omsorg kvällar samt helger. Detta har hittills kunnat lösas med att personal från Annagården kunnat bistå med servicen. Då vårdnivån och arbetsbelastningen på Annagården ökat alltmer de senaste åren blir detta svårt att klara av med befintliga resurser om behovet ökar ytterligare. För att lösa detta samt för att kunna fullfölja kommunens ansvar avseende hanteringen av trygghetslarm har äldreomsorgen sedan hösten 2018 haft beredskapstjänstgöring alla nätter kl. 21.30 - 07.30.

Beredskapstjänstgöringen är än så länge frivillig. Det har hittills inte varit svårt att bemanna beredskapen så dagens system med frivillig beredskap fortsätter som tidigare.

Statistik förs för uttryckningar under beredskap för att följa och anpassa verksamhetens resurser till behovet inom kommunen. Sker uttryckningen som följd av trygghetslarm i kommunen debiteras klienten enligt i kommunen gällande taxa.

Nattpersonal på Annagården nyttjar även beredskapen till assistans vid vården nattetid vid behov vilket innebär att i dagsläget bör 40 % av beredskapsbudgeten ligga på verksamhetsområde 334, Annagården. **Anslag för nattberedskap: 8.411 € för 60 % av beredskapen.**

Framtidsanalys

Detta är det första ledet i att utveckla hemvården. Kommunen bör ha en långsiktig planering för hur man snabbt ska kunna ställa om hemvårdens verksamhet till att, vid behov, kunna erbjuda hemvård kvällar och helger. Planeringen för hemvården måste vara långsiktig, flexibel samt snabbt anpassningsbar för att snabbt kunna möta upp skiftande omvårdnadsbehov inom kommunens äldreomsorg.

Det finns privata aktörer som ser denna marknad och lanserar sina tjänster till kommunerna. De erbjuder både bemanningslösningar samt hemvård i olika former. Att köpa tjänster från privata aktörer är dock sällan det mest ekonomiska alternativet då det gäller själva vård- och personalinsatserna. Då privata aktörer ser att det finns en marknad krävs nya lösningar även för de kommunala verksamheterna.

Städningen – privatiseras

I dagsläget utför hemvården städtjänster. Planen är att denna service helt skall lämnas till privata aktörer som klienten själv anlitar och skriver avtal med. Detta beräknas ske fullt ut senast första kvartalet 2023.

Man har rätt att göra avdrag i beskattningen för hushållstjänster, som t.ex. städning, samt att då tjänsten köps av ett av kommunen godkänt företag är tjänsten momsfri för klienten. En privatisering av städtjänsten skulle innebära att personalen inom hemvården får mer tid att satsa på vård och omsorg och även kunna avlasta i vårdarbetet inne på Annagården.

För klienten innebär detta att de av samma serviceproducent kan köpa även andra tjänster ex. trädgårdshjälp, fastighetsskötsel mm. med samma förmåner då det inräknas i hushållsnära tjänster.

Digitala hjälpmedel att använda i vården

Det finns flera digitala lösningar för att effektivisera hemvården. Vi kommer att behöva stödja oss på digitala lösningar som ett hjälpmedel för att klara av framtida vårdbehov. De digitala lösningarna kan även ses som en resurs att möjliggöra ett självständigt liv för våra äldre så länge som möjligt. Avsikten är inte att ersätta den mänskliga vårdaren utan att få resurserna att räcka till. Kommunen måste se sig om vilka lösningar som finns och hur de skulle kunna bidra till hemvården i vår skärgårds kommun.

Digitala stödtjänster avser att bidra till ett bättre mående, att få vara delaktig i dagens samhälle och bidra till möjligheten att bo hemma längre.

I framtiden bör de digitala tjänsterna inkluderas i klienternas månatliga hemvårdsavgift för att inte överskrida bestämmelserna i förordningen om klientavgift inom social- och hälsovården.

Äldreomsorgsplan

Kommunfullmäktige har den 17.12.2020 godkänt äldreomsorgsplanen som ett riktgivande styrdokument för utvecklingen av äldreomsorgen i enlighet med den nya äldrelagen. Planen uppdateras var fjärde år och finns på kommunens hemsida www.foglo.ax.

Vårdutveckling

För att kommunen ska klara av kraven och målsättningarna för en god vård behöver kommunen se till att det finns resurser för att sätta in tidig vård och omsorg. Förebyggande verksamhet är en viktig del.

Kommunen behöver utveckla hemvården och annan service, exempelvis möjligheter att kunna delta i sociala aktiviteter och sysselsättningar för äldre. Planen för 2023 är att två gånger per månad bjuda in hemmaboende äldre till att delta i aktiviteter som arrangeras på Annagården. Annonsering om detta ska finnas i Föglöbladet, kommunens hemsida samt Facebook gruppen Föglöbor.

Samarbetet med tredje sektorn bör utvecklas. Tredje sektorn, föreningar och andra aktörer, är en värdefull resurs som kan bidra till den äldre befolkningens välbefinnande och bibehållande av funktionsförmågor genom att motverka ensamhet och bidra till att den äldre blir sedd och bekräftad samtidigt som möjlighet till sociala kontakter ökas.

De äldres behov av tjänster och service inom äldreomsorgen samt hälso- och sjukvården ökar fastän allt fler är friskare och har en bättre funktionsförmåga än tidigare generationer vid samma ålder. Det ökade behovet sammanhänger med att antalet äldre ökar och att äldre lever allt längre.

En seniormottagning startas i ÅHS regi under 2023. De ska erbjuda vård och stödresurser till äldre. Då denna verksamhet startar är planen att de förebyggande informationsbesöken som äldreomsorgschefen gjort tillsammans med en ergoterapeut från ÅHS för personer +75 upphör. Avsikten är att kommunerna själv ska överta dessa i egen regi.

Syftet med seniormottagningen är även att samarbetet mellan de olika aktörerna kring klienterna ska ske smidigare så de äldre lättare får tillgång till rätt hjälp och stöd. Olika professioner arbetar med klienten och arbetet ska även vara förebyggande. Det har framförts till arbetsgruppen att i planeringen bör ingå en beredskap för att skärgårdskommunerna ska få del av hembesök om så krävs och att tröskeln för dessa ska vara låg.

RAI

RAI-soft togs i bruk under 2017. Programmet skall bidra till att klienter får en jämlik bedömning, inte bara på Föglö utan i hela landskapet. Även stora delar av övriga Finland använder programmet för att arbeta för att säkra en jämlik vård i hela riket. Programmet skall enligt avtal hanteras av personal registrerad i Valvira inom äldreomsorgen.

Vårdtyngdsmätningar avseende hemvårdsbehov, närståendestöd mm bör genomföras i RAI-HC för att vara professionella samt korrekta. RAI som verktyg i vården är ett bra grundläggande stöd för personal, ledare och politiker i kommunen. Korrekt utfört ger RAI en helhetsbild av vårdtyngd samt resursbehovet. Personal kan följa med i hur den klientens hälsotillstånd förändras över tid, vilka resurser klienten har för att klara av så mycket som möjligt självständigt. Med korrekt utförd bedömning ses de hinder som klienten har för att kunna klara av ett eget boende och på så vis bidra till att rätt stöd beviljas för att möjliggöra boendet i det egna hemmet. Bedömningen ligger till grund för bedömning av vårdnivå.

För att RAI ska vara funktionellt bör alla kommuner komma överens om hur vi ska bedöma utifrån resultaten av bedömning för att garantera en jämlik vård var än på Åland du bor. Detta arbete har påbörjats och fortsätter under 2023.

Det finns ännu inga gemensamma riktlinjer för användningen av RAI i syfte att säkra lika vård oavsett vilken kommun du bor i. Detta arbetas vidare med gemensamt inom kommunernas äldreomsorg under 2023 och avsikten är att vi ska ha tydliga riktlinjer för hur mätningsresultaten ska tolkas till 2024 för att då kunna använda RAI som avsett. Detta föranleder att för Föglös del försöker äldreomsorgschefen minimera antalet licenser för 2023 till minsta möjliga. Kontaktperson på ÅDA återkommer i ärendet efter kontakt med RAIsoft Finland huruvida antalet licenser kan minimeras redan från början av 2023. Kommer användningen av RAI igång under 2023 och fler licenser används faktureras dessa i så fall i efterskott. **Anslag: 57 €.**

Vård- och serviceplan

Vid hembesök görs en vård- och serviceplan upp tillsammans med klienten. Utgående från den gör man upp en vårdplan i Abilita journalsystem. Uppgörande av planen är en viktig del i processen, där man tillsammans med klienten bedömer livssituationen och reder ut med stöd av vilka stödåtgärder positiva förändringar kan åstadkommas. En vård- och serviceplan är en handling som anger målen för arbetet i fortsättningen och de metoder som bidrar till att man ska uppnå målen. Planen ska justeras vid behov, då exempelvis större förändringar i måendet visar att det eventuellt behövs mer eller mindre insatser.

Kostnadsökningar

Under 2022 har kostnaderna för drivmedel stigit mer än beräknat. Detta medför att utgifterna för hemservice påverkas både avseende kostnaden per besök som för ex. enstaka måltidsleveranser. Tillkommer de ökade kostnaderna för el vilket påverkar utgifterna för klädvårdsservice. Som en följd av detta måste taxorna inom äldreomsorgen justeras för att balansera utgifterna.

Närståendevård

Närståendevårdare är den som vårdar och har omsorg dygnet runt om en nära person som inte klarar sig självständigt i vardagen.

För att ge ytterligare stöd till närståendevårdare kan kommunen erbjuda kursen "Öppna dörrar", som kan ordnas tillsammans med någon frivillig organisation. På Annagården finns två i personalgruppen som har gått utbildning för att hålla denna kurs.

Närståendevårdare som vårdar en person fortgående alla dagar dygnet runt har rätt till två-fem lagstadgade lediga dygn/månad. Avlastning erbjuds på Annagården. Kommunen och närståendevårdaren kan även avtala om att närståendevårdaren tar ut ledig tid i form av flera ledigheter som är kortare än ett dygn.

Minimibeloppet för stöd för närståendevård är 420 €/månad (år 2022), maximibeloppet 600 €/månad (816,18 €/månad för periodvis krävande vård). Minimibeloppet indexjusteras årligen 1 januari enligt lagen om stöd för närståendevård, lagens 6 § med den lönekoeficient som avses i 96 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006).

Vid fastställandet av stödbeloppet för närståendevård bedöms handlingsförmågan och det dagliga behovet av hjälp hos den vårdbehövande genom att man gör ett hembesök och tillsammans gör upp en vård- och serviceplan samt går igenom kriterierna för att få rätt nivå på stödet. För att räknas som närståendevårdare är vård- och omsorgsbehovet stort. Ett C-intyg utskrivet av läkare erfordras.

Närståendevårdarna beräknas vara fyra (4) personer under år 2023 (5 st 2022). **Totalt anslag: 32.435 € inkl. 7.176 € öppen för disposition.**

Närvårdare natt

Nattpersonalen handhar förutom Annagården, tillsyn av en del av kommunens äldreomsorgstagare boende i Annagårdens pensionärlägenheter. En andel, prel. 20 %, av nattpersonalens löner bokförs på hemservicen (33.072 € inkl. soc.avg.), i.o.m. att dessa också handhar tillsyn av en del av äldreomsorgstagarna vid Annagårdens pensionärlägenheter. Motsvarande minskning finns på resultatområde 3.34 Annagården.

Planeringsdagar

Hemvårdspersonal deltar i planeringsdagarna tillsammans med övrig personal inom äldreomsorgen. Anslag för vikarier finns upptaget för ändamålet (450 €).

Äldrerådet

Fr o m 1 januari 2021 är det obligatoriskt för alla kommuner att inrätta ett äldreråd. Äldrerådet har uppgjorda stadgar som ska följas.

Huvudsakliga uppgifter för äldrerådet är att vara delaktiga i budgetarbetet och ska ges möjlighet att delta i beredning av ärenden som har betydelse för tjänster och service till den äldre befolkningen som kommunen tillhandahåller. Medlemmarna ska vara delaktiga i olika aktiviteter som ordnas för de äldre men är även ett forum för opinionsbildning och kunskapsspridning.

Inventarier

Sommardäck x 4

600 €

Annagårdens kök*Personal*

För måltidsservicen finns följande personal:

- Ansvarig kock: 83,66 %
- Kock 1: 87,25 %
- Köksbiträde: 100 % av heltid, måndag-fredag, som avlastning för kockarna.

Kostnadsökningar

Då el-, livsmedels- samt drivmedelspriserna stigit långt över beräkningarna under 2022. Detta påverkar starkt livsmedels- samt driftskostnader och leder till att justeringar behöver göras avseende portionstaxorna.

Planeringsdagar

Annagårdens kökspersonal deltar i planeringsdagarna tillsammans med vårdpersonalen. Anslag för vikarier finns upptaget för ändamålet. För planeringsdagar avsett belopp från budget 2022 överförs då dessa ej använts till följd av pandemin. (1350 €)

Inventarier

Glas, diverse saker till köket som utsätts för stort slitage
Pumpstermoskanna, stavmixer

1200 €
300 €

Livsmedel samt produktion

Kostnaderna för livsmedel inklusive näringspreparaten som ingår i maten har ökat kraftigt under 2022. Detta föranleder en genomgång av taxorna för måltider för 2023.

Övrigt material

Beklädnad, summan överförs direkt till Annagårdens budget då arbetskläderna köpes gemensamt för hela äldreomsorgen

Miljömål är att effektivera komposteringen av biologiskt avfall samt att miljöanpassa kemikaliehanteringen.

Prestations- och relationstal	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>
Äldrerådet, antal möten	3	3	4
Totala antalet äldre i Föglö			
65-74 år	86	91	85
75-84	39	44	48
85 och över	31	31	29
<u>Antal arbetsavtal</u>			
Hemvårdare	1,00	1,50	1,50
Ansvarig kock (resultatansvarig)	0,8366	0,8366	0,8366
Kock 2	0,8725	0,8725	0,8725
Ekonomibiträde	1,00	1,00	1,00
<u>HEMSERVICE</u>			
Antal personer som erhållit hemservice	30	24	20
- 65-74 år	2	1	1
- 75-84 år	4	7	3
- 85 och över	24	16	16
- antal besök	751	1.300	1.300
Kostnad per hemvårdsbesök			
- brutto	108,83	98,68	89,62
- efter klientavgift avdragits	100,65	90,26	82,12
Hemvård kostnadstäckning i %	7,5%	8,5 %	8,4 %
<i>Hemservicebilen</i>			
Körda kilometer	9.236	10.000	10.500
Kostnad för hemservicebil	2.111	2.030	2.810
Total kostnad inklusive avskrivning	2.111	2.030	2.810
Kostnad per körd km	0,23	0,20	0,27
<u>STÖD FÖR NÄRSTÅENDEVÅRD</u>			
Vårdade under året	8	4	5
65-74 år	0	0	1
75-84 år	3	1	0
85 år och äldre	5	3	4
Vårdare sammanlagt	8	4	5
65 år och äldre	2	1	5
under 65 år	6	3	0
<u>STÖDSERVICE</u>			
antal matportioner	17.048	18.101	19.195
antal mellanmål	20.129	20.912	20.912
antal personer som erhåller måltidsservice (minst en gång under året)	72	110	110
Råvarukostnad per portion (inkl. moms)	2,41	2,71	3,79
Råvarukostnad per portion (exl. moms)	2,12	2,38	3,33
Råvarukostnad mellanmål (3 st/dag)	1,53	1,53	2,14

Prestations- och relationstal	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>
<i>Kostnad per kostdag (portion)</i>			
brutto (exl. moms)	11,76	12,11	12,88
netto efter måltidsavgifter	5,15	4,81	5,25

HYROR

Annagården, kök + 50% samlingssal per m2 (andra halvan Annagården RO 334)	11,67	11,61	13,82
---	-------	-------	-------

Avgifter**Måltidsservice****Kostnad per portion, euro**

huvudmål	7,50	7,50	9,50
kvällsmål	6,30	6,30	7,80
dagersättning (alla mål)	12,50	12,50	12,50
personal	6,70	6,80	8,00
personal, middag	6,00	6,00	7,00
tillfälliga gäster	8,00	8,00	10,00
grötportioner eller motsvarande	1,20	1,20	1,50
frukost eller motsvarande	3,10	3,10	3,90
kaffe eller té, bröd och smör eller			
kaffebröd	2,50	2,50	3,00
kaffe eller té	1,00	1,00	1,00

Daghemmet Myran	5,80	5,80	7,00
-----------------	------	------	------

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Förändring %
Bruttoutgifter	311.245	381.674	400.074	+ 4,8 %
Bruttoinkomster	118.806	144.674	176.074	
Nettoutgifter	192.439	237.000	224.000	
Avskrivningar	-	-	-	
ANSLAG HEMSERVICE	192.439	237.000	224.000	- 5,5 %
Skatteprocent	1,87	2,39	2,20	

KOMMUNSTYRELSEN

RESULTATOMRÅDE: 334 ANNAGÅRDEN

Omfattning och verksamhet:

Verksamheten omfattar kommunens äldreomsorg, förutom hemservicen, inklusive myndighetsutövningen och allmänna administrationen. Äldreomsorg vid kommunens ESB-boende Annagården i Degerby (effektiviserade serviceboende).

Målsättningar och motiveringar/genomförande 2023:

Myndighetsutövningen och administrationen

Det yttersta ansvaret för äldreomsorgens verksamhet är sedan 01.01.2021 överfört till kommunens äldreomsorgschef. Myndighetsutövningen låg tidigare under socialsekreteraren.

Allmän målsättning och utveckling

Målsättningen med Annagården, som idag är ett effektiviserat serviceboende (ESB) med service dygnet runt, är att göra det möjligt för de äldre som har ett stort behov av dygnetruntomsorg att bo kvar i den egna kommunen. Kommunens mål är att de äldre skall kunna bo kvar på Annagården till livets slut.

I samband med utbyggnaden av Annagårdens äldreboende valde kommunen att sälja ut de institutionsplatser kommunen ägde på dåvarande De Gamlas Hem, nuvarande Oasen boende- och vårdcenter. Detta innebär i praktiken att då äldreomsorgen i kommunen är i behov av institutionsplats måste platsen köpas för den aktuella klienten inom de befintliga institutionsboendena inom landskapet. Det är svårt att få en institutionsplats då behovet ökat de senaste åren utan att institutionsplatserna utökats. Inom landskapet finns planer på att utöka framför allt vården av minnesrelaterade sjukdomar men detta sker tidigast om några år.

ÅHS har fr.o.m 1.1.2018 ändrat sitt reglemente vilket innebär att, för klienter vilka bedöms vara klinikfärdiga och medicinskt färdigbehandlade, blir det kommunernas ansvar att bereda vårdplats för inom fyra dygn. Kan kommunen inte lösa det inom den angivna tiden debiteras kommunen för den totala vårddygnskostnaden, vilken är hög. För att hantera detta har kommunen numera en akutlägenhet vid Annagårdens pensionärsbostäder. Lägenheten kan erbjudas till klienter, som är klinikfärdiga vid ÅHS där ett behov av dygnet runt omsorg till viss del kvarstår vid utskrivning, i syfte att hemgången efter en sjukhusvistelse ska kännas trygg.

Då lägenheten inte hyrs ut till pensionär kan den hyras ut till personal för en kostnad à 10 €/natt. Sänglinne samt handdukar ingår i dygnsavgiften.

De äldres behov av tjänster och service inom äldreomsorgen ökar även om de äldre generellt är friskare och har en bättre funktionsförmåga än tidigare generationer vid samma ålder. Det ökade behovet sammanhänger med att antalet äldre ökar och att vi lever allt längre. Detta innebär att det är fler som är i behov av lagstadgad äldreomsorg i en eller annan form de kommande åren. Idag bor den absoluta majoriteten av de äldre i kommunen i moderna bostäder vilket fördröjer behovet av annan boendeform samtidigt som behovet av hemservice och stödtjänster ökar.

Annagårdens pensionärlägenheter är idag svårare att hyra ut till pensionärer då de upplevs vara för små. Ett alternativ om behovet av omsorgsplatser ökar är att bygga en inbyggd gång mellan Annagården och Annagårdens pensionärlägenheter och samtidigt handikappanpassa några lägenheter för att på ett förenklat sätt skapa nya platser om behovet av dessa ökar framöver.

Annagården

Personalen arbetar efter ett rehabiliterande förhållningssätt. Detta innebär att arbeta för att klienten så långt som möjligt skall kunna bibehålla sina funktioner och leva ett så självständigt och rikt liv på Annagården som möjligt.

Strävan är att Annagården ses som ett ombonat och hemlikt boende där den äldre människan kan känna sig trygg. Boendet ska vara både hemtrevligt och funktionellt. Att boendemiljön skapar harmoni och lugn är viktigt. Miljön ska vara trivsamt och det skall finnas gott om plats för att kunna röra sig säkert samtidigt som det ska finnas platser som ger lugn och ro. Personalen har i många år arbetat med, och gjort ett gott arbete, med att skapa en ombonat miljö i Annagårdens gemensamma utrymmen. Klienterna är delaktiga så långt som möjligt i skapandet av boendemiljön i de allmänna utrymmena.

Sysselsättningsinstruktören planerar för att det under vardagarna finns organiserade aktiviteter för klienterna. Aktiviteterna är anpassade så att alla kan delta och leds av den för aktiviteten ansvarige anställda. Vårdbiträdet skall i större utsträckning arbeta med klienternas aktiviteter så vi kan erbjuda olika alternativ. Vårdbiträdet arbetar mellan kl. 8-10 med grundvård och lokalvårdaren delar under denna tid ut frukosten till klienterna. Lokalvårdaren och vårdbiträdet samarbetar med klädvården.

Annagården har ett nära samarbete med församlingen, Föglö Hembygdsförening, Folkhälsan och Röda korset samt skolan och daghemmet som erbjuder olika aktiviteter. Detta kommer även i fortsättningen vara en viktig del att hålla fast vid. Kommunen behöver hjälp av olika aktörer ute i kommunen som kan erbjuda olika aktiviteter. Sysselsättningsinstruktören ansvarar för kontakterna med aktörerna.

RAI

RAI-soft (HC) togs i bruk 2017. Det är tänkt att programmet skall bidra till att klienter får en jämlik bedömning, inte bara på Föglö utan i hela landskapet. RAI är ett verktyg som används även i stora delar av Finland. Målet är att vården ska vara jämlik var än i riket man bor.

Justering av RAI programvara

De boende på Annagården bedöms med RAI-LTC när detta kommer igång. Det finns ännu inga gemensamma riktlinjer för användning av vårdtyngdsmätning med RAI i syfte att säkra lika vård oavsett vilken kommun du bor i. Detta arbetas vidare med gemensamt inom kommunernas äldreomsorg under 2023 och avsikten är att det skall finnas tydliga riktlinjer för hur mättningsresultaten ska tolkas till 2024 för att då kunna använda RAI som avsett. Detta föranleder att för Föglös del försöker äldreomsorgschefen minimera antalet licenser för 2023 till minsta möjliga. Kommer användningen av RAI igång under 2023 och fler licenser används faktureras dessa i så fall i efterskott. **Anslag RAI: 975 €**

Vård av minnesrelaterade sjukdomar

Behovet av vård av minnesrelaterade sjukdomar är för stunden mindre än på många år. Detta är dock tillfälligt då vi statistiskt vet att denna diagnos ökar med stigande åldersstruktur i samhället. Kommunens befolkning blir äldre och i dagsläget, med stigande medelålder bland befolkningen, kommer behovet av vård för minnesrelaterade sjukdomar att öka framöver.

Vi är tvungna att ha en beredskap för att fler med minnesrelaterade sjukdomar kommer flytta in till Annagården under året. Vi har idag klienter med diagnos för minnesrelaterad sjukdom boende på Annagården. Personer med minnesrelaterad sjukdom erbjuds en meningsfull tillvaro på Annagården. Aktiviteterna för dessa klienter sker i mindre grupper och är anpassade till funktionsförmågan. Detta innebär att det åtgår fler personal för att alla klienter får delta i de aktiviteter vi utlovar.

Med ett boende där det bor många med olika sjukdomar och många olika behov bör bemanningen i princip motsvara vårdnivån för institution. I tider med kraftiga minskningar i landskapsandelar för

Föglös del är detta ingen lätt uppgift. Detta ska dock övervägas mot att kommunen i annat fall måste köpa institutionsplats till klienter med svårare minnesproblematik med stort omvårdnadsbehov på annat håll. Föglö har alltid erbjudit en äldreomsorg av god kvalitet och kommunen strävar efter att bibehålla kvalitén på samma nivå även i framtiden.

Enligt äldrelagens riktlinjer är *minikriteriet* för god omsorg och vård för personer med minnesrelaterad sjukdom vid effektiviserat serviceboende, vårdpersonal/klient: 0,70-0,80. Äldrelagen innehåller i övrigt riktlinjer för vård av minnesrelaterade sjukdomar som skall tillämpas.

Utbildning

Forskningen inom geriatriken går framåt och det är viktigt att kommunen följer med i utvecklingen. Det saknas idag en mer praktisk utbildning på gymnasienivå inom vård av minnesrelaterade sjukdomar som efterfrågas av personal inom de flesta kommuner på Åland.

Det har erbjudits utbildning på högskolenivå via Högskolan på Åland vid två tillfällen. Senast 2021. Ingen från Föglö kommuns äldreomsorg var intresserad av denna. Vid ett möte där representanter för bl.a. landskapsregeringen deltog togs detta upp då det är flera kommuner som saknade intressenter för utbildningen då man ansåg att den låg på fel nivå. Önskemål lades fram om en mer praktiskt inriktad utbildning.

Personalen deltar i föreläsningar arrangerade av ÅHS. Dessa har sedan 2020 även erbjudits via Teams. Idag ges utbildningen både via Teams samt för de som fungerar på plats på ÅHS. Detta ger personalen större möjlighet att delta i föreläsningar och restid sparas in.

Det finns idag ett större utbud av digitala utbildningar som personalen kan ta del av.

Vi har idag fyra (4) anställda som läser till närvårdare med läroavtal samt en med utbildningsavtal. Tre (3) av dessa går en utbildning via Axells som ges som en e-utbildning. En (1) läser med läroavtal via ett samarbete mellan Ålands yrkesgymnasium och Oasen samt en (1) som läser med utbildningsavtal e-utbildningen via Axells. Då alla dessa tar sin examen är de flesta av personalen inom kommunens äldreomsorg behöriga om inget annat inträffar.

Personalbefrämjande

Ett annat viktigt mål med utvecklingsarbetet är att arbeta för att Annagården skall ses som en attraktiv och stimulerande arbetsplats där alla känner sig välkomna och känner att man är en viktig del av verksamheten. En aspekt för att främja välmående hos de anställda är att de anställda ges möjlighet att vara med och påverka verksamhetsutveckling samt övriga inom verksamheten förekommande uppgifter som påverkar det dagliga arbetet. Kommunen bidrar till att främja hälsan hos de anställda, så att den bibehålls på en god nivå, genom att erbjuda friskvård.

Arbetskyddet

Arbetsgivarens ansvar är att övervaka att arbetskyddet gällande säkerhet och arbetshälsa, kontroll av faror och missförhållanden i arbetet, kontroll av fysisk och psykosocial belastning, organisering av förebyggande företagshälsovård samt samarbete med personalen är en central del av personalarbetet. Annagården har i dagsläget en tung belastning både psykiskt och fysiskt vilket är viktigt att ta i beaktande när det gäller bedömning av resursfördelning för att främja arbetsmiljön. Där har arbetskyddsfullmäktige en uppgift som bör lyftas fram som en viktig del i verksamheten. Arbetskyddsfullmäktige ska vara insatt i arbetskyddsstadgan. Detta är ett långsiktigt och systematiskt arbete för att skapa en säker och hälsosam arbetsplats.

Nattberedskap

Vi har nattberedskap mellan kl. 21.30 - 07.30 samtliga dagar. Detta för att tillgodose behovet av hanteringen av trygghetslarmen inom kommunen. beredskapen nyttjas även av nattpersonalen om vårdtyngden så kräver. **Anslag: 5.607 € (40% av beredskapen) Bundet anslag.**

Administrationn

Äldreomsorgschefen arbetar 100 % av heltid och handhar administrativa uppgifter samt myndighetsutövande. I äldreomsorgschefens ansvarsområde ingår Annagårdens ESB-boende, hemservice, Annagårdens kök samt lokalvården på Annagården. Då äldreomsorgschefen har semester eller annan ledighet mer än två veckor (10 arbetsdagar) utgår en extra ersättning enligt AKTA för den som ansvarar för verksamhetens myndighetsutövande. Sjukskötaren har enligt äldrelagens 22 § behörighet att utföra myndighetsutövningen inom äldreomsorgen.

Bemanningsansvarig närvårdare/administrativt stöd

En närvårdare har 30% av sin arbetstid förlagd som bemanningsansvarig närvårdare och ska i huvudsak ansvara för bemanningen inom äldreomsorgen samt vara ett administrativt stöd till äldreomsorgschefen. Fakturahantering samt övriga, icke myndighetsutövande uppgifter åligger den bemanningsansvariga närvårdaren vid äldreomsorgschefens ledigheter.

Denna befattning kombineras för närvarande med närvårdaren som ansvarar för sysselsättning och dagvård där närvårdardelen är 50%.

Vid bemanningsansvariga närvårdares ledigheter måste hen ha en vikarie. Detta kan skötas av någon av den befintliga personalen men då ska dess arbetstid inom vård korrigeras då utrymme för uppgiften finns.

Vården – personal

Boendet på Annagården är ett s.k. effektiverat serviceboende. Detta innebär att det finns personal dygnet runt. För att tillgodose behovet av sjukvård finns en sjukskötare anställd på heltid, måndag-fredag dagtid.

I verksamheten finns idag 13 närvårdare/vårdare fördelat på hel- och deltid, totalt 9,50 omvandlat till heltidsbefattningar. Av dessa har en närvårdare med 100 % arbetsavtal uppdrag som sysselsättningsinstruktör motsvarande 20 % av heltid. Då det finns dagvårdsklienter ansvarar denna befattningsinnehavare för att dagvårdsklienterna får en meningsfull vistelse på Annagården. Personal nattetid är fördelad på tre närvårdare om 67 % vardera. För vikarieavtal skrivna sedan 01.01.2022 anställs de vikarier som saknar behörighet som vårdare med vårdarlön. Detta efter Valvira föreskrifter där det påtalas att en icke utbildad vårdare inte får benämnas vikarierande närvårdare.

För att kunna bemöta de ökande kraven och undvika behovet av institutionsplatser krävs att personalresurserna bibehålls på dagens nivå. Att inte köpa institutionsplatser är en stor besparing men det innebär att kostnader uppstår inom vården i egen regi. Dessa är dock betydligt lägre än vad en institutionsplats kostar. Servicen regleras efter behoven. Kommunen bör framöver satsa på hemservicen samt utöka dagvård som ett stöd för äldre att klara av ett eget boende så långt som möjligt.

Äldreomsorgschefen ansvarar för att resurserna tilldelas optimalt i förhållande till vårdtyngden. Detta innebär att då vårdtyngden är lägre tillsätts inte all korttidsfrånvaro samtidigt som alla resurser ska nyttjas vid hög vårdtyngd.

Vårdbiträde 100 % är en permanent befattning. Arbetsuppgifterna för vårdbiträdet har utökats till att infatta grundvård. Befattningen ger ett bra stöd för att arbetet ska fungera och kompetenser nyttjas där den bäst behövs då vårdbiträdet avlastar för övrig vårdpersonal med arbete som inte kräver närvårdarkompetens. Arbetstiden för vårdbiträdet är periodarbete måndag till fredag men ska vid behov kunna justeras till ordinarie skiftesschema. Arbetsbeskrivningen ändras fr.o.m. 01.01.2023 för att tydligare motsvara uppgifterna.

Två befattningar 50 % närvårdare har omvandlats till vårdare. Ingen vårdutbildning krävs för befattningarna. Befattningarna är tillsatta med erfaren personal.

Dagvården och sysselsättningen vid Annagården

Sedan våren 2018 har Annagården erbjudit dagvård vid behov. I serviceavgiften för dagvård ingår bad/dusch, tillgång till ett rum för vila, omsorg samt planerad sysselsättning under vistelsen på dagvården.

Som förebyggande verksamhet bör kommunen erbjuda hemmaboende äldre att delta i sysselsättningar och aktiviteter ordnade på Annagården. Detta för att förebygga ensamhet och öka det psykiska och fysiska måendet.

Många äldre har inte färdtjänst och kommer heller inte beviljas det om de inte är behöriga att söka det under handikapplagen. Stöd för rörlighet enligt sociallagen är inkomst beprövat vilket innebär att få är berättigade till det. Inom kommunen måste vi ha en strategi för hur klienter som saknar färdtjänst ska kunna ta sig till Annagården för dagvård.

Äldre i kommunen bjuds in till aktiviteter med en kaffestund på Annagården två gånger i månaden. Även här är det ett problem för många som vill delta men kan inte ta sig till Annagården. Förslagsvis bör kommunen förhandla med taxiföretagen inom kommunen för att få tillstånd gemensamma transporter för dessa aktiviteter.

Avlastning för närståendevårdare

Som närståendevårdare har du rätt till avlastning i vården med 2- 5 dygn /månad. Avlastningsmöjligheten nyttjas sällan.

Lokalvården

Lokalvården ombesörjs av en lokalvårdare som är anställd på 75 %. Till anställningen tillkommer 25 % som tillsätts årligen. Sammanlagt 100 %. Detta för att ha en möjlighet för framtida justeringar av arbetsuppgifterna. Lokalvårdaren ansvarar för utdelning av frukost mellan 8-10 och övergår därefter till lokalvård. Stora matsalen har lyfts bort från lokalvårdaren och överlåtits till ekonomibiträdet. Detta för att kunna nyttja resurserna inom vården så optimalt som möjligt.

Planeringsdagar

Äldreomsorgen är under en konstant utveckling. Det krävs en god framförhållning för att hålla sig i fas. Detta kräver en flexibel och anpassningsbar organisation där alla är beredda att anpassa sig efter aktuella förutsättningar och även i pressade lägen ha fokus på att nyttja befintliga resurser så kostnadseffektivt som möjligt. Idag krävs att det finns genomtänkt planering för ändrade förutsättningar och fokus ska i alla lägen ligga på att verksamheten anpassas efter behov med syftet att kunna erbjuda plats inom kommunens äldreomsorg då behovet uppkommer. I första hand inom hemvården men då vårdbehovet ökar ett boende på Annagården. Målet ska vara att Föglö tar hand om sina äldre invånare inom ramen för den egna kommunala äldreomsorgen. För att detta ska bli en välförankrad del av verksamheten behövs planering i form av en årlig planeringsdag.

Äldreomsorgschefen beslutar om innehåll, genomförande samt plats för dessa dagar då hen har kompetens samt inblick i var behovet finns samt även insyn i var kostnaderna ligger vid jämförelse med olika alternativ. Pengar inplanerade för planeringsdagar 2022 (3.800 €) överförs hit då de ej nyttjas som en följd av pandemin. **Anslag: 1.000 € för två planeringsdagar inkl. vikariekostnad totalt 4.800 €.** Under resultatområde C31 hemservice finns budgeterat ytterligare 1.800 €, totalt 6.600 € för planeringsdagar.

Personalkläder

Arbetskläder beställs en gång per år av äldreomsorgschefen eller av denne anvisad person.

Kläderna förvaras på Annagården där klädstänger finns i hörnrummet bredvid kvinnornas omklädningsrum. Nattpersonal tvättar kläderna och sorterar dem i storleksordning på klädstängerna. Kläder budgeteras som tidigare 110 €/anställd.

Övrigt

Ett anslag upptas för att centralt inköpa till klienterna toalett-, och hushållspapper, soppåsar samt rengöringsmaterial. Klienterna debiteras skilt för denna utgift, vilken därmed är kostnadsneutral.

På Annagården finns ett periodrum för att kunna avlasta inom närståendevården, för klienter att efter ex. sjukhusvistelse återhämta sig efter sjukhusvistelse mm. Rummet beräknas vara uthyrt 3-6 månader.

Sedan september 2019 finns en möblerad akutlägenhet vid Annagårdens pensionärsbostäder som avses fungera som periodboende till klienter som har bedömts ha behov av ett tillfälligt stödboende, för att därefter kunna återgå i eget boende. Bedömningen för boende i lägenhet handhas av äldreomsorgschefen. Då lägenheten inte nyttjas av klient kan den hyras ut till personal för övernattnig för 12 €/natt. *Anslag 2.904/år. Budgeterad intäkt 2.730 €.*

Inventarier

Hyllor samt skåp	750 €
Postfack för personalen	260 €
Vårdkläder	500 €
TV	2.000 €
Dokumentförstörare (sekretesstunna)	600 €
Datorer inklusive installation 2 st	1.600 €
Ergonomisk mus med handledsstöd	450 €
Solskydd till uteplats (exkl. 300 € från 2022)	650 €
Antidecubitusmadrasser 2 st	500 €
Tyngdtäcken 2 st	300 €

Motiveringar till inventarier;

Hyllor samt skåp till äldreomsorgschefens rum

Under våren 2022 färdigställdes äldreomsorgschefens nya kontorsrum. Då möbler som fanns i det tidigare rummet blev kvar där till stor utsträckning måste dessa införskaffas till det nya rummet.

TV

TV:n på Annagården är över tio år och har krånglat den senaste tiden och måste således bytas ut.

Datorer

2021 året införskaffades nya datorer till kansliet, sjukskötare samt bemanningsansvarig närvårdare. De gamla datorerna används idag som dokumentationsdatorer. Tyvärr fungerar inte dessa gamla datorer tillfredsställande utan måste bytas ut.

Solskydd till uteplats

Annagårdens uteplats är ett utrymme klienterna trivs i under sommaren. Parasollen har gått sönder och måste ersättas. Parasoll har inte varit ett fullgott alternativ och nu då den måste bytas ut införskaffas i stället partytält då få av klienterna önskar sitta i direkt solen. Det finns från 2022 på 300 € för parasoll (300 €) vilka ska överföras till 2023 som del i solskydden.

Miljömål är att optimera användningen av engångsmaterial och att minska energianvändningen. Användningen av engångsmaterial kulminerade under Covid-19 utbrottet i början av 2022. Målet framöver är att återgå till nivåer som liknar de innan pandemin och därefter utveckla strategier för att

minska användningen enligt målen. Energianvändningen är svårt att påverka inom en verksamhet som Annagården utan att nya innovationer tas i bruk såsom solcellsenergi mm.

Prestations- och relationstal	2021	2022	2023
<u>Annagården</u>			
antal rum	17	17	17
dagvårdsrum	1	1	1
Antal vårdade under året	28	31	30
65-74	-	1	1
75-84	7	6	5
85 och över	21	24	24
Övriga	-	-	-
Antal klienter 31.12 på Annagården	13	17	17
verkliga vård dygn	5.633	6.350	6.400
max antal vård dygn vid full beläggning 6.570		6.570	6.570
Tjänster/arbetsavtal i % av heltid			
äldreomsorgsledare	0,80	-	-
äldreomsorgschef	0,20	1,0	1,0
sjukskötare	1,0	1,0	1,0
närvårdare natt (3 x 67%)	2,01	2,01	2,01
lokalvårdare	1,0	1,00	0,75+0,25
närvårdare dag	9,30	8,30	8,30
sysselsättningsinstruktör	0,20	0,20	0,20
bemanningsansvarig närvårdare	-	0,30	0,30
vårdare (2 x 50%)	-	1,0	1,0
vårdbiträde	1,0	1,0	1,0
Totalt Annagården	15,51	15,81	15,81
byråsekreterare	0,075	0,075	0,075
löneräknare	0,2467	0,2533	0,2556
Totalt	15,8317	16,1383	16,1406
antal klienter som erhåller badservice	0	1	1
antal klienter som erhåller klädvårdsservice	5	6	6
<u>Avgifter</u>			
Klädvårdsservice	5,00	5,00	7,50
Badservice	5,00	5,00	7,50
<i>Sålda vård dygn till annan kommun</i>			
Sottunga	365	365	365
Mariehamn	0	0	365
<i>Kostnad per vård dygn (inkl. nattillsyn)</i>			
brutto	181	153	159
vid full beläggning	155	148	155
inkl. administration, hyra och måltidskostnader brutto vid full beläggning	197	187	196

Uträkning av ovanstående tal (2023);

- brutto: 1.060.505 € – kostförmåner 17.806 € - sjukförs.ersättningar 16.000 € - reng.medel för klienter 2.208 € - hyra periodrum 1.840 € - hyra akutlägenhet 2.730 € - bad- och klädservice 525 € = 1.019.396 € : 6.400 = 159,28 €
- vid full beläggning: 1.019.396 : 6570 = 155,16 €
- inkl. administration, hyra och måltidskostnad. Brutto vid full beläggning: 155,16 € + hyra 15,03 €/dag + kosthåll 12,88 x 2 = 195,95 €

	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>Förändr. %</u>
	Bokslut	Budget	Budget	
Bruttoutgifter	1.021.378	1.013.626	1.058.905	+ 4,5 %
Bruttoinkomster	117.687	151.766	206.505	
Nettoutgifter	903.691	861.860	852.400	
Avskrivningar	3.418	3.140	1.600	
ANSLAG ANNAGÅRDEN	907.109	865.000	854.000	- 1,3 %
Skatteprocent	8,82	8,74	8,37	

Lantbruksnämnden

Resultatområden		Drifts- kostnader	Drifts- inkomster	Drift netto	Räntor	Avskriv- ningar	Totalt
130	Lantbruksnämnden	10800	800	10000	0	0	10000

LANTBRUKSNÄMNDEN

RESULTATOMRÅDE: 130 LANTBRUKSNÄMNDEN

Omfattning och verksamhet:

Verksamheten består av på kommunerna ankommande uppgifter inom lantbruksförvaltningen, enl. bl.a. LL om lantbruksnämnder (ÅFS 85/98) och LL om främjande av gårdsbruk (ÅFS 54/98) samt landsbygdsverkets direktiv angående handläggningen av frågor rörande understöd till lantbruket.

Målsättningar och motiveringar/genomförande 2023;

Att sköta de uppgifter inom lantbruksförvaltningen som ålagts kommunerna.

Verksamheten planeras att som tidigare skötas utifrån ett med kommunerna Eckerö, Hammarland och Lumparland gemensamt lantbrukskansli beläget i Hammarland Kattby och en gemensam lantbruksnämnd med nämnda kommuner. Fr o m 2023 kommer lantbrukssekreteraren inte längre att ha någon fast kanslitid på Föglö utan hen kan bokas till den första tisdagen i månaden. Ifall inga bokningar finns kommer hen inte till Föglö.

Genomförande/motiveringar;

De färskaste uppgifterna om de beskattningsbara inkomsterna ger Föglö en samarbetsandel om 17,69 % jämfört med 17,18 % i budgeten för 2022.

Bundet anslag: 1) Samarbetsersättning kring lantbrukssekreterare 10.778 euro.

Prestations- och relationstal	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Antal sammanträden	2	2	2
Föglös andel av lantbrukssekreterare % av heltid	17,69	17,18	17,69
<i>Skiften i stödansökningarna</i>			
Basskiften i stödansökan hektar			
* åker	654	651	654
* naturbeten	362	308	362
* icke stödberättigade naturbeten	746	790	746
<i>Ansökningar</i>			
Huvudstödsansökningar (antal gårdar)	24	23	23
Stödbeslut totalt	63	124	63
Pappersblanketter, totalt	22	15	22
Anmälan om deltagande	16	10	10
Skiftesanmälan/-ändringar	24	9	24
Ansökningar om stödrättsöverföringar	8	5	0
Beviljade lantbruksstöd totalt inkl. stöd från Ål.l.r	742 409 euro		
Gårdar som ansöker om stöd	23	23	23
Kostnad per gård	472	449	469

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Förändr. %
Bruttoutgifter	10.855	10.328	10.800	
Bruttoinkomster	2.551	728	800	
Nettoutgifter	8.304	9.600	10.000	
ANSLAG LANTBRUKSNÄMNDEN	8.304	9.600	10.000	+ 4,2 %
Skatteprocent	0,08	0,10	0,10	

Byggnads- och tekniska nämnden

Resultatområden		Drifts- kostnader	Drifts- inkomster	Drift netto	Räntor	Avskriv- ningar	Totalt
500	Byggnadsinspektionen	36044	33044	3000	0	0	3000
C51	Brand- och räddningsväsendet	51514	0	51514	0	3486	55000
C52	Tekniska nämnden	104665	1500	103165	0	4335	107500
503	Gator och vägljusnät	8307	0	8307	0	20693	29000
550	Kommunalvägar	63193	15680	47513	0	35487	83000
505	Avfallshantering	96311	96311	0	0	0	0
506	Hamnverket	15094	7426	7668	0	8474	16142
590	Vattenverket	73677	110756	-37079	22	37057	0
591	Avloppsreningsverket	110109	156207	-46098	948	39150	-6000
C53	Fastigheter, byggnader, lokaler	638019	775775	-137756	2470	150644	15358
C56	Tullkammarplans fastigheter	37466	50718	-13252	0	18252	5000
580	Kommunens radhus	19092	23998	-4906	0	1906	-3000
581	Annagårdens pensionärsbostäder	49608	62287	-12679	0	10679	-2000
Totalt		1303099	1333702	-30603	3440	330163	303000

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

RESULTATOMRÅDE: 500 BYGGNADSINSPEKTIONEN

Omfattning och verksamhet:

Byggnadskansliet handhar dels de uppgifter som lagstadgat är hänförla till byggnadsnämnden i plan- och bygglagen och -förlordningen samt dels de uppgifter nämnden har anförtrötts i instruktioner m.m.

Målsättningar och motiveringar/genomförande 2023:

Verksamhetens målsättning är att ge en effektiv och god service till kunderna, vilket innefattar en snabb behandling av byggnadslov och övriga tillstånd samt en god rådgivning till byggaren.

Nuvarande plan- och bygglag trädde i kraft 1 oktober 2008. Lagen har inneburit såväl förenklingar som nya krav på kommunerna.

Föglö kommun reviderade sin byggnadsordning 2013 och den trädde i kraft 1.1.2014.

Byggnadslovstaxan är differentierad och innehåller m²-pris.

Nuvarande bygglovshanteringsprogram, ADAM 2, införskaffades 2017. I.o.m. detta kan en noggrannare kontroll göras av att byggnader slutsynas inom byggnadslovets giltighetstid. När så ej är fallet debiteras alltid 150 € enligt gällande taxa för förlängning av byggnadslov.

Budgeteras för ADAM 2 en årskostnad om 1 €/invånare och år, *kostnad 540 €* därtill budgeteras 1 €/invånare och år för utveckling av programmet, *kostnad 540 €*.

Prestations- och relationstal	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Antal sammanträden, BTN	11	12	12
- ordförande årsarvode	1.500	1.500	1.500
Kanslitider måndag, onsdag, fredag	9-11.30	9-11.30	9-11.30
Antal beviljade byggnadslov	48	40	42
Antal byggnadsanmälningar	5	5	5
Antal rivningsanmälningar	1	1	1
Antal färdigställda bostäder	-	1	1
Antal färdigställda övriga byggnader	24	30	30
Antal syneförrättningar	160	95	95
Slutsyner	24	25	20
Antal avslag	2	2	1
Byggnadsinspektör i % av heltid	30	30	30
Kanslist i % av heltid	15	15	15
Löneräknare i % av heltid	0,57	0,57	0,57

Prestations- och relationstal	2021	2022	2023	
Avgifter, exempel (utdrag ur bygglovstaxan)				
Egnahemshus, €	400+2,00 €/m ²	400+2,00 €/m ²	430+2,20 €/m ²	
Fritidshus	500+5,00 €/m ²	500+5,00 €/m ²	545+5,40 €/m ²	
Bastu upp till 25 m ²	„	„	„	
Båthus	550	550	600	
Isolerad ekonomibyggnad upp till 20 m ²	300	300	325	
Isolerad ekonomibyggnad > 20 m ²	300 +	300 +	325 +	
- upp till 50 m ²	1,50 €/m ²	1,50 €/m ²	1,80 €/m ²	
- över 50 m ²	2,50 €/m ²	2,50 €/m ²	2,70 €/m ²	
Oisolerad ekonomibyggnad upp till 50 m ²	290	290	315	
Oisolerad ekonomibyggnad > 50 m ²	290 + 2,50 €/m ²	290+2,50 €/m ²	315+2,70 €/m ²	
Förhöjning pga. byggande på holme	160	160	175	
Väsentlig fasadförändring	200	250	270	
Ändring av bärande konstruktion eller eldstad, som kräver nytt kanalsystem	250	250	270	
Förlängning av byggnadslov	150	150	150	
Tidsbegränsat bygglov ≤ 100 m ²	220	220	240	
Tidsbegränsat bygglov > 100 m ²	220 + 1,50 €/m ² över 100 m ²	220 + 1,50 €/m ² över 100 m ²		
Byggnadsanmälan	200	200	220	
Behandlingsavgift vid avslag	200	200	220	
Rivningsanmälan	0	0	0	
Avlopp från enskilda hushåll, €/tillstånd för 5 pe				
Traditionellt avlopp	455	455	490	
Kretsloppsanpassat	375	375	405	
BDT-avlopp	375	375	405	
Ombyggnad av befintlig avloppsanläggning	375	375	405	
Ändring av giltigt miljötillstånd	200	200	220	
Beviljande av dispens	110	-	-	
Godkända avloppssystem, st/år	18	24	18	
- Traditionellt avlopp	10	5	5	
- Kretsloppsanpassat	5	5	1	
- BDT-avlopp	2	5	5	
- Ombyggda avlopp	1	7	5	
- Ändring av miljötillstånd	0	2	2	
Byggnadslovens kostnads- täckning i % av utgifterna	119,7	94,2	91,7	
	Bokslut	Budget	Budget	
	2021	2022	2023	Förändr. %
Bruttoutgifter	34 442	34 300	36 044	
Bruttoinkomster	41 222	32 300	33 044	
Nettoutgifter	- 6 780	2 000	3 000	
ANSLAG BYGGNADSINSPEKT.	- 6 780	2 000	3 000	+ 50,0 %
Skatteprocent		0,02	0,03	

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

RESULTATOMRÅDE: C 51 BRAND- OCH RÄDDNINGSVÄSENDET

Omfattar kostnadsställena 510 Brand- och räddningsväsendet
511 Befolkningsskyddet

Målsättningar och genomförande/motiveringar 2023:

Allmänt

Upprätthålla en räddningstjänst med god utryckningsberedskap och en hög servicenivå vilket gör att de som bor och vistas i Föglö skall känna sig trygga.

2023 års budget utgår från den som lades 2022. Under budgetåret 2023 ligger fokus på att hålla en grundberedskap utan några större anskaffningar. Detta görs med tanke på det dåliga ekonomiska läge kommunen befinner sig i till följd av såväl minskade landskapsandelar men även konsekvenserna av rådande världsläge. Konsekvenserna av Rysslands krig i Ukraina kommer att ge ökade driftskostnader eftersom energipriser och tillgång till material och komponenter påverkas.

Återhållsamhet kommer att gälla även för 2023 års budget. Det är viktigt att komma ihåg att kommunens frivilliga brandkår är en resurs för att trygga kommuninvånarnas vardag. Föglö är en stor skärgårdskommun och vikten av beredskap för bränder och andra olyckor är av största betydelse. Det betyder att det är mycket viktigt att den lokala brandkåren uppmuntras och stöttas från kommunens håll.

Utbildning och övningsverksamhet

Målet är att bibehålla utbildnings-/kompetensnivån inom den frivilliga brandkåren på minst nuvarande nivå. Övningsverksamheten skall minst uppfylla de krav som kommunfullmäktige har fastställt i servicenivåbeslut.

Utbildning av kårmedlemmar är en mycket viktig del av verksamheten. För att höja kunskandet och intresset för brand- och räddningsväsendet finn ett anslag i budgeten. *Anslag: 1.000 €.*

Fordonsanskaffningar

Inga fordon är planerade att skaffas under 2023. Anskaffningen av en tankbil är uppskjuten till tidigast 2025 då nytt bidrag kan erhållas från landskapet.

Brandsynerna utförs av Mariehamns räddningsverk i enlighet med gällande avtal mellan Föglö kommun och Mariehamns stad. Brandsyner skall utföras enligt gällande bestämmelser.

Räddningschefstjänsten inkl. befälsberedskapen köps sedan den 1 mars 1999 av Mariehamns stad. Beloppet indexjusteras varje år (2,4 % 2023). Budgeten är lagd enligt gällande avtal. *Anslag: 3.935 € (för brandchefsdelen).*

Sotningsverksamheten handhas av ett privat sotningsföretag. Sotaren uppbär själv avgifterna för sotningen. Kommunen tillhandahåller båt åt sotaren vid sotning på holmar (fritidshus). Den partiella avregleringen som gjordes år 2007 försvårar övervakningen av sotningsverksamheten. Landskapsregeringen aviserade redan år 2013 en översyn av sotningslagstiftningen, men än har inget konkret gjorts. Landskapet har även utrett möjligheten till en lokal sotarutbildning men utredningen visade att det inte fanns någon möjlighet att genomföra en dylik p.g.a. för höga kostnader. Även om sotningsutmaningarna är stora har en ny entreprenör etablerat sig på marknaden vilket är glädjande.

- Skyddsbeklädnad (brandhjälmarna och skyddsskador)	1 000 €
- Övriga inventarier	1 000 €

Prestations- och relationstal	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Fastighetsskötare för branddepån	1,31 %	1,31 %	1,31%
-timmar/vecka	0,5	0,5	0,5
Antal inspektioner, varav	16	20	20
- brandsyner 1 & 3 års objekt	11		
- kanalsyner vid nybyggnation	5		
Antal utryckningar	11	10	10
Antal brandbrunnar	3	3	3
Antal befolkningsskyddsplatser (tillfällig inkvartering)	100	100	100
Antal skyddsrumspatser (ledningscentralen)	14	14	14
(skolans skyddsrum)	100	100	100
Bfs-kurser	-	1	1
- antal deltagare	-	3	3
Bfs-övningar	-	-	-
- antal deltagare	-	-	-
Befolkningsskyddschef			
- köptjänster	890 €	1106 €	1137 €
Befolkningsskyddsinstruktör			
- årsarvode	550 €	550 €	550 €
Brandalarmering; telefoner	0	0	0
Brandalarmering; sirener	3	2-4	2-3
Brandradio (virve), antal	7	7	7
Brandmannakurser	1	1	1
- antalet deltagare	1	3	2
Brandövningar	6	12	10
Juniorövningar	0	0	0
Antal sotade fastigheter per år (sotningsuppdrag)	*	80	80
Branddepån, hyra/m ²	4,39	4,93	5,68
Sjöräddningsskjulet, hyra/m ²	1,56	2,07	2,07
*Sotare P-O Mattsson har inte lämnat uppgifter			

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Förändr. %
Bruttoutgifter	40 011	49 314	51 514	
Bruttoinkomster	8 412	0	0	
Nettoutgifter	31 599	49 314	51 514	
Avskrivningar	1 686	1 686	3 486	
ANSLAG BRAND- O. RÄDDN.VÄS. 33 285		51 000	55 000	+ 7,8 %
P/skattöre	0,32	0,51	0,54	

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

RESULTATOMRÅDE: C52 TEKNISKA NÄMNDEN

Omfattar kostnadsställena

520 Agenda 2030-gruppen

521 Tekniska kansliet inkl. parker, parkeringar och
övriga allmänna områden

Omfattning och verksamhet:

Tekniska kanslifunktionerna inkl. Agenda 2030-arbetet, byggnads- och samhällsplaneringen samt parker, parkeringar och övriga allmänna områden (t ex lekparken vid bibliotekshuset, torgområdet, rastplatser).

Målsättningar och genomförande/motiveringar 2023:

Målsättningen med verksamheten är att hålla kanslifunktionerna på en lämplig nivå enligt resurserna.

Agenda 2030-gruppen

Fortsätta med Agenda 2030-arbetet i kommunen samt utreda möjligheten till att bli aktiva i nätverket Bärkraft.ax (då Agenda 21-kontorets verksamhet avslutades 2017).

Agenda 2030-gruppen har sedan 2007 eget kostnadsställe i budgeten med kostnadsansvar och för gruppen budgeteras 2023 totalt 1500 € med följande fördelning; kopiering och porto 124 €, utbildning s.s. kursdagar och temadagar 129 €, mötesarvoden 963 €, traktering 100 €, reseersättningar 184 €. I budgetförslaget ingår att gruppen utvidgas med en medlem.

Arbetsledare/förman samt allmän skötsel av publika områden

Fr.o.m. 2019 har en person anställts som arbetsledare/förman varav 24,5 % är avsatt för tekniska kansliet i enlighet med arbetsbeskrivning. Övriga delar är ansvar för vatten- och avloppsreningsverket (25 %) samt fastighetsskötseln (50,5 %). Avsikten sammantaget är att avlasta kommunteknikern och allmänt effektivisera fastighetsskötseln.

Degerby centrumområde (det område kommunen disponerar) skall fortsättningsvis hållas snyggt och städlat och göra ett gott intryck för besökare. I första hand skötsel av planteringar och områden.

Vid de allmänna rastplatserna ansvarar servicemännen för att sophantering och de allmänna toaletterna sköts på ett bra sätt. Från tidigare har kommunen en rastplats vid Embarsund och från och med 2022 också en ny vid Bråttö vik.

Ekholm bostadsområde

Under 2018 fastställdes detaljplanen för det nya bostadsområdet Ekholm i Prestgården by. Utbyggnaden verkställdes under 2020 till största delen med en mottagningsbesiktning av projektet den 17.12.2020 och den slutliga slutsynen verkställdes den 10.05.2021 då asfalteringen var slutförd. Projekteringen av överföringsledningen gällande vatten och avlopp till Ekholm har påbörjats i slutet på år 2021 och planeringen färdigställdes till sommaren juli 2022. Tillståndsansökan till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndigheten om nedläggning av överföringsledningen lämnades in mars 2022. Inget beslut har kommit från myndigheten ännu. Slutrapporten har behandlats av kommunfullmäktige 17.12.2020 § 90 där ärendet har överförts till nämnden för verkställighetsåtgärder. Hänv.: Investeringsanslag 234 456 € för återstående ledningsarbeten och färdigställande.

Julgranarna

Kontroll av julgransljusen i Degerby centrum och vid Annagården inför jul med kranbil samt inköp av lampor mm. till ljusslingorna. *Kostnad 525 €.*

Avfallshanteringen på allmän plats för turister och dagsbesökare

Avfallshanteringen vid rastplatserna vid Embarsund och Bråttö vik sköts med blandavfallskärl på 660 liter med tömning varannan vecka under perioden maj – september. *Kostnad 764 €.*

Därtill reserveras 600 € för ospecificerade turistsopor som fritt kan disponeras av byggnads- och tekniska nämnden.

Arbetsledare/servicemännen

Under året inbjuds arbetsledaren till minst ett nämndmöte för att diskutera med beslutsfattarna. Målsättningen är att det skall vara en öppen dialog mellan beslutsfattarna och fastighetsavdelningen och på detta sätt utveckla fastighetsskötseln i kommunen gemensamt. Bedömningen är att mötena med beslutsfattarna är nyttiga för bägge parterna och därmed skall det fortgå under 2023.

Projekt VA-plan

Föglö kommun tog 2018 del i fortsättningsprojektet VA-plan 2018 i samarbete med samtliga kommuner och Ålands Vatten Ab. Föglö kommun har haft en medlem i styrgruppen (kommunteknikern). Kostnaden för Föglö kommuns del uppgår till 1,60 €/inv eller totalt 802 €. En ny förfrågan kommer tillställas kommunen under hösten 2022.

Inventarier:

1. Inget detta år.

Övriga särskilda anslag:

Underhåll av utrustning vid centrums lekplats	204 €
Kostnad mattvätten	1013 €
Grusning av gångar i Degerby centrum	280 €
Anläggningsjord Degerby centrum (1 lass)	408 €
Ställplatserna vattenavgifter	394 €

Prestations- och relationstal	2021	2022	2023
Antal möten per år			
- tekniska nämnden	11	12	12
- Agenda 2030-gruppen	4	5	5
Antal detaljplaner	5	5	5
Antal rastplatser	1	2	2
Antal parkeringar	2	2	2
Antal parkeringsplatser (personbilar)	12 + 21	31	33
Antal parkeringsplatser (lastbilar/bussar)	1	1	1
Antal ställplatser	3	3	3
Mattvätt	1	1	1
Vattenförbrukning i m ³	75	75	75
Vattenförbrukning i m ³ ställplatser	5	15	5
Kommuntekniker i % av heltid	70	70	70
Arbetsledare/förman i % av heltid	25	24,5	24,5
Byråsekreterare i % av heltid	15	15	15
Kanslist i % av heltid	25	25	25
Löneräknare i % av heltid	6,41	6,38	6,42
Serviceman/fastighetsskötare	5,22	5,22	5,22

Investeringsanslag;

Byggnad av överföringsledningar mm till Ekholm

234 456 euro.

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Förändr. %
Bruttoutgifter	103 689	100 606	104 665	
Bruttoinkomster	1 020	0	1 500	
Nettoutgifter	102 669	100 606	103 165	
Avskrivningar	6 708	32 394	4 335	
ANSLAG tekniska nämnden	109 377	133 000	107 500	- 19,2 %
Skatteprocent	1,06	1,34	1,05	

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

RESULTATOMRÅDE: 503 GATOR OCH VÄGLJUSNÄT

Omfattning och verksamhet:

Verksamheten omfattar skötseln av kommunens gator på detaljplanerade områden, gång- och cykelvägar samt upprätthållande av vägbelysningen i Degerby.

Målsättningar och genomförande/motiveringar 2023:

Gatorna

Underhålla gatorna (tid. byggnadsplanevägarna, bytte namn enligt den nya plan- och bygglagen) enligt de resurser som föreligger, sträva efter att hålla vägarna på nuvarande standard.

Under 2020 utbyggdes vägnätet på Ekholm bostadsområde varvid gatornas antal och längdmeter utökades med totalt 677 m. Entreprenaden gällande Ekholms infrastruktur färdigställdes den 10 maj 2021.

För vägunderhåll av vägarna upptas 2023 endast medel för lappningskostnader *totalt 350 € (2022: 500 €)*. Detta för att kommunen har ytbelagt samtliga nu befintliga detaljplanevägar (gator) och GC-vägar.

Konstateras att Tingsvägen samt största delen av Sittingsvägen och Lumparlutsvägen är kommunalvägar och därmed ligger under resultatområde 550 (kommunalvägar) trots att de ligger inom detaljplanerat område.

GC-vägar

-

Vägljuset

Ingen utbyggnad av vägljuset är aktuell under 2023.

Gällande vägljuset görs inget underhåll av armaturerna (utbyte av gamla armaturer) som man har budgeterat ett antal år. Detta motiveras med att man har planerat att göra konvertering av befintliga armaturer till LED-lampor hösten/vintern 2022. Totalt finns medel för denna konvertering av befintliga armaturer till LED-lampor totalt 9 460 € reserverat. Förhoppningen är att dessa medel räcker till den planerade konverteringen av befintliga armaturer förutom de armaturer som går längs Föglövägen.

Vägljuset i Degerby och på Ekholmen kommer att hållas tänt fr.o.m. 06:15 t.o.m. kl. 22:15 under perioden 15 augusti till den 15 april, tänt åtta månader per år.

Inventarier:

1. Inköp av 3 st trafikmärken till Ekholm F35 "förbud att parkera fordon + tilläggslykt T17b.
Kostnad: 600 €

Miljömål: Vid förnyande av vägbelysning skall energibesparande armaturer och lampor användas.

Prestations- och relationstal	2021	2022	2023
<i>Gatorna</i>			
Gator, lm	1 591	1 591	1 591
Underhållsdikning, antal timmar	0	0	0

Prestations- och relationstal	2021	2022	2023
Underhållskostnad per meter i € (exkl. moms)	0,28	0,89	0,90
Underhållskostnad per km i €	284	895	900
<i>Gång- och cykelvägarna</i>			
Gång- och cykelväg, lm	1 028	1 028	1 028
<i>Vägbelysningen</i>			
Vägbelysning antal ljuspunkter	115	116	116
Ekholm	6	6	6
Antal hyrda stolpar	60	60	60
Årskostnad per ljuspunkt i €	27,25	47,82	59,27
Elförbrukning Degerby kWh/år	20 460	20 000	16 000
Elförbrukning Ekholm kWh/år			2 000

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Förändr. %
Bruttoutgifter	3 585	6 972	8 307	
Bruttoinkomster	290	-	-	
Nettoutgifter	3 295	6 972	8 307	
Avskrivningar	21 491	9 028	20 693	
ANSLAG gator och vägljusnät	24 786	16 000	29 000	+ 81,2 %
Skatteprocent	0,24	0,16	0,28	

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

RESULTATOMRÅDE: 550 KOMMUNALVÄGAR

Omfattning och verksamhet:

Verksamheten omfattar privata vägar, kommunala vägar och trafikleder samt administration. Dessutom övervakningen av trafiksäkerheten på trafiklederna i kommunen.

Målsättningar och genomförande/motiveringar 2023;

Underhållet av de kommunala vägarna upprätthålls med de medel som anvisas.

Löpande vägunderhåll av kommunalvägarna

Avtal för snöplogning av kommunens vägar och fastigheter upphandlades under våren 2020. Nya avtal gällande snöplogningen för tre distrikt undertecknades och gäller i fyra säsonger t.o.m. våren 2023. För de två återstående distrikten Degerön och Västersocken tecknades avtal endast för ett år, t.o.m. våren 2021. Under hösten 2021 upphandlades snöplogningen på nytt för dessa två distrikt. Avtal för Degerön och Västersocken har tecknats till våren 2023. Snöplogningen av privata vägar, vändplaner och företag/institutioner fortgår som tidigare. Under våren 2023 skall snöplogningen upphandlas för de följande tre säsongerna t.o.m. våren 2026.

Anbud på grusning begärs in på försommaren/hösten. Grusningen sker under hösten 2023 senast inom september. Konstateras att grusningen på hösten är lyckad och man kan med fördel fortsätta med detta på hösten för att slippa vårens koordinering av grusning och saltning vilken kan vara problematisk.

Första slänklippningen längs de allmänna vägarna utförs *innan* turistsäsongen för att möta turisterna med snygga vägrenar. Vägrenarna skall dock inte klippas så att blomsterprakten längs dem äventyras eller under den tid växterna blommar. Kommunens principer för slätter av vägrenar skall följas. Totalt utförs 2 slänklippningar, 1 slyklippning och 1 vattning och saltning av vägarna per år.

För vägsalt budgeteras totalt 18 ton till de återstående grusvägarna, ca 9,0 km motsvarar ca 2000 kg/km.

Under året kommer kommunen att fortsätta med underhålldikningen på kommunalvägarna. Någon siktförbättringssprängning är dock inte aktuell enligt vägsyneprotokollet av den 6 september 2022. *Kostnad 2 800 € (4 000 € 2022 + reserverade medel 9 590 €).* 2023 utförs en omfattande underhålldikning i.o.m. att det har gått några år som kommunen inte har underhålldikat. Detta för att avlägsna all växtlighet i diket och gräskanten på vägkroppen. Man kan även överväga att kantfräsa vägen för att avlägsna gräskanten på vägkroppen. Vägsyn skall hållas minst vartannat år (den senaste hölls 6 september 2022), varför nästa vägsyn skall hållas senast under hösten 2024.

Kommunalvägarna – större åtgärder (ytbeläggning mm) på befintliga kommunalvägar

Landskapet har inte längre upptaget anslag i landskapsbudgeten för investeringsbidrag för nybyggnad och grundförbättringar av kommunalvägar, vilket leder till sämre möjligheter att genomföra dylika projekt då de är mycket kostnadskrävande, och att projekten måste planeras in under längre tid och genomföras när ekonomiska möjligheter finns.

Kommunen har tre ytbelagda kommunalvägar i Degerby, Tingsvägen, de 700 meter av Lumparlutsvägen som tidigare var bygdeväg samt Sintingsvägen. Tingsvägen lappades av landskapet för ca femton år sedan innan den överläts till kommunen och klarar sig ännu en tid framöver. Lumparlutsvägens första 700 meter grundförbättrades 2013 genom infräsning och ny ytbeläggning dock inte hela sträckningen medan Sintingsvägen är relativt ny och ytbelades 2017.

Beträffande Tingsvägen skall en enklare grundförbättring småningom göras genom en stabiliseringsfräsning och vägen därefter ytbeläggas. Detta verkställs preliminärt 2025 enligt vägplanen för åren 2023 – 2027 som ingår i kommunplanen för samma år. *Hänv.; kommunplanen 2023-2027.*

Ytbeläggning av övriga kommunalvägar är planerade i kommunplanen för 2023 – 2027. Ytbeläggningar planeras till tidigast 2026 och ordningsföljden på ytbeläggningarna av kommunalvägar jämte preliminära årtal för dem fastställdes av kommunfullmäktige i ett särskilt beslut i samband med kommunplanen för åren 2023 – 2027 (Kfge § xx, 14.12.2022). *Hänv.; kommunplanen 2023-2027.*

Ny kommunalväg till norra Degerby

Skjutet på framtiden och föreslås i kommunplanen och vägplanen att detta projekt nu verkställs tidigast 2027 eller senare. *Hänv.: kommunplanen 2023-2027.*

Miljömål;

Vid upphandling skall utsläppskrav ställas på de olika vägunderhållsmaskiner som kommunen hyr in. Hänvisning till fastställd miljöhandlingsplan, kfge § 32/30.6.2011.

Snöplogning av privata vägar

Den differentierade snöplogningstaxan bibehålls. Avgifterna för snöplogningen skall vara självbärande. Höjningar kan ske ifall det blir en riklig snövinter.

2019 upphörde kommunen med försäljning av plogkäppar till privata vägar.

Lands- och bygdevägarna

Byggnads- och tekniska nämnden skall noggrant följa med tillvägagångssättet vid landskapsregeringens större underhållsarbeten på lands- och bygdevägarna i kommunen så att alla normer och regler för sådana arbeten uppfylls samt dessutom vid behov i förekommande fall kräva att vägplaner uppgörs innan arbeten inleds.

Inventarier;

1. 2 st skyltar inköps, väjningsplikt. *Kostnad 600 €. Hänv.: vägsyneprotokollet den 6.9.2022.*

Prestations- och relationstal	2021	2022	2023
Byråsekreterare i % av heltid	2,50	2,50	2,50
Löneräknare i % av heltid	0,03	0,03	0,03
Kostnader för underhåll av kommunalvägar per kilometer (totalt 18.635 meter)(exkl. moms)	1 999	2 701	2 499
Anslutna till snöplogningen	88	87	91
- varav privata	58	57	58
- företag/institutioner	30	30	33
<i>Kommunalvägarna;</i>			
Vägsalt, ton	18	18	18
Moblandat krossgrus, ton	227,70	252	260
Halksand, kubikmeter	0	20	20

Prestations- och relationstal	2021	2022	2023	
Landsväg i meter	27 962	27 962	27 962	
Bygdevägar i meter	9 762	9 762	9 762	
Kommunalväg i meter	<u>18 635</u>	<u>18 635</u>	<u>18 635</u>	
<i>Vägar totalt i meter exkl. gator</i>	<i>56 359</i>	<i>56 359</i>	<i>56 359</i>	
Vägnamnsskyltar	-	-	-	
Trafikskyltar	0	2	2	
<i>Avgifter;</i>				
Snöplogningstaxa €/infart	helår	helår	helår	
0 - 100 meter	85	85	85	
100 - 500 meter	115	115	115	
500 - 1.000 meter	190	190	190	
1.000 - 2.000 meter	220	220	220	
2.000 - meter	290	290	290	
Grundavgift företag	110	110	120	
Anmälningsavgift	45	45	45	
Vägarbeten, antal timmar	0	50	50	
Väghyvling, antal timmar	19	35	35	
Kommunalvägar, snöplogningstimmar	88	100	100	
Släntklippning, antal timmar	35	40	40	
Slyklippning, antal timmar	24,5	25	25	
Sandningstimmar	0	10	10	
Sopningstimmar	3	5	5	
Saltning/vattnings timmar	9/0	35	35	
Vägreparationstimmar	1,5	20	20	
Uppsatta plogpinnar kommunalvägar	1 197	1260	1260	
Uppsättning av plogkäppar, antal timmar	27	23	15	
Underhållsdikning, antal timmar	0	25	16	
Siktförbättringssprängning, enheter	0	0	0	
Investeringsanslag; -				
	Bokslut	Budget	Budget	
	2021	2022	2023	Förändr. %
Bruttoutgifter	45 922	60 018	63 193	
Bruttoinkomster	8 653	15 505	15 680	
Nettoutgifter	37 269	44 513	47 513	
Avskrivningar	35 607	35 487	35 487	
ANSLAG trafikleder, vägar	72 876	80 000	83 000	+ 3,7 %
Skatteprocent	0,71	0,81	0,81	

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

RESULTATOMRÅDE: 505 AVFALLSHANTERING

Omfattning och verksamhet:

Kommunens avfallshantering.

Målsättningar och genomförande/motiveringar 2023:

Bakgrund

Föglö kommun återtog fr.o.m. 1.1.2011 hela renhållningsansvaret från kommunförbundet Ålands Miljöservice (MISE).

Sluttäckning av Stentorpa avfallsdeponi i enlighet med beviljat miljötillstånd slutfördes den 13.8.2007.

Kommunen köpte 2016 in marken där kommunens återvinningscentral är belägen.

Avfallshanteringen 2023

Avfallshanteringen skall skötas på bästa sätt i enlighet med av kommunfullmäktige antagen renhållningsplan samt finansieras i sin helhet med avgifter.

Kostnad på totalt 3500 € budgeteras även 2023 för eftervården enligt det godkända kontrollprogrammet för Stentorpa deponin.

Byggnads- och tekniska nämnden initierade ett eventuellt återinträde i kommunförbundet Ålands Miljöservice. Kommunfullmäktige beslutade dock den 17.12.2020 att fortsättningsvis sköta avfallshanteringen i egen regi.

Kommunens avfallshantering sköts på totalentreprenad i enlighet med renhållningsplanen. Kommunen genomförde en EU-upphandling hösten 2021 för kommunens totala avfallshantering. Avtalsperioden två (2) år med option på ytterligare ett (1) år. Avtalet undertecknades den 8 november 2021 med Transmar Ab vilket gäller två (2) år med en option på ett (1) år. Således kommunen har ett avtal t.o.m. den 31.12.2023 med option på ytterligare ett år.

Under året fortsätter nämnden informera om avfallshanteringen via kommunens infoblad, kommunens hemsida, enskilda utskick och med direktinformation via fakturan. Avsikten med mycket information är att få bukt med att avfall lämnas på felaktiga platser runtom i kommunen.

Fr.o.m. 1.1.2019 gäller ny lagstiftning i landskapet. Hänvisning till Landskapslag om tillämpning av rikets avfallslag ÅFS 2018/83 och rikets lag FFS 646/2011.

Prestations- och relationstal	2021	2022	2023
Antal grundavgifter			
* hushåll (fast bosatta)	290	230	260
* fritidshus (interna)	71	75	75
* fritidshus (externa)	621	615	615
* fritidshus (externa, som debiteras)	564	600	600
* hushåll med egen hantering	82	82	82
* företagare/stugor mm	8	15	15
Antal återvinningsstationer	5	5	5
Besök vid Stentorpa återvinningsstation	1 028	800	900
Anslutna till fastighetsnära avfallshämtning	121	100	120

Prestations- och relationstal	2021	2022	2023
<i>Återvinningscentralen</i>			
Elförbrukning, kWh	326	1 100	1 200
<i>Renhållningsavgifter</i>			
Renhållningens grundavgift			
fast bosatta	120,97	120,97	129,03
egen hantering (egen återvinningstation)	56,45	56,45	60,48
fritidsfastigheter	80,65	80,65	84,68
interna fritidshus (anpassad avgift, LL om renhållning § 23)	36,29	36,29	40,32
företagare/uthyrningsstugor med lov	36,29	36,29	40,32
”mindre” företag med lov	68,55	68,55	72,58
Brännbart restavfall €/säck (- 200 l)	6,45	6,45	7,26
Brännbart restavfall €/påse (- 60 l)	3,23	3,23	4,03
Bioavfall €/påse (- 25 l)	8,07	8,07	8,87
Bioavfall €/påse (-8 l)	3,23	3,23	4,03
Deponiavfall 2 €/m³	32,26	32,26	36,29
Deponiavfall 3 €/m³ <0,5 m³	64,52	64,52	68,55
Deponiavfall 3 €/m³ >0,5 m³	112,90	112,90	112,90
Vit- / brunvaror €/kolli < 0,1 m³	6,45	6,45	7,26
Vit- / brunvaror €/kolli > 0,1 m³	8,07	8,07	8,87
Däck på fälg €/st	16,13	16,13	20,16
Däck utan fälg €/st	3,23	3,23	4,03
Faktureringsavgift	5,00	5,00	5,00

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Förändr. %
Bruttoutgifter	89 545	89 725	96 311	
Bruttoinkomster	87 201	89 725	96 311	
Nettoutgifter	2 344	0	0	
Räntor	0	0	0	
Avskrivningar	0	0	0	
ANSLAG avfallshantering	2 344	0	0	
Skatteprocent	0,02			

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

RESULTATOMRÅDE: 506 HAMNVERKET

Omfattning och verksamhet:

Verksamheten omfattar skötseln av

- kommunens bryggor (fiskelandningsbryggan i Degerby, fiskelandningsbryggan i Storgetösund, Degerösundsbyrigan, Nötö bryggan, Ulversö (Bänö) bryggan, Gollans bryggan (strandskoning) och småbåtsbryggan vid Sinting) runtom i kommunen,
- kommunens simstrand på detaljplaneområdet Sinting och simstranden i Hastersboda by.

Dessutom skötseln av kommunens hamnområden i Degerby och den s.k. Tullbryggan i Degerby med kringområden.

Målsättningar och genomförande/motiveringar 2023:

Allmänt

Kommunens servicemän/fastighetsskötare handhar skötseln av markområden och anläggningar vid kommunens simstränder, bryggor och hamnområden.

Simstränder

Sintings simstrand hålls i ett fortsatt fint skick, likaså Hastersboda simstrand. Vid bägge simstränderna kompletterades de befintliga torrdassen 2013 med en Populett-enhet för att förbättra hygien vid torrdassen samt underlätta för servicemännen att sköta om dem.

Livräddningsstationerna på simstränderna behöver förnyas inför nästa sommarsäsong. *Hänv.: Investeringsanslag 8 000 €.*

Underhåll 2023;

Harvningen av bägge badstränderna fortgår detta år, 2 ggr per säsong, *kostnad 1 260 €.*

Detta år kompletteras inte stränderna med sand.

ÅMHM:s tillsynsavgifter, *kostnad 600 €*

Vattenprovtagning vid stränderna, *kostnad 350 €*

Sopkärl vid Hastersboda badstrand 660 l juni-augusti, tömning 1 gång varannan vecka, *kostnad 312 €*

Inventarier;

1. Inget.

Bryggor/båtuppdagningsplatser

Kommunens bryggor hålls i acceptabelt skick. För bryggorna budgeteras 2023 endast för smärre underhåll (400 €).

Omfattande upprustningar vid hamnområdet i Degerby gjordes under 2017-2020, bl.a. ombyggnad av strandskoningen hösten 2017 och flyttning av båtuppdagningsrampen under 2018. Projektet färdigställdes våren 2020.

Vid båtuppdagningsramperna planeras inget underhåll 2023.

Simhopptornet/bryggorna på Sinting

Budgeteras för en dykning inför säsongen (600 €).

På Sinting badstrand behöver kättingarna förnyas vid hopptornsbyrigan. *Kostnad 4 300 €.*

Under år 2016-2017 röjdes Sintingsudden upp så att den blev öppen och tillgänglig som t ex klippbad. Nu

ankommer det på kommunens servicemän att hålla efter slyet regelbundet vid Sintingsudden och kommunens simstrand så att det inte växer igen.

Under 2018 iordningställdes en mindre besökshamn i form av en flytbrygga till Sintingsudden. Avsikten med detta är att besökare skall ta iland där och inte vid simhopptornets brygga.

Småbåtsplatser

Kommunen har under år 2022 hyrt ut 16 st (2 st halva) båtplatser i Tullbassängen, de flesta hyresavtal gäller tills vidare. Under år 2023 är målsättningen att alla 14 + 2 halva (16) st båtplatser är uthyrda. Det finns en viss efterfrågan på ytterligare småbåtsplatser varför nämnden bör arbeta med att eventuellt hitta ett område där man kan anlägga ett antal hyrplatser.

Hamnområdet

På hamnområdet kring väntsalen är parkering förbjudet. Parkering får därför inte ske på området och nämnden skall informera bilägare om att parkering inte får förekomma och att brott mot detta kan beivras. Landskapet har skyltat området.

Gästhamnen/servicehuset

Servicehuset såldes 2013 och gästhamnen är uthyrd till Föglöbutiken Ab.

För slamsugen i gästhamnen budgeteras inköp av en ny sugslang. *Kostnad 600 €.*

Prestations- och relationstal	2021	2022	2023
Antal bryggor	9	9	9
Utarrenderade områden/bryggor	2	2	2
Antal båtuppdagningsramper	3	3	3
Antal båtuthyrningsplatser totalt	16	16	16
- varav uthyrda	16	16	16
Årshyra/båtplats 7 m (exkl.moms.)	167	169	183
Årshyra/båtplats ½ 7 m (exkl.moms.)	96	97	105
Fastighetsskötare i % av heltid	7,86	7,86	7,86
Offentliga simstränder	2	2	2
* Sinting och Hastersboda			
- vattenprov	3	3	3

Arrenden;

Inkomster

Nordic Trout Ab

fiskelandningsbryggan i Degerby	2 956,12 €	2 956 €	3 406 €
tilläggsmark vid fiskelandningsbryggan i D:by	770 €	770 €	770 €

Föglöbutiken Ab

gästhamnen i Degerby	700 €	700 €	700 €
----------------------	-------	-------	-------

Utgifter

Degerby fiskelag

gästhamnen	342,02 €	350 €	400 €
småbåtshamnen (hamnassängen)	228,03 €	235 €	260 €
elkostnad vid Föglöbutikens brygga enl avtal	201,61 €	250 €	220 €

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Förändr. %
Bruttoutgifter	14 051	12 015	15 094	
Bruttoinkomster	7 131	6 956	7 426	
Nettoutgifter	6 920	5 059	7 668	
Avskrivningar	8 194	7 941	8 474	
ANSLAG hamnverket	15 114	13 000	16 142	+ 24,2 %
Skatteprocent	0,15	0,13	0,16	

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

RESULTATOMRÅDE: 590 VATTENVERKET

Omfattning och verksamhet:

Resultatområdet omfattar vattenförsörjningen i Degerby med närområden anslutna till kommunens avsaltningsanläggning.

Målsättning och genomförande/motiveringar 2023:

Allmänt

Vattenverkets uppgift är att sälja högklassigt vatten till samtliga inkopplade abonnenter.

Vattenverket finansieras genom avgifter och skall sedan 2010 vara en självbärande enhet i byggnads- och tekniska nämndens budget.

Fr o m 2019 har kommunen anställt en arbetsledare/förman som har huvudansvaret för vatten- och avloppsverket och på det sättet avlastar servicemännen/fastighetsskötarna med denna uppgift. I.o.m. detta ingår kommunteknikern mycket mindre i jouren, högst 1 gång varannan månad.

Historik

Kommunen satsade på basen av vattenförsörjningsplan för Föglö kommun på en avsaltningsanläggning för att säkra vattenförsörjningen i Degerby med närområden. Vattenverket färdigställdes 2004 och provdriften var slutförd i januari 2005.

2003 godkändes en översiktsplan för utbyggnad av vattenstamnät till hela kommunen i olika etapper (kfge § 69/25.9.2003). Kommunfullmäktige beslutade den 13.11.2008 § 71 pga de orimligt höga kostnaderna i enlighet med byggnads- och tekniska nämndens förslag att utbyggnaden av vatten till övriga delar i kommunen enligt den godkända planen skrinläggs.

2009 byggdes vattenintaget för vattenverket om så att råvattenkvaliteten förbättras under våren, sommaren och hösten. Vattenintaget flyttades ut till ett djup på 4 - 5 m så att intaget inte kommer i kontakt med uppgrumlingen vid strandlinjen. Vattnet är därmed också något kallare under sommaren. 2010 installerades en UV-lampa i verket. 2011 digitaliserades, koordinatbestämdes hela ledningsnätet för att ha en ordentlig dokumentation var ledningarna ligger på en digital karta.

Under år 2014 gjordes ytterligare förbättringar av vattenintaget ss. fördjupning av intagsröret så att verket inte blir så beroende av lågvatten. Därtill gjordes vissa förbättringar på intagssilen så att det blir lättare att rensa intagssilen från snäckor mm.

Framtida driften

Nämnden påbörjade 2017 en utredning om att bjuda ut hela driften av vatten- och avloppsverket. Arbetsgruppen som utreder privatiseringen kommer med en mellanrapport under år 2021 och slutrapport under 2022. Målsättningen är att vattenverksverksamheten skall kunna bjudas ut tidigast andra halvåret 2023. Detta görs för att minimera driftskostnaden för vattenverket. T ex kan eventuellt hela jourverksamheten på detta sätt slopas och köpas in då vatten- och avloppsverket utgör största delen av jouren.

Investeringar

År 2017 påbörjades etapp 1 gällande förbättringar i vattenverket för att höja alkaliniteten, framtagande av ritningar på tillbyggnaden av vattenverket. Etapp 1 gick främst ut på att bygga utrymmet för att ge plats för den nya utrustningen som behövs för att åtgärda alkaliniteten. Etapp 1 slutförts per den 9.7.2021. Etapp 2 går ut på att installera behövlig utrustning. Planeringen av behövlig utrustning inleddes hösten 2021 och färdigställs hösten 2022.

Under år 2023 skall samtliga 12 st membran bytas i vattenverkets RO-anläggning. Membranbytet sker vart fjärde år och görs för att bibehålla vattenproduktionen och vattenkvaliteten på det producerade vattnet.

Investeringsanslag; 13 440 €.

Under 2022 har Degerby färjläge samt väntsalen anslutits till kommunens vattenledningsnät.

Servicen/driften

Inget serviceavtal finns för vattenverket sedan februari 2018.

Inventarier:

- komplettering av vattenverksverktyg 30 €

Beklädnad:

- komplettering av vattenverkets skyddskläder (1 nyanställd) 150 €

Kemikalier;

- tvättkemikalier, EDTA och citronsyra 220 €

- klor en dunk 30 l 73 €

- mineraliseringsämne 0 kg 0 €

Tjänster/underhåll av maskiner;

- Underhållskostnader 700 €

- UV-lampa 1 st 250 €

- påsfilter, bytesintervall varannan vecka 26 st/år 952 €

- mikronfilter M3 6 st 3 941 €

- diverse givare mm. 58 €

- dykning för rengöring av vattenintaget 600 €

- bundet anslag för akuta haverier 3 362 €

- vattenprovavgifter enligt godkänt kontrollprogram 1 689 €

Prestations- och relationstal	2021	2022	2023
Arbetsledare/förman (vattenverksansvarig) %	12,5	12,5	12,5
Serviceman i % av heltid	26,1	26,1	25,0
Antal anslutningar (övriga/radhus)	97/7	97/7	98/7
Såld vattenmängd, kubik	15 482	14 880	17 560
- till utomstående, kubik	6 434	6 000	6 650
- till Nordic Trout Ab	4 527	3 300	4 800
- till egna fastigheter, kubik	4 521	5 180	5 110
- till Ekholm		400	1 000

Prestations- och relationstal	2021	2022	2023
Ledningsnätets längd, m	5 124	5 124	5 124
Vattenprover under året	24	12	12
Produktionskostnad €/per m ³	3,34	3,36	4,20
Produktionskostnad €/per m ³ inkl. svinn	3,32	3,15	3,97
Renvattensvinn m ³ /år	92	1 000	1 000
<i>Avgifter;</i>			
- anslutningsavgift			
rördimension 40 mm	3 305	3 355	3 640
rördimension 50 mm	3 600	3 655	3 965
- bruksavgifter			
grundavgift (exkl. moms)	190	200	300
mätarhyra per år (exkl. moms)	46	50	75
per kubik (exkl. moms)	2,92	2,95	3,85
Elförbrukning kWh/år (vattenverket)	117 241	92 500	110 000
Kostnadstäckning i %	88,8 %	91,32 %	100,0 %

Investeringsanslag totalt; 13 440 €

* Membranbyte i RO-anläggningen

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Förändr. %
Bruttoutgifter	51 795	49 968	73 677	+ 47,4 %
Bruttoinkomster	67 833	71 893	110 756	
Nettoinkomster	- 16 038	21 925	- 37 079	
Räntor	116	75	22	
Avskrivningar	24 511	28 682	37 057	
ANSLAG vattenverket	8 589	6 832	0	
Skatteprocent	0,08	0,07		

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

RESULTATOMRÅDE: 591 AVLOPPSRENINGSVERKET

Omfattning och verksamhet:

Resultatområdet omfattar rening av avloppsvatten i Degerby och dess närområden för de som är anslutna till kommunens avloppsreningsverk. Därtill kommunens slammottagning.

Målsättning och genomförande/motiveringar 2023;

Allmänt

Avloppsreningsverkets uppgift är att rena avloppsvattnet i enlighet med beviljat miljötillstånd för verksamheten.

Reningsverket skall rena vattnet så effektivt att myndigheternas krav uppfylls under alla årstider. Byggnads- och tekniska nämnden skall årligen följa upp att de stipulerade kraven uppfylls. Det senaste (gällande) miljötillståndet för avloppsreningsverket erhöles 10 september 2014 (gäller 10 år). I detta tillstånd sänktes reduktionsgraden av totalt kväve från 70 % till 50 % i enlighet med kommunens anhållan. Ny ansökning om revidering av villkor ska lämnas till ÅMHM senast den 31 december 2024.

Kommunen skickar in årsrapporter till Ålands landskapsregering i enlighet med tillståndet. Under år 2021 uppfyllde verket inte utsläppskraven gällande BOD₇ och fosfor som skall beräknas som kvartalsmedelvärde under något kvartal. Gällande kvävereduktionen så uppfylldes inte kravet vilket är ett årsmedelkrav. Tillståndet innehåller även hur mycket kg/år kommunen får släppa ut föroreningar och dessa krav uppfylldes inte under 2021. Hänvisning avloppsverkets årsrapport 2021.

Avloppsverket finansieras genom avgifter och skall sedan 2010 vara en självbärande enhet i byggnads- och tekniska nämndens budget.

Sedan 2019 har kommunen en arbetsledare/förman som har huvudansvaret för vatten- och avloppsverket och på det sättet avlasta servicemännen/fastighetsskötarna med denna uppgift. I.o.m. detta ingår kommunteknikern mycket mindre i jöuren, högst 1 gång varannan månad.

Historik

Det nuvarande avloppsreningsverket färdigställdes under 2001 enligt den uppgjorda helhetsplanen för vatten- och avloppsverket i Degerby som godkänts av kommunfullmäktige samt avtalats med Ålands Fiskförädling Ab. I samband med detta byggdes även vatten- och avloppsnätet ut till norra Degerby för att möjliggöra inkoppling av i första hand ÅFF (numera Nordic Trout).

2013 förnyades styrsystemet och 2014 anlades en ny större utjämningsbassäng (den tidigare byggdes 2006) för att på ett bättre sätt jämna ut den ojämna belastningen under dygnet till reningsverket samt kunna köra ett jämnt flöde in i verket. Säkrare drift! Trots utjämningsbassäng har det funnits olika driftstörningar mm. som har stört reningsprocessen vilket försämrar det totala reningsresultatet. De planerade förbättringarna i den åtgärdsplan som lämnades till ÅMHM under 2011 har verkställts under år 2014. ÅMHM godkände kommunens åtgärdsplan 16.11.2011. Enligt detta beslut skulle kommunen åtgärda avloppsverkets styrsystem inom 2012 och utökningen av kapaciteten i biosteget och ny utjämnning och luftning skulle vara åtgärdat före den 1.9.2013. Föglö kommun begärde den 5.9.2013 förlängd tidsfrist t.o.m. den 31.5.2014 för att förverkliga steg 2 i ÅMHM:s beslut. Dessa åtgärder färdigställdes i maj 2014. Därefter har arbetet bestått av att optimera driften av verket för att nå stipulerade reningskrav.

Framtida driften

2021 tillsattes en arbetsgrupp för att bland annat utreda den framtida driften av vatten- och

avloppsreningsverket. Arbetsgruppen som utreder privatiseringen kom med en mellanrapport under år 2021 och slutrapporten presenteras inom 2022. Målsättningen är att vattenverksverksamheten skall kunna bjudas ut tidigast under 2023. Målet är också att driften av avloppsreningsverket bjuds ut samtidigt. Detta görs för att minimera driftskostnaden för såväl vatten- som avloppsreningsverket. T ex kan hela jourverksamheten på detta sätt slopas och köpas in då vatten- och avloppsverket utgör största delen av jouren.

Investeringar

Under 2018 påbörjade kommunen projektering av ett nytt avloppsreningsverk på en ny plats för att utöka kapaciteten från 900 pe till 1500 – 2000 pe. Målsättningen var att flytta bort avloppsreningsverket från Degerby centrum till en mera undanskymd placering men fortsättningsvis relativt centralt. Arbetsgruppen för planering av nytt reningsverk lämnade en slutrapport vilken behandlades av kommunfullmäktige 17.12.2020 § 90. På basen av kommunfullmäktiges beslut skall nämnden göra verkställighetsåtgärder enligt slutrapporten. Projektet är dock tillsvidare lagt på is då det kräver extern finansiering för att vara genomförbart, vilket tillsvidare inte erhöles.

Planen var att Degerby färjläge skulle anslutas till avloppsledningsnätet 2022. Ålands landskapsregering beslutade dock att anhålla om endast vattenanslutning. Väntsalen anslöts dock också till avloppsnätet.

Under år 2020 lämnade kommunen in en revidering av miljötillståndet för slambäddarna. Anhållan gick ut på att bägge bassängerna skulle avyttras och ge rum för ytterligare komposteringsyta för slammet som produceras från avloppsverkets avvattningsanläggning. I budgeten för 2021 togs upp ett investeringsanslag för att återställa slambäddarna och tillika utöka ytan för att kunna kompostera det avvattnade slammet. Arbetet har färdigställts till sommaren 2022. Arbetet utfördes som löpande mot timersättning.

Servicen/driften (inkl. pumpstationerna)

2017 driftsattes den nuvarande säckavvattningsanläggningen vid Degerby avloppsverk i utrymmet mellan den "gamla" byggnaden och "nya" byggnaden. Denna anläggning bör bytas ut till en mera lämplig avvattningsanläggning, en trumpress, som rymmer på samma plats. Detta för att minska jourtimmar och den kroppsliga belastningen på servicemännen vid verket p.g.a. den tunga hanteringen av slamsäckarna. Den föreslagna trumpressen pressar ut det avvattnade slammet till en tät container som transporteras regelbundet bort till kommunens kompostplatta i Granboda. Trumpressen kommer att installeras i början av november 2022 och driftsättas. Tömningen av containern för det avvattnade slammet upphandlas. Det gäller transport av containern till kompostplattan för tömning.

Kemikalier och material

- PIX 115, 14 st påfyllningar á 1288,33	18 037 €	(oförändrat antal)
- Polymer 325 kg	5 388 €	(oförändrad mängd)

Tjänster

- Avloppsvattenprovavgifter 12 st	5 984 €
- Upphandlad transport av slamcontainer till Granboda	3 500 €

Bundet anslag för akuta haverier	2 041 €	(2 115 €, 2022)
----------------------------------	---------	-----------------

Inventarier:

-

Slamhanteringen från Degerby avloppsreningsverk utförs så att slammet förs till den egna anläggningen i Granboda. I.o.m. att anläggningen byts ut körs det avvattnade slammet av en entreprenör vilken upphandlas under slutet på år 2022 eller i början av 2023. *Kostnad 3 500 €* för transporter.

Miljömål; att eliminera luktolägenheten vid avloppsreningsverket.

Prestations- och relationstal	2021	2022	2023
Arbetsledare/förman (reningsverksansvarig) %	12,5	12,5	12,5
Serviceman i % av heltid	26,1	26,1	26,1
Antal anslutningar	102 st	102 st	103 st
Behandlad avloppsvattenmängd, kubik	18 327	17 220	18 158
- till utomstående	6 142	5 500	5 500
- till Nordic Trout Ab	7 805	6 550	7 550
- till Flisö Fisk Ab	1 468	1 600	1 500
- till egna fastigheter	2 912	3 570	3 608
Renvattenförbrukning i avloppsreningsverket	1 604	1 400	1 400
Avloppsnätets längd, m	3 828	3 928	3 928
Pumpledning, m	1 712	1 712	3 967
Antal pumpstationer	7	8	9
Avloppsvattenprover/år	13	12	12
Reningskostnad, drift €/m ³	5,08	5,07	6,06
<i>Avgifter;</i>			
- anslutning för en lägenhet	4 700	4 770	5 175
- bruksavgifter			
grundavgift (exkl. moms)	0	0	0
per kubik (exkl. moms)	4,65	4,65	4,65
Slammottagningsavgift €/m ³ (exkl.moms)			
- slam från 3-kammarbrunn	35,50	36,00	39,00
- slam från slutet system	27,50	27,90	30,25
Mottagen slammängd i m ³	464,5	545	545
- slutna tankar i m ³	276	315	315
- 3-kammarbrunn	188,5	230	230
Kemikaliemängd i liter	11 200	11 200	11 200
Dekateringsslam, avvattnat slam omräknat till m ³	153,36	162	162
Utsläpp av näringsämnen kg/år			
- BOD ₇	1 869,5	602,0	602,0
- P (fosfor)	61,4	20,0	20,0
- N (kväve)	1543,7	1 405,0	1 405,0
<i>Elförbrukning kWh/år</i>			
Reningsverket	106 136	105 000	106 000
Pumpstationerna (6 st)	13 745	10 140	13 770

Prestations- och relationstal	2021	2022	2023
<i>Arrenden;</i>			
*Benny & Elin Mattsson (slamhanteringsområdet)	369,35 €	360 €	380 €
Kostnadstäckning i %	72,7 %	118,01 %	104,0 %

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Förändr. %
Bruttoutgifter	93 110	87 344	110 109	
Bruttoinkomster	92 652	143 036	156 207	
Nettoinkomster	458	55 692	46 098	
Räntor	1 103	1 030	948	
Avskrivningar	33 013	32 830	39 150	
ANSLAG avloppsreningsverket	34 574	- 21 832	- 6 000	
Skatteprocent	0,34			

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

RESULTATOMRÅDE: C53 FASTIGHETER, BYGGNADER OCH LOKALER

Omfattar kostnadsställena

- 543 Servicemännen/fastighetsskötarna
- 530 Annagården
- 531 Daghemmet Myran
- 532 Kommungården
- 533 Branddepån
- 534 Föglö grundskola
- 535 Gym/företagarhus
- 537 Lagerhallen
- 541 Värmecentralen
- 538 Utarrenderade områden
- 539 Fastighetsbilarna
- 540 Avanten
- 544 Fastigheterna; lokalvården
- 545 Bankhuset
- 546 Vikingaborg

Omfattning och verksamhet:

Skötseln av kommunens ovannämnda fastigheter, dvs alla utom de direkta hyresbostäderna (kommunens radhus och Annagårdens pensionärslägenheter) och fastigheterna inom Tullkamarplan, vilka har egna resultatområden. Dessutom omfattar resultatområdet kommunens utarrenderade områden bortsett från hamnområdena och Tullkamarplan. Under resultatområdet lyder således också fastighetspersonalen samt lokalvården.

Målsättningar och genomförande/motiveringar 2023;

Allmänt

Målsättningen är att hålla byggnaderna i tekniskt gott skick och kommunens fastigheter är alla i ett relativt gott skick. Dock kommer de fastigheter som har träfasader enligt kommunplanen att målas de närmaste åren.

I budgeten 2017 beslutades att tillsätta en arbetsgrupp för att utreda vad av fastighetsskötseln som kan privatiseras eller om hela fastighetsskötseln kan privatiseras. Privatiseringen skall vara ekonomiskt fördelaktig för kommunen. Arbetsgruppen har tillsatts och arbetat med uppdraget under år 2021 - 2022. En mellanrapport presenterades 2021 och slutrapporten skall vara klar inom 2022.

Fastighetsskötseln (kostnadsställe 543)

Arbetsledare/förman

Fr.o.m. 2019 utökades resurserna inom den tekniska verksamheten så att en arbetsledare/förman anställdes. Dennes huvuduppgifter fördelas som följer; 24,5 % administration och avlastning för kommunteknikern inom tekniska nämnden, 25 % huvudansvarig för vatten- och avloppsverket varvid avsikten är att servicemännen i största möjliga utsträckning skall avlyftas denna uppgift annat än under arbetsledarens/förmannens semestrar samt 50,5 % uppgifter inom fastighetsskötseln som bl.a. arbetsledare/förman för servicemännen. I detta ingår bl.a. att fungera som sommarvikarie under servicemännens semestrar. I.o.m. denna utökning budgeteras det inte längre för någon extra sommarvikarie inom fastighetsskötseln.

Servicemännen/fastighetspersonal

Servicemän/fastighetsskötarbefattningarna ändrades 2011 så att bägge servicemän ansvarar gemensamt över kommunens samtliga anläggningar, så att man har lika stort ansvar för samtliga byggnader och anläggningar. Servicemännen har inbördes lika stor procent på samtliga fastigheter och anläggningar. På detta sätt är det tänkt att de skall arbeta mera som ett team och stöda varandra i de olika arbetsuppgifter som de har enligt sina arbetsbeskrivningar. Servicemän/fastighetsskötarbefattningarna utökades till två heltidsarbeten fr.o.m. år 2006.

2019 ändrades fördelningen av arbetsprocenterna för servicemännen så att de bättre motsvarar dagens behov och fördelning av arbetstiden mellan de olika fastigheterna och verksamheterna. 2023 revideras arbetsprocenterna något för att täcka in den nya fastigheten Vikingaborg.

Arbetsledaren alternativt servicemännen eller bägge erhåller tillsvidare ett s.k. miljötillägg om 1 €/arbetsdag. Denna ersättning betalas ut till den som hanterar avloppsslammet vid verket. Arbetsledaren för dagbok över denna hantering. *Kostnad 550 €.*

Fastighetsjouren

Under år 2023 fortgår fastighetsskötarjourverksamheten enligt Tekniska sektorns avtal. Fastighetsjouren utgör dygnet-runt-jour hela året. Beredskapsersättningen beräknas enligt följande; $365 \text{ dygn} \times 15,5 \text{ tim/dygn} \times 20 \% = 1.131,5 \text{ tim/år}$ som skall ersättas med fastighetsskötarnas/arbetsledarens grundtimlön. Jouren skall täcka vatten- och avloppsverket, omsorgshemmet Annagården och Annagårdens pensionärslägenheter. Övriga fastigheter ingår **INTE** i den sedvanliga fastighetsjouren utan endast akuta utryckningar. Under vintern ansvarar man för snöröjningen/sandningen vid omsorgshemmet, Annagårdens pensionärslägenheter och skolan. *Kostnad för jouren 28 545 €, kostnadsökning 1 481 €.* Utryckningsersättningen fördelas enligt de verkliga kostnaderna per fastighet, (enl. jourdagboken). Kommunteknikern ingår sporadiskt i jourverksamheten högst en gång per kvartal.

Fastighetsmaskiner

Kommunen förnyade kommunens kombimaskin och huvudgräsklipparen under 2017. Genom att hålla maskinparken i gott skick blir servicemännens arbete så effektivt och störningsfritt som möjligt. Den äldsta åkgräsklipparen förnyas under året till en motsvarande åkgräsklippare. *Hänv.: Investeringsanslag 12 700.*

Privatisering av fastighetsskötseln

Den 9.2.2021 tillsatt kommunstyrelsen en arbetsgrupp för att utreda möjligheterna till privatisering av delar av fastighetsskötseln. En eventuell privatisering görs enbart om väsentliga ekonomiska inbesparingar kan göras. Arbetet med detta har utförts 2021 – 2022. Enligt uppdraget avgavs en mellanrapport inom 2021 och slutrapporten avges inom 2022.

Inventarier och inköp

Gårdskarlsgaraget/sociala utrymmet:

1. Behövliga skruvmejslar, fasta nycklar mm. *150 €*
2. Fluke eller motsvarande el universalmätare *500 €*
3. Verktygssats "större", många olika verktyg. *500 €*
4. 1 st GSM-telefon till serviceman. *300 €*
5. Komplettering av arbetskläder (komplettering av lagret). Arbetskläderna är kommunens egendom. *Kostnad 750 €.*

Åkgräsklipparna och röjsågen

1. Nya remmar och vajrar mm. *200 €*
2. Årlig grundservice till bägge åkgräsklipparna. *250 €*

Fastighetspersonalens sociala utrymmen

Under år 2021 behövde daghemmet Myran mera utrymmen och därmed flyttade fastighetspersonalen ut från de sociala utrymmena i daghemmets källare till en lägenhet i Annagårdens pensionärsbostäder. Med anledning av detta har en intern månadshyra för utrymmet beaktats i budgetförslaget inför år 2023.

Total bruttokostnad fastighetsskötsel, personal 160 012 € (2022; 159 016 €).

Annagården (kostnadsställe 530)***Ombyggnad till kontor***

I budgeten för 2019 upptogs investeringsanslag 903 ombyggnad av förråd (rum nr 58) till två kontor, vardera på ca 9 m², ämnade för äldreomsorgschefen och sjukskötaren. Projektet har färdigställts under 2022 med en vis förändring från preliminära planen. Utrymmet blev till ett kontor på ca 14,5 m² för äldreomsorgschefen samt ett förråd på ca 5,9 m² för förvaring av skurmaskinen och andra förnödenheter till verksamheten.

Annagården kök – renovering av fuktskadat tak

Med anledning av att en del av taket har blivit fukt- och mögelskadat p.g.a. att kylanläggningens rör har kondenserat på mellantaket och på det viset har förorsakat en fuktskada. För arbetet har kommunen budgeterat 16 500 € i 2021 års budget som investeringsanslag. Åtgärden har verkställts under 2022.

Underhåll och inköp

1. Under året skall de allmänna utrymmena rustas. 2800 €.
2. Utvändiga fönsterpartier skall impregneras. (Eget arbete). 600 €.
3. Ett lass jord för utjämning av gräsmattor mm. 800 €.
4. Belysning vid ÅVS, delas med dagis & Annagårdens pensionärsbostäder. 600 €.
5. 5 st armaturer till de mörkaste rummen. 1 300 €.
6. Underhåll av cirkulationspumpar, ventiler mm. 730 €.
7. Inköp av två omgångar filter till kökets ventilationsanläggning. 800 €
8. Årlig ventilationsrengöring i köket. 500 €
9. Övrigt underhåll, snöröjning mm. 1300 €

Utomstående inköpt storstädning (fönstertvätt) och golvrengöring + vaxning. 5653 € (5 653 år 2022).

Total bruttokostnad Annagården 122 999 € (2022; 98 922 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Daghemmet Myran (kostnadsställe 531)

Daghemmets fasad målades 2021. 2023 planeras för 2 st luftvärmepumpar till fastigheten för att kunna kyla ned byggnaden under sommarhalvåret. Därtill budgeteras en större summa för underhåll av den befintliga ventilationsanläggningen. I övrigt vanligt fastighetsunderhåll.

Underhåll och inköp

1. 1 st luftfilterbyten. 500 €
2. Underhåll av fasta maskiner, mm. 500 €
3. Övrigt underhåll, snöröjning mm. 845 €
4. Åtgärda krånglande ventilationsanläggning. 3 000 €
5. Belysning vid ÅVS, delas med Annagården och Annagårdens pensionärsbostäder. 300 €

Transporten av maten till daghemmet Myran skötes t o m 2018 av kommunens servicemän till självkostnadspris. Sedan 2019 ingår inte denna uppgift i servicemännens åtaganden längre.

2023 planeras golvrengöring + vaxning som storstädning av utomstående firma. *Kostnad 1.768 €.*
Fönstertvätten sköts även av en inhyrd firma. *Kostnad 1 200 €.*

2023 planeras inköp av 2 st luftvärmepumpar till fastigheten, i första hand för att kunna köra kyla under de varma sommarmånaderna.

Hänv.: Investeringsanslag 7 200.

Total bruttokostnad daghemmet Myran 43 712 € (2022; 32 855 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Kommungården (kostnadsställe 532)

Den planerade fasadmålningen av Kommungården skjuts upp ytterligare ett år pga det kärva ekonomiska läget. 2023 görs därmed endast sedvanligt driftsunderhåll förutom utbyte av 5 st lysrörsarmaturer i några kontor. De gamla armaturerna är sönderbrända.

Uthyrningen av kontor på vindsvåningen fortgår.

Underhåll och inköp

1. Underhåll av ventilationsanläggningen inklusive 1 st filterbyte. 400 €
2. Inköp av 5 st lysrörsarmaturer. 1 000 €
3. Övrigt löpande underhåll, snöplogning mm 937 €

Total bruttokostnad Kommungården 29 225 € (2022; 16 800 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Branddepån (kostnadsställe 533)

Planeras endast sedvanligt underhåll.

Eftersträvas en större uthyrning av mötesrummet på branddepån för att erhålla lite intäkter från uthyrning. Bra mötesrum som kunde utnyttjas mycket mera. Allmän annonsering om möjligheten att hyra mötesrum generellt i kommunens fastigheter kommer att göras under året.

Underhåll och inköp

1. Löpande underhåll av fastighet och fasta maskiner mm. 691 €, (2022 1 000 €)

Golvrengöring och vaxning (boning) av omklädningsrum och kontor verkställdes 2021.

Total bruttokostnad branddepån 10 311 € (2022; 8 051 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Föglö grundskola (kostnadsställe 534)

Under 2019 gjorde kommunen en rejäl storsatsning i Föglö grundskola genom en omfattande grundrenovering och om- och tillbyggnad i fastigheten avseende skolans kök, slöjdsalar mm, i enlighet med av kommunfullmäktige i juni 2018 godkänd slutrapport från den härför tillsatta arbetsgruppen. Därtill renoverades föreståndar- och lärarrummen mm under 2018 och början av 2019.

Under planering finns även en större renovering/ombyggnad av slöjdsalen som dock med anledning av den ekonomiska situationen skjuts upp. En arbetsgrupp har tagit fram ett underlag och avgivit en slutrapport till bildningsnämnden. Den nuvarande slöjdsalen med dess maskiner uppfyller ej dagens krav, speciellt de maskiner som finns i slöjdsalen. Dessa är en säkerhetsrisk och kan inte användas av eleverna p.g.a. detta. Maskinerna budgeteras av bildningsnämnden och renoveringen/ombyggnationen av den fastighetsansvariga nämnden.

Under 2023 monteras en fjärrvärmeväxlare lika som den som monterades vid Annagården år 2022. Detta för att säkra att varmvattnet inte blir för hett samt att man kan få ut den värmemängd som behövs i fastigheten. *Hänv.: Investeringsanslag 20 000.*

Inventarier

1. Dammsugare till lokalvården, *kostnad 350 €*.

Sedvanligt underhåll och inköp

1. Underhåll av cirkulationspumpar, ventiler mm i pannrum. *900 €*
2. Årlig ventilationsrengöring i köket. *500 €*
3. Löpande underhåll som görs som eget arbete. *2 250 €*
4. Snöröjning mm utvändigt underhåll. *500 €*.
5. Matsalens fönster mot gymmet kompletteras med en fönstermarkis. *2 000 €*

Total bruttokostnad Föglö grundskola 105 656 € (2022; 87 480 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Gym/företagarhus (kostnadsställe 535)

Fastigheten inrymmer gym samt hårsalong. Inga större åtgärder är planerade på fastigheten under 2023, endast sedvanligt underhåll.

Underhåll och inköp

1. Underhåll av frånluftsfläktar. *250 €*.
2. Underhåll av cirkulationspumpar, ventiler mm jämte övrigt löpande underhåll. *400 €*
3. Inköp en ny dammsugare till gymsidan. *350 €*

Total bruttokostnad för fastigheten 12 427 € (2022; 9 479 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Lagerhallen (kostnadsställe 537)

Den oisolerade lagerhallen för kommunens material och maskiner färdigställdes 2015.

Inga större åtgärder är planerade på lagerhallen under 2023 utan endast sedvanligt underhåll.

Underhåll och inköp

1. Diverse handredskap som kompletteras främst en liten betongblandare mm., *250 €*
2. Snöröjning och annat underhåll, *150 €*

Total bruttokostnad lagerhallen 3 023 € (2022; 2 558 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Utarrenderade områden (kostnadsställe 538)

Omfattar i dagsläget endast ett område, nämligen den åkerbit invid tennisbanan och multiarenan i Degerby som utarrenderas till en jordbrukare från Degerby.

Fastighetsbilarna (kostnadsställe 539)

Kostnadsstället omfattar två fastighetsbilar. Den nyaste inköptes 2019 medan den äldsta som var köpt 2006 byttes in av Ömsen mot en annan begagnad bil i slutet av 2019.

Inventarier

1. 2 st led blytljusramper till bilarna, (säkerhet). *Kostnad 430 €*.
2. Komplettering av grundverktygen i bilarna. *Kostnad 100 €*.

Skötsel och underhåll

”Nya gamla bilen”

1. En st årlig grundservice. *Kostnad 400 €*. P.g.a. bilens ålder budgeteras ytterligare 200 € för oförutsedda haverier på bilen.

Nya bilen:

1. Minimalt löpande underhåll, årsservice på verkstad. *450 €*.

Total bruttokostnad fastighetsbilarna 5 956 € (2022; 6 293 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Avanten (kostnadsställe 540)

Inga planerade inköp eller andra större utgifter 2023. Budgeteras för en årlig grundservice. 300 €

Total bruttokostnad Avanten 1 428 € (2022; 1 421 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Lokalvården (kostnadsställe 544)

Ingen förändring i lokalvårdens personal planeras 2023.

1.1.2013 återgick inköpen av allt städmaterial till enheternas lokalvårdare, inga samordnade/centraliserade inköp sker utan lokalvårdarna själva sköter inköpen inom beviljade anslag. Inköpen skall såvitt möjligt ske när det finns kampanjerbjudanden i den lokala affären.

Total bruttokostnad lokalvården 42 218 € (2022; 38 855 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Bankhuset (kostnadsställe 545)

Kommunen köpte i juni 2021 in fastigheten Föglöslanten 62-406-3-40 som är bebyggd med ett kombinerat bostads-/kontorshus. Under året planeras inga större renoveringsåtgärder. I kommunplanen för åren 2023 – 2027 finns dock en del åtgärder upptagna, såsom takbyte och fasadmålning. Budgeteras 2023 endast för sedvanligt driftsunderhåll.

Uthyrningen av befintliga lägenheter och kontorsutrymmen fortgår.

Underhåll och inköp

1. Underhåll av fasta maskiner. 500 €
2. Övrigt löpande underhåll, snöplogning mm. 750 €
3. Inköp av nytt kylskåp alt. elspis till något av de uthyrda utrymmena. 1 000 €

Total bruttokostnad bankhuset 15 961 € (2022; 16 368 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Vikingaborg (kostnadsställe 546)

Föglö kommun mottog fastigheten som en donation fr.o.m. 1 juli 2022 i samband med att Föglö UF r.f. upplöstes som förening per den 30.6.2022. Fastighetsbeteckningen är 62-422-5-7 med namnet Vikingaborg och består av en tomt på totalt 4 100 m². På denna tomt finns en större samlingslokal som uppvärms med el. Byggnaden kräver en hel del åtgärder.

Kommunfullmäktige har i samband med beslutet om mottagande av donationen beslutat att en förvaltningsplan inklusive kostnadsplan skall uppgöras som underlag för ett beslut om vad som skall göras med fastigheten. Byggnads- och tekniska nämnden har framtidigt denna plan som föreligger till behandling.

Kommunstyrelsen har också tillsatt en arbetsgrupp för den framtida användningen av fastigheten.

Så länge som fastigheten är i kommunens ägo skall den vara möjlig att hyra enligt fastställd hyrestaxa.

Underhåll och inköp

1. Avfallskärl. 300 €
2. Ospecificerade material i.o.m. byggnaden är okänd för kommunen. 250 €
3. Underhåll av luftvärmepumpar och köksutrustningen mm. 500 €
4. Nödigt underhåll av byggnaden. 2 500 €
5. Snöröjning mm. 500 €

Total bruttokostnad Vikingaborg 15 793 € exkl. räntor och avskrivningar.

Värmecentralen (kostnadsställe 541)

Kostnadsstället innefattar skötseln och driften av kommunens värmecentral som skall försörja kommunens grundskola, gym-/företagshus, kommunens radhus, kommunens äldreboende, kommunens pensionärsbostäder och kommunens daghem.

Målsättningen med värmecentralen är att förse kommunens fastigheter med värme på ett ekonomiskt och miljövänligt sätt.

Kommittén för utredande av en central värmeanläggning för kommunens fastigheter avgav slutrapport den 30 maj 2016. Kommunfullmäktige behandlade rapporten 30 juni 2016. Kommittén fortsatte sedan sitt arbete som byggnadskommitté för projektet och i september 2018 togs den nya flisvärmecentralen i bruk. Driftsentreprenör är Alandia Allting Ab med ett 10-årigt avtal om värmeleverans.

Kommunen har därmed helt slutat med oljeuppvärmning i kommunens fastigheter förutom bankhuset som köptes in under år 2021.

Kommunen budgeterar som ett investeringsprojekt för år 2023 inköp av en reservkraftsenhet för att säkra elförsörjningen och värmeproduktionen vid anläggningen vid längre strömavbrott/undantagsförhållanden och i förlängningen värmeleveranserna till äldreboendet, daghemmet och skola vid sådana tillfällen.

Hänv.: Investeringsanslag 25 000.

Underhåll och inköp

1. Luftkompressor. 480 €

2. Oförutsedda komponenter/slit delar. 500 €

För driften av anläggningen budgeteras 2023 brutto 69 296 € (2022; 62 958 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Miljömål;

- att minska elförbrukningen,
- att minska användningen av uppvärmningsolja, konvertera till miljövänligare alternativ (uppfyllt genom övergången till flisvärme från september 2018).
- vid nyanskaffning och byte av armaturer eftersträvas att energibesparande armaturer och lampor köps.

Prestations- och relationstal	2021	2022	2023
Antal egna fastigheter ingående i resultatområdet	8	10	10
Utarrenderade områden	1	1	1
Sammanlagd byggnadsyta m ² egna utrymmen (exkl. värmec.)	6 027	6 341	6 708,5
Sammanlagd byggnadsvolym m ³ egna utrymmen (exkl. värmec.)	20 109	20 961	22 441
Antal lägenheter	21	21	21
- varav uthyrda	18	20	20
Lokalvårdare;			
- fördelning i % av heltid		%/tim/v.	
Daghemmet Myran	45,0	45,0/17,43	45,0/17,43
Biblioteket	16,9	16,9/6,55	16,9/6,55
Gym	9,7	9,7/3,76	9,7/3,76
Kommungården	21,57	21,57/8,36	21,57/8,36
	93,17	93,17/36,10	93,17/36,10

Prestations- och relationstal**2021****2022****2023***Serviceman/fastighetsskötare 2 st heltidsarbetsavtal (för närvarande I.Lindvall + H.Willner);*

- fördelning i % och timmar/vecka i del av heltid.

%/ tim/v.

Föglö grundskola	36,60	36,60/ 14,0	36,60/ 14,0
Annagården	26,14	26,14/ 10,0	26,14/ 10,0
Vattenverket	26,14	25,00/ 9,56	25,00/ 9,56
Avloppsreningsverket	26,14	26,14/ 10,0	26,14/ 10,0
Annagårdens pensionärsbostäder	20,92	20,92/ 8,0	20,84/ 7,97
Daghemmet Myran	13,08	13,08/ 5,0	13,08/ 5,0
Tullkammarplans fastigheter	13,08	13,08/ 5,0	13,08/ 5,0
Hamnverket	7,86	7,86/ 3,0	7,86/ 3,0
Kommunens radhus	6,53	6,53/ 2,5	6,53/ 2,5
Degerby centrum mm	5,22	5,22/ 2,0	5,22/ 2,0
Lagerhallen, gårdsskarlsgarage, allmänt mm	5,22	5,22/ 2,0	5,22/ 2,0
Kommungården	3,92	3,92/ 1,5	2,00/ 0,77
Vandringslederna	2,61	2,61/ 1,0	2,61/ 1,0
Företagarhus/gym	2,61	2,61/ 1,0	2,61/ 1,0
Branddepån	1,31	1,31/ 0,5	1,31/ 0,5
Motionsbanan i Degerby	1,31	1,31/ 0,5	1,31/ 0,5
Värmecentralen	1,31	1,31/ 0,5	1,31/ 0,5
Bankhuset		1,14/ 0,44	1,14/ 0,44
Vikingaborg	-	-	2,00/ 0,77
	200	200/ 76,5	200/ 76,5

Arbetsledare/ förman;

- fördelning i % och timmar/vecka i del av heltid.

%/ tim/v.

Tekniska nämnden	25,00/ 9,56	24,50/ 9,37	24,50/ 9,37
Avloppsreningsverket	12,50/ 4,74	12,50/ 4,78	12,50/ 4,78
Vattenverket	12,50/ 4,78	12,50/ 4,78	12,50/ 4,78
Fastigheterna enl. samma fördelning som servicemännen	50,00/ 19,13	50,50/ 19,32	50,50/ 19,32
	100,00/ 38,25	100,00/ 38,25	100,00/ 38,25

Flisvärme MWh/år

- Annagården (inkl. rådgivningen)
- gymmet/företagarhuset
- Föglö grundskola
- daghemmet Myran

917,87	827	1 050
270,60	307	271
53,09	42	53
492,52	364	492
101,66	114	102

Pris MWh (enligt avtal)

51,04	51,30	57,06
-------	-------	-------

Elförbrukning kWh/år totalt

Annagården	94 758	105 000	98 000
Daghemmet Myran	27 705	33 000	43 000
Kommungården	82 093	82 500	81 000
Branddepån	26 695	25 500	26 000
Föglö grundskola	59 456	62 600	60 000
Företagarhus/gym	10 283	11 000	11 000
Lagerhallen	Ingår i dagis	5 000	5 000
Värmecentralen	15 339	15 350	15 350
Bankhuset	4 980	6 500	10 000
Vikingaborg			26 000
Elpriset cent/kWh exkl.moms	10,703	10,052	26,993

Prestations- och relationstal	2021	2022	2023	
<i><u>Vattenförsörjning m³/år:</u></i>				
Annagården (inkl. rådgivningen)	1 332	1 900	1 800	
Daghemmet Myran	200	200	200	
Kommungården	38	60	50	
Branddepån	6	10	10	
Föglö Grundskola	263	400	350	
Företagarhus/gym	58	85	80	
Lagerhallen	2	10	8	
Värmecentralen	0	5	2	
Bankhuset	30	20	20	
Vikingaborg			5	
<i>Fastighetsskötarbilarna, km/år</i>	<i>17 347</i>	<i>14 000</i>	<i>14 000</i>	
<i><u>Hyor:</u></i>				
Annagården, hyra/m ²	13,53	13,53	13,82	
ÅHS, rådgivningen, per månad	500	500	500	
Företagshus/gym hyra/m ²	7,25	7,25	7,25	
Daghemmet Myran	8,31	7,76	10,46	
Kommungården hyra/m ²	5,03	5,05	7,30	
Branddepån hyra/m ²	4,39	4,93	5,68	
Föglö grundskola hyra/m ²	5,03	5,43	6,22	
Bankhuset, stora lgh. hyra/m ² (82 m ²)		6,10	6,61	
Bankhuset, lilla lgh. hyra/m ² (47 m ²)		8,72	9,23	
Bankhuset, medis hyra/m ² (96 m ²)		5,00	5,52	
Vikingaborg			3,12	
<i><u>Arrenden:</u></i>				
Klas-Henrik Flodin, åkerarrende	29,43	30	50	
	Bokslut	Budget	Budget	Förändr. %
	2021	2022	2023	
Bruttoutgifter	505 752	537 971	638 019	
Bruttoinkomster	648 227	694 334	775 775	
Nettoinkomster	142 475	156 363	137 756	
Räntor	2 676	2 520	2 470	
Avskrivningar	153 959	148 843	150 644	
ANSLAG fastigheter	14 160	- 5 000	15 358	
Skatteprocent	0,14		0,15	

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

RESULTATOMRÅDE: C56 TULLKAMMARPLANS FASTIGHETER

Omfattar kostnadsställena	560 Tulludden jämte tillhörande byggnader
	561 Bibliotekshuset
	562 Väntsalen
	563 Lilla Packhuset
	564 Stall & förråd
	565 Sjöräddningsskjulet
	566 Föglömuséet
	567 Teckis källare
	569 Lotsstugan
	568 Edvard Janssons stuga

Omfattning och verksamhet:

Verksamheten omfattar skötseln av samtliga fastigheter som är belägna inom Tullkamarplan, dvs. Bibliotekshuset, Tullhuset jämte uthus, bastu och kokhus, Stall & Förråd (f.d.stora packhuset), Lilla packhuset, Föglömuséet, Sjöräddningsskjulet, Teckis källare, Edvard Janssons stuga, Lotsstugan samt väntsalen. Därutöver till området hörande markområden som inte hör till hamnområdet.

Målsättningar och genomförande/motiveringar 2023:

Allmänt

Tullkamarplan jämte därpå liggande fastigheter övertogs från Ålands landskapsregering medels avtal av den 13 oktober 2004. Väntsalen, som ligger inom landskapets trafikområde, hyrdes till en början av landskapet. Anhållan om att få överta äganderätten till fastigheten inlämnades till landskapsregeringen i oktober 2017 och beslut om detta erhöles i november 2017.

De flesta fastigheterna hyrs ut med hyresavtal.

För planering av åtgärder m.m. gällande de byggnadsminnesförklarade fastigheterna och områdena finns en särskild kommitté tillsatt bestående av tre medlemmar från kommunen och en från landskapets kulturbyrå.

Målsättningen är att hålla byggnaderna i tekniskt gott skick med de resurser som föreligger.

Under 2018-2020 har en grundlig upprustning av Stall & förråd (stora packhuset) och mindre åtgärder i väntsalen och lilla packhuset genomförts för att kunna använda fastigheterna aktivt i framförallt turistverksamheten. Avsikten är att göra området kring torget och hamnen till ett attraktivt och aktivt öppet område. En byggnadskommitté har funnits tillsatt för att verkställa projektet vilket slutligt färdigställdes inom 2020.

Tulludden (kostnadsställe 560)

Fastigheten hyrs för tillfället ut till Tullverkets semesterstödsstiftelse med tvåårigt hyresavtal som löper ut 31.10.2024 med option på ytterligare ett år. Kommunens målsättning är fortsättningsvis att fastigheten skulle kunna innefatta någon typ av turistisk näringsverksamhet med sitt ypperliga läge i Degerby centrum efter denna hyresperiod.

Under 2019-2020 byttes taket på Tullhuset. Åtgärden var akut för att inte förstöra den unika byggnaden. Arbetet färdigställdes till midsommaren 2020. Slutsyn förrättades 18 juni 2020.

Under år 2023 planeras inga större projekt i fastigheten. Ifall intresse finns för längre hyra av huset planeras ett luftburet värmesystem inne i byggnaden och samtidigt göra tappvattnet i byggnaden lämpligt för åretombruk. Denna satsning görs i så fall för att öppna upp för någon annan typ av näringsverksamhet i

byggnaden. Investeringen budgeteras dock inte förrän det står klart med annan verksamhet.

Allmänt underhåll

Under år 2023 planeras att några av de icke fungerande eldstäderna skall sättas igång i byggnaden under vårvintern. Målsättningen är att sätta så många eldstäder som möjligt i funktionsdugligt skick. *Uppskattad kostnad 2 000 €*. Därtill skall laven i bastubyggnaden förnyas till en del. *Kostnad 600 €*. För löpande nödvändigt underhåll av byggnad, maskiner och utrustning budgeteras totalt 815 €. Detta år planeras även inköp av 2 st kylskåp höga för att avlasta det befintliga kylrummet som inte klarar av de varma somrarna. *Kostnad 1 000 €*.

Total bruttokostnad Tulluddens byggnader och områden 7 160 € (2022; 6 850 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Bibliotekshuset (kostnadsställe 561)

Fastigheten används i sin helhet som bibliotek med samlingsutrymmen som också hyrs ut. Den västra delen, tidigare postkontoret, används som turistinfo under juni – augusti och som allmänt mötesrum övriga tider på året. Avsikten är att öka marknadsföringen av möjligheterna att hyra detta mötesrum för att erhålla en högre uthyrningsgrad.

Inventarier

1. Inget

Inga större underhållsåtgärder planerade under 2023 utan det budgeteras endast sedvanligt mindre underhåll totalt 1 136 €.

Total bruttokostnad bibliotekshuset 14 888 € (2022; 9 572 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Väntsalen (kostnadsställe 562)

Fastigheten har renoverats och fixats upp vid flera tillfällen de senaste åren och hyrs ut för turistisk verksamhet. Kommunen har dragit in vatten/avlopp i byggnaden i samband med utbyggnad till färjläget våren 2022.

Under året skall ytterdörren förnyas alternativt repareras i.o.m. att den är i ett dåligt skick. *Kostnad 2 500 €*. Därtill planeras att fasaden målas de närmaste åren när det ekonomiska läget medger detta. I övrigt planeras bara sedvanligt mindre underhåll 2023 till en kostnad av totalt 300 €.

Total bruttokostnad väntsalen 4 247 € (2022; 2 896 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Lilla packhuset (kostnadsställe 563)

Fastigheten har renoverats och målats samt har det satts in glasdörrar för att erhålla bättre ljus i byggnaden. Byggnaden används i gästhamnsverksamheten och för allmänna turistiska ändamål och hyrs därför inte ut.

Inga större underhållsåtgärder är planerade under 2023 utan det budgeteras endast sedvanligt för oförutsedda mindre underhåll totalt 300 €.

Total bruttokostnad lilla packhuset 1 747 € (2022; 1 402 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Stall & förråd (kostnadsställe 564)

Fastigheten har grundrenoverats och iordningstälts 2018-2020 för att nyttjas i turistiska ändamål, närmast för dagsturister och gästhamnsbesökare. Vatten och avlopp har dragits in och en altan har byggts. Bodarna mot torget har försetts med möjlighet till vatten och avlopp. Dessa bodar hyrs ut, liksom bokloppisen. Övriga delar av byggnaden hyrs inte ut utan används i turistiskt syfte för att öka dragningskraften i Degerby.

Grundrenoveringen slutfördes försommaren 2019 varefter byggnaden togs i bruk. Under år 2023 skall

byggnadens fasad målas. *Hämv.: investeringsanslag 23 100 €.*

I övrigt budgeteras för endast sedvanligt oförutsedda mindre underhållsåtgärder totalt 550 €.

Total bruttokostnad Stall & förråd 4 480 € (2022; 3 413 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Sjöräddningsskjulet (kostnadsställe 565)

Fastigheten används i Föglö FBK:s verksamhet för den s.k. brandräddningsbåten. En del av byggnaden fungerar också som väntkur för folk som väntar på färjan.

Underhåll och inköp

1. Reparation av de trasiga fönstrena i fastigheten. 800 €

Inga andra större underhållsåtgärder är planerade under 2023 utan det budgeteras endast sedvanligt för oförutsedda mindre underhåll totalt 100 €.

Total bruttokostnad sjöräddningsskjulet 1 425 € (2022; 1 417 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Föglömuséet (kostnadsställe 566)

Byggnaden inrymmer Föglömuséets verksamhet och disponeras av fritids- och kulturnämnden. Byggnaden målades under 2018.

Under 2023 planeras inga större underhållsåtgärder. Budgeteras endast för oförutsedda mindre underhåll totalt 550 €.

Total bruttokostnad fastigheten Föglömuséet 1 260 € (2022; 1 525 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Teckis källare (kostnadsställe 567)

Fastigheten totalrenoverades och byggdes om invändigt 2015 och hyrs idag ut till restaurang Seagram.

Under 2021 förnyades taket på fastigheten. Därmed är byggnaden i gott skick både utvändigt och invändigt.

2023 budgeteras för endast sedvanligt oförutsedda mindre underhållsåtgärder i byggnaden totalt 120 €.

Total bruttokostnad fastigheten Teckis källare 370 € (2022; 370 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Lotsstugan (kostnadsställe 569)

Byggnaden disponeras av fritids- och kulturnämnden som lotsmuseum. Fastigheten har målats och taket rustats upp och inga andra större underhållsåtgärder är för närvarande aktuella annat än fastighetsskötarnas arbete och mindre oförutsedda underhåll totalt 350 €.

Total bruttokostnad lotsstugan 1 889 € (2022; 1 701 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Edvard Janssons stuga (kostnadsställe 568)

Byggnaden är den enda inom resultatområdet som inte är byggnadsminnesförklarad. Den erhöles i gåva för mer än femton år sedan och sedan september 2019 hyrs byggnaden ut till Monica Jansson.

Byggnaden är i mycket dåligt skick och kommunen satsar inga medel i underhållet av byggnaden utan hyrestagaren disponerar och underhåller byggnaden.

Total bruttokostnad Edvard Janssons stuga 0 € exkl. räntor och avskrivningar.

Prestations- och relationstal	2021	2022	2023	
Antal byggnader	12	12	12	
Antal hyrda byggnader	1	1	1	
Uthyrda byggnader, 31.12	8	11	11	
Utarrenderade områden	1	1	1	
Fastighetsskötare i % av heltid	17,5	17,5	17,5	
Lokalvårdare i % av heltid (biblioteket)	16,9	16,9	16,9	
<u>Vattenförsörjning m³/år:</u>				
Bibliotekshuset	105	105	105	
Stall & Förråd	15	30	30	
Väntsalen			15	
<u>Elförbrukning kWh/år</u>				
Biblioteket	34 285	33 000	33 000	
Väntsalen	6 982	9 650	13 000	
Lotsstugan	542	600	600	
Stall & Förråd	4 932	6 000	5 500	
Teckis källare	uthyrd	uthyrd	uthyrd	
Föglömuséet	470		840	
Sjöräddningsskjulet (väntrummet)	1 095			
Lilla packhuset	ingår i väntsalen	2 000	2 000	
<u>Hyror:</u>				
Teckis Källare, hyra/m ²	5,17	5,17	5,17	
Bibliotekshuset, hyra/m ²	3,87	3,97	5,53	
Föglömuséet hyra/m ²	1,65	2,61	2,18	
Lilla packhuset hyra/m ²	7,87	5,78	6,89	
Väntsalen hyra/m ²	8,61	7,43	12,72	
Stall & Förråd hyra/m ²	4,61	3,94	4,73	
Edvard Jansson stuga hyra/m ²	0	0	0	
Lotsstugan hyra/m ²	3,41	3,41	3,74	
Sjöräddningsskjulet hyra/m ²	1,56	2,07	2,07	
Tullhuset jämte uthus, bastu och kokhus, per månad	920,00	990,00	990,00	
	Bokslut	Budget	Budget	Förändr. %
	2021	2022	2023	
Bruttoutgifter	23 285	29 146	37 466	
Bruttoinkomster	36 515	39 905	50 718	
Nettoinkomster	13 230	10 759	13 252	
Avskrivningar	13 349	15 759	18 252	
ANSLAG Tullkamarplans fastigheter	119	5 000	5 000	+ - 0,0 %
Skatteprocent		0,05	0,05	

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

RESULTATOMRÅDE: 580 KOMMUNENS RADHUS

Omfattning och verksamhet:

Skötseln av kommunens radhus i Degerby bestående av fyra lägenheter.

Målsättningar och genomförande/motiveringar 2023:

Målsättningen är att hålla byggnaden i tekniskt gott skick. Inga större underhållsåtgärder är planerade under året. 2021 i maj färdigställdes en omfattande grundrenovering av lägenhet nr 3.

Fastigheten kopplades till kommunens närvärmenät under år 2018.

Samtliga fyra lägenheter beräknas vara uthyrda under hela året 2023.

Inventarier

1. Inget.

Löpande underhåll:

För fastighetsunderhållet budgeteras totalt 1 720 € där snöröjning, grus/matjord till gårdsplanen samt övrigt nödvändigt underhåll ingår.

Prestations- och relationstal	2021	2022	2023
Byggnader i kommunens besittning och användning	1	1	1
Sammanlagd volym, m ³	1 040	1 040	1 040
Sammanlagd byggnadsyta, m ²	358	358	358
Uthyrda lägenheter, 31.12	4	4	4
Sammanlagd lägenhetsyta, m ²	262	262	262
Flisvärme, MWh/år	63,61	62	60
Vattenförbrukning, m ³	250	350	320
Fastighetens elförbrukning kWh/år	1 508	2 600	2 200
Fastighetsskötare i % av heltid	6,54	6,54	6,54
Hyra per m ²	7,49	7,49	7,49
	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Bruttoutgifter	15 059	18 592	19 092
Bruttoinkomster	20 912	23 998	23 998
Nettoinkomster	- 5 853	- 5 406	- 4 906
Avskrivningar	1 906	1 906	1 906
ANSLAG kommunens radhus	- 3 947	- 3 500	- 3 000

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

RESULTATOMRÅDE: 581 ANNAGÅRDENS PENSIONÄRSBOSTÄDER

Omfattning och verksamhet:

Verksamheten omfattar skötseln av Annagårdens pensionärsbostäder i Degerby bestående av 20 lägenheter.

Målsättningar och genomförande/motiveringar 2023:

Målsättningen är att hålla byggnaden i tekniskt gott skick med de resurser som föreligger. År 2021 totalrenoverades de två sista lägenheterna i enlighet med renoveringsplanen.

Beräknas att 18 lägenheter av 20 är uthyrda under hela året.

Byggnads- och tekniska nämnden har upprättat en renoveringsplan över samtliga lägenheter vilken bifogas budgeten. Hänvisande till kommunplanen för åren 2023 – 2027 kommer fastigheten att genomgå 2 st omfattande renoveringsåtgärder, förnyande av fastighetens tak och utbyte av dörrar och fönster i hela fastigheten under de närmaste åren.

Fastighetsunderhåll:

Budgeteras totalt 3 053 €. Utöver sedvanligt underhåll som snöröjning och nödigt, normalt underhåll noteras följande;

1. Underhåll av cirkulationspumpar, ventiler mm 405 €.
2. Förnyande av vitvaror, 1 000 €
3. Lägenhetsunderhåll, 1 500 €.

Prestations- och relationstal	2021	2022	2023	
Byggnader i kommunens besittning och användning	1	1	1	
Sammanlagd volym, m ³	2 199	2 199	2 199	
Sammanlagd byggnadsyta, m ²	664	664	664	
Antal lägenheter	20	20	20	
- varav uthyrda 31.12	16	18	18	
Sammanlagd lägenhetsyta, m ²	564	564	564	
Flisvärme, MWh/år	134,51	130	127	
Vattenförbrukning, m ³	618	330	550	
Fastighetens elförbrukning kWh/år	300	500	500	
Fastighetsskötare i % av heltid	20,92	20,92	20,84	
Arbetsledare i % av heltid	10,46	10,46	7,08	
Hyra per m ²	9,68	9,68	9,68	
	Bokslut	Budget	Budget	Förändr. %
	2021	2022	2023	
Bruttoutgifter	42 526	50 431	49 608	
Bruttoinkomster	59 370	62 610	62 287	
Nettoinkomster	- 16 844	- 12 179	- 12 679	
Räntor	0	0	0	
Avskrivningar	10 679	10 679	10 679	
ANSLAG Pensionärsbostäder	- 6 165	- 1 500	- 2 000	

Fritids- och kulturnämnden

Resultatområden		Drifts- kostnader	Drifts- inkomster	Drift netto	Räntor	Avskriv- ningar	Totalt
C61	Kulturverksamhet	16318	318	16000	0	0	16000
C62	Fritidsverksamhet	39979	8965	31014	50	7436	38500
Totalt		56297	9283	47014	50	7436	54500

FRITIDS- OCH KULTURNÄMNDEN

RESULTATOMRÅDE: C61 KULTURVERKSAMHET

Omfattar kostnadsställena

600 Museiverksamheten

601 Övrig kulturverksamhet

Omfattning och verksamhet:

Omfattar kulturverksamheten och museiverksamheten i kommunen och försäljningen av Föglö-böckerna I och II samt diverse övriga Föglö-publikationer.

Målsättningar och genomförande/motiveringar 2023:

Allmänt

Målet för den kommunala kulturverksamheten är att öka trivselen och den själsliga välfärden för alla åldrar i kommunen, att stärka invånarnas känsla för sin egen identitet, men även att låta besökare ta del av vårt kulturarv.

Kulturnämndens uppgift är att främja sådan verksamhet som aktiverar och ökar förståelsen människor emellan samt värna om och bevara den lokala kulturen.

Kulturarbete

Budgeteras 2023 för 40 timmar köptjänster av kulturarbete från föreningar eller andra intresserade. Inga administrativa tjänster ingår i dessa köptjänster utan dessa sköts internt inom kommunen.

Samla och dokumentera bilder från Föglö i äldre tid, i mån av tid och resurser, i form av köptjänster. För detta ändamål används tidigare överskottsanslag för kulturen.

Kulturella aktiviteter

Befrämja den lokala kulturen i form av understöd.

Medverka med understöd vid olika kulturevenemang.

I mån av möjlighet anordna kulturevenemang i form av teater, konserter, författarbesök, utställningar, föredrag m.m.

Frågerundan "KulTur" fanns under fem somrar med gott mottagande på Föglö. Somrarna 2015-2017 var dock lite sämre, varför fritids- och kulturnämnden somrarna 2018-2021 i stället sammanställde en frågerunda till Degerby med omnejd. Under 2022 provade nämnden med en frågerunda vid kommunens vandringsstigar på Jyddö och Hastersboda. Dessa har fått ett gott mottagande varför nämnden fortsätter med detta ytterligare ett år 2023.

Vandringskartan över Degerby har uppdaterats 2022, då bebyggelsen har ändrats väsentligt sedan kartan gavs ut 1994 (i redigerad upplaga 2003).

Konstköp och försäljning av Föglöpublikationer mm

Inköpa konst med medel från konstfonden.

Sälja affischer, kommunens jubileumsfilm, Föglö-böcker och övriga Föglö-publikationer. Alla inkomster från vandringskartor, Valdemarsledskartor, affischer, historiker och hyllningsadresser överförs till konstfonden via budgeten (141 €).

Sommarteater

En "sommarteater" med Daniel Lindström som regissör har uppförts somrarna 2017-2022 i Brandkårshuset i Degerby med fem-sex föreställningar varje år. Sommarateatern har varit ett mycket uppskattat inslag under somrarna, är nu ett etablerad och avsikten är att det blir en fortsättning 2023. Sommarateatern har gått "på plus" så det finns en liten buffert för kommande somrar. I planeringen för 2023 är att för första gången prova med en tvåaktare.

Museiverksamheten

Sedan 2015 drivs Föglömuséet i kommunens egen regi. En särskild kommitté ansvarar för Föglömuséets och lotsmuséets utställningar som bägge är permanenta utställningar. För Föglömuséets del sedan 2014 bestående av fotografier och bildspel på temat "Föglö - förr och nu". Inga museivakter anställs utan turistinformatörerna sköter öppethållningen av såväl Föglömuséet som lotsmuséet. För museiverksamheten budgeteras totalt 5.000 €. I anslaget ingår bl.a. anslag för utställningsarbete 30 timmar + 2 st möten (totalt 807 euro för detta) och fastighetskostnaderna för museerna som uppgår till totalt 3.470 € av summan.

Lotsstugan öppnades som permanent lotsmuseum sommaren 2011.

Prestations- och relationstal	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Fritids- och kulturnämndens sammanträden.	4	4	4
<u>Kulturverksamhet:</u>			
Kulturarbete, timmar, köptjänst	30	50	40
Antal evenemang anordnade av fritids- o kulturnmd	2	3	3
Antal evenemang som understöds av fritids o kult.nmd.	1	2	2
Antal projekt utförda av fritids- o kulturnämnden	2	2	2
Föreningar, organisationer och privata kulturarbetare som understöds av fritids- och kulturnämnden	3	5	5
Antal besökare per evenemang, medeltal	10	12	12
- sommarateatern	159		
Konstinköp	0	1	1
Sålda Föglö-böcker			
- del I	4	3	3
- del II	4	3	3
Sålda vandringskartor över Degerby	2	6	10
Sålda affischer, bomärken	1	2	4
Sålda affischer, äggtäkt	1	1	2
Sålda Valdemarsledskartor	3	2	2
Sålda hyllningsadresser konstfonden	0	4	4
Sålda skol- och bibliotekshistorik	0	0	0
Sålda böcker "Hästen- till nytta och nöje"	0	3	3
Sålda böcker "Föglöbåtar- från för till akter"	2	3	3
Sålda böcker "Föglömöbler- i stuga och sal"	0	3	3
Sålda jubileumsfilmer	2	5	5
<u>Museiverksamhet:</u>			
Antal utställningar i museet	1	1	1
lotsstugan (Lotsutställning)	1	1	1
Ingen uppgift om besöksantal i museet då det varit gratis sedan 2012			
Museikommitténs möten	0	3	3
" arbetstimmar	0	50	30
Totalt budgetanslag	3.377	6.000	5.000

Öppethållning:

Föglömuséet hålls öppet under perioden 1.6 – 31.8; 16.6 - 20.8 enligt turistinformationens öppettider samt 1 - 15.6 och 21 - 31.8 enligt kommunkansliets öppettider. Även 2023 planeras inträdet vara gratis, men en frivillig avgift uppbärs.

Lotsstugan planeras hålla öppet samma tider som Föglömuséet.

Hyror (euro/m²);

* Föglömuséet	1,65	2,61	2,18
* Lotsstugan	3,41	3,41	3,74

Understöd till föreningar, organisationer o kulturarbetare	7.194	7.500	7.000
--	-------	-------	-------

Landskapets stöd euro/inv. kulturverksamhet	3,87	3,87	4,10
Landskapsstöd euro kulturverksamhet	2.056	2.037	2.052
Kommunens stöd euro/inv kulturverksamhet	29,15	34,15	27,84
Totalt landskapet + kommunen euro/inv (netto)	33,02	38,02	31,94

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Förändr.%
Bruttoutgifter	20 413	20.282	16.318	
Bruttoinkomster	3 046	283	318	
Nettoutgifter exkl. avskrivningar	17 367	20 000	16.000	
Avskrivningar	0	0	0	
ANSLAG kulturverksamhet	17 367	20 000	16.000	- 20,0 %
Skatteprocent	0,17	0,20	0,16	

FRITIDS- OCH KULTURNÄMNDEN

RESULTATOMRÅDE: C62 FRITIDSVERKSAMHET

Omfattar kostnadsställena	610 Ungdomsverksamhet
	611 Idrottsverksamhet
	612 Fritidsverksamhet

Omfattning och verksamhet:

Resultatområdet omfattar kommunens ungdoms-, idrotts- och fritidsverksamhet.

Målsättningar och motiveringar/genomförande 2023;

Allmänt

Målsättningen är att främja ungdoms- och idrottsaktiviteten i kommunen, bidra till att ge ungdomarna en meningsfull fritid genom att ekonomiskt understöda i kommunen verksamma ideella föreningar, men också genom egna aktiviteter.

Idrottsverksamheten

Idrottsverksamheten i kommunen var i början av 2000-talet nere i en liten svacka, sedan steg aktiviteten i slutet av 00-talet, för att nu igen vara inne i en svacka. Idrottsföreningen FUIA försöker uppmuntra de yngre ungdomarna till idrott för att på det sättet bygga upp ett intresse från grunden i kommunen.

För ledd idrottsverksamhet för barn och ungdomar budgeteras 2023 100 timmar. Uppslutningen vid idrottsledarverksamheterna utvärderas genom statistiska uppgifter på deltagande samt mellan pojkar och flickor. Idrottsledare anlitas per timme enligt redovisning. Anslaget utnyttjas också i samarbete med FUIA för riktade idrottsaktiviteter för ungdomarna och olika kurser, läger mm.

Kostnaden för idrottsledarverksamhet beräknas till ca. 2.100 € för år 2023.

Ungdomsverksamheten

För ledd ungdomsledarverksamhet budgeteras 100 timmar, gärna i samarbete med andra kommuner/organisationer. Förutom avlöning av ungdomsledartimmar används anslaget bl a för riktade ungdomsledaraktiviteter för barn i grundskolans årskurser 4-6, vilket varit mycket populärt och välbesökt, samt specifika ungdomsaktiviteter av engångskaraktär.

Kostnaden för ungdomsledarverksamhet beräknas till 5.900 € 2023.

Vikingaborg

Föglö UF lade ned sin verksamhet sommaren 2022. Fastigheten donerades till Föglö kommun och underlyder nu byggnads- och tekniska nämnden.

Övrig fritidsverksamhet

Nämndens målsättning är också att erbjuda kommuninvånare men även sommarboende och turister möjligheter till fritidssysselsättning och friluftsliv, bl.a. genom upprätthållande av

- två stycken vandrings- och friluftsleder av god kvalitet,
- en motionsbana,
- en tennisbana,
- en minigolfbana,
- en multiarena,
- ett gym,
- ett utegym, samt
- andra aktiviteter i mån av tid och resurser.

Nämnden har även i budgeten 2023 anslag för möjlig klubb- och fritidsverksamhet, t.ex. den populära fotbollsskolan för barn i åldern ca. 6-13 år eller annat som fritids- och kulturnämnden beslutar.

Vandrings- och friluftslederna

Fågeltornet på vandringsleden i Hastersboda färdigställdes till sommaren 2002. Ett motsvarande torn vid Jyddöleden blev klart sommaren 2009 och 2010 uppfördes en slogbod vid Jyddöleden. 2011 förnyades skyltarna vid bägge leder då de blivit uttjänta samt sattes nya vägvisarskyltar upp vid Hastersbodaleden. 2013 kompletterades Jyddöleden med en bänk till slogboden och ytterligare ett stockbord med sittplatser. Ytterligare en vägvisarskylt sattes 2014 upp vid Jyddöleden och ytterligare 2 st för "Privat väg" 2015. Dessutom ytterligare en vägvisare till Hastersbodaleden där skyltarna också förnyades i sin helhet igen 2015. 2019-2020 genomförde Visit Åland ett Leader-projekt över hela Åland på vandringslederna, vilket innefattade bl a nya skyltar, kartor och utmärkningar samt ytterligare ett rastbord till vardera leden.

För 2023 planeras endast sedvanligt underhåll förutom att nämnden fattat ett beslut om att småningom byta ut informationsskyltarna runt stigarna mot hållbarare material som metall eller glasfiber.

De bägge vandringslederna har erhållit mycket beröm från talrika besökare och rankas som ett par av de bästa lederna på Åland.

Motionsbanan

Breddning och grundförbättring av motionsbanan i Degerby färdigställdes 1999. 2009 grundförbättrades den långa delen och försågs med belysning. De upplysta delarna av motionsbanan hålls belyst kvällstid när aktiviteter försiggår där.

2023 genomförs på motionsbanan sedvanligt underhåll (klippning, slyröjning). Den fylldes på med 450 m³ bark och flis 2009, 300 m³ hösten/vintern 2015/2016 och ytterligare komplettering sommaren 2020 med 40 m³. Därutöver planeras en fortsatt breddning (förhoppningsvis det mesta gjort under 2022) då sly mm "växer in" från sidorna. Beträffande den längre banan grundförbättrades 2009 halva denna och försågs med belysning så att den förutom för motion kan nyttjas som skolväg ("stig") för barn från Sinting. Med anledning av den nya kommunalvägen till Sinting ändrades 2015 motionsbanans dragning en del, i samband med vilket hela elektriciteten byttes ut och beläggningen förnyades.

Under förutsättning att överenskommelse med markägaren nås genomförs en ordentlig huggning vid motionsbanan för att öppna upp den så snön slipper ner och öka möjligheterna till skidning vintertid. 2017 iordningställdes förbättrad belysning vid grundskolans idrottsplan för kvällsaktiviteter vintertid.

Tennisbanan

Tennisbanan togs i bruk sommaren 2001. Skötsel och tillsyn sommartid handhas av kommunens turistinformation. Under övriga tider handhas bokning m.m. vid kommunkansliet. Banan är i stort sett underhållsfri, fick ny beläggning 2012 och är i gott skick. Tenniskurs hålls varje sommar med goda deltagarantal så ny kurs planeras igen till sommaren 2023. I övrigt planeras en fortsatt aktiv och bred marknadsföring av banan för att höja nyttjandegraden.

Minigolfbana

2014 uppfördes en minigolfbana i Degerby centrum. Banan drevs t.o.m. 2021 av Föglöbutiken Ab, och fr o m 2022 via turistinformationen under dess öppethållningstider. Övriga tider vid kommunkansliet.

Multiarena

Den s.k. "multiarenan" där hugade motionärer kan vistas och spontant utöva olika fritidsaktiviteter, uppfördes hösten 2013. Inga anslag finns upptaget för 2023.

Gym

Kommunens gym i f.d. daghemsfastigheten i Degerby invigdes i juni 2003 och har en god renommé. Gymmet renoverades till stora delar 2017 med anledning av svåra sättningar i golvet. Gymmet är i dagsläget väl utrustat och relativt fullt. Kostnaderna överskrider dock kontinuerligt klart intäkterna för gymmet, varför återhållsamhet med medel för gymmet måste iakttas. För 2023 planeras kompletteringsköp enligt följande; ospecificerat anslag för eventuellt byte av maskin som blir uttjänt (1.300 €), ett anslag för smärre inventarier (150 €) och anslag för trivsel (100 €).

Städningen av gymmet uppskattas 2023 kosta 4.100 € samt fastighetskostnaden uppgå till 5.700 €. Anslag finns också upptaget för årskort på gymmet för den gymansvarige (170 €) samt årlig service på maskinerna från auktoriserad firma vilket kostar 1.000 €.

Kostnad för gymmet netto budgeteras 8.300 € inkl. räntor + avskrivningar. Exklusive dessa ca 5.000 €. Avgifterna för nyttjande av gymmet budgeteras till 4.500 € och täcker endast ca 35 % av kostnaderna.

Utegym

2018 uppfördes ett utegym i kommunen i enlighet med slutrapporten för projektet. Där har hugade motionärer möjlighet att träna i fria former året runt. Utegymmet ligger i anslutning till motionsbanan i Degerby. Projektet delfinansierades med PAF-bidrag.

Anslag nettoutgifter;

- disponibelt anslag för klubbverksamheter (riktad till barn/ungdomar); 500 €
- skötsel av motionsbanan i Degerby; 1.500 €
- skötsel av vandrings- och friluftslederna; 2.000 €

Föreningar m.m.

År 2023 ges totalt 7.600 € (2022 16.000 €) till fördelning inom fritids- och kulturnämnden för understöd till ungdoms- och idrottsföreningar och -klubbar alt. annan motsvarande verksamhet, varav 7.500 € är avsedd för verksamhet samt 100 € till FUIA för inköp av idrottsredskap.

SKUNK stöds med totalt 1.300 € år 2023. Verksamhetsledartjänsten handhas av Utskärgårdstjänster Ab, Mia Hanström, Kumlinge.

Ålands 4 H-distrikt stöds med 1.600 € för verksamhet på Föglö. Fritids- och kulturnämnden följer kontinuerligt med verksamheten. Nämnden bidrar inte till 4 H-gårdens i Jomala verksamhet.

Bundna anslag finns upptagna enligt följande;

- * 960 € till Ålands 4 H-distrikt som utbetalas 120 €/kurs eller liknande på Föglö (8 kurser),
- * 650 € till SKUNK som utbetalas efter att nämnden kunnat konstatera att budget och verksamhetsplan uppfylls,
- * 1550 € till FUIA för servicehusets drift, som utbetalas mot redovisning, samt
- * 550 € till FUIA för idrottsplanens skötsel.

Prestations- och relationstal	2021	2022	2023
Fritids- och kulturnämndens sammanträden	4	4	4
Arbetstimmar	133,25	130	120
Löneräknare i % av heltid	0,36	0,35	0,33

Ungdomsverksamhet

Ungdomsverksamhet, timmar	52	199	100
Föreningar som understöds	3	4	3
Evenemang i nämndens regi	4	4	4
- leklandet, SmartPark, tacoskväll och liknande			
Verksamheter i nämndens regi	1	2	2
- ungdomsteater, barnteater/dramagrupp och liknande			

Idrottsverksamhet

Idrottsverksamhet, timmar	91	199	100
Motionsfotboll, timmar	11,75	25	20
Föreningar som understöds	1	1	1
Multiarena	1	1	1

Prestations- och relationstal	2021	2022	2023	
Antal motionsbanor som underhålls	1	1	1	
* skötseltimmar	26	26	26	
Evenemang i nämndens regi	2	3	3	
- tenniskurs, fotbollsskola och liknande				
Verksamheter i nämndens regi	0	3	3	
- tennis, idrottsklubb, motionsfotboll och liknande				
Tennis				
* skötseltimmar	15,25	0	0	
* uthyrningstimmar	128	80	80	
<u>Övrig fritidsverksamhet</u>				
Föreningar/personer som understöds	-	1	1	
Mobil utomhusscen	1	1	1	
Minigolfbana	1	1	1	
Boulebana	1	1	1	
Utegyms	1	1	1	
Vandrings- och friluftsleder	2	2	2	
* skötseltimmar	52,0	52	52	
Evenemang i nämndens regi	1	2	2	
* kanotläger, guidad båtutfärd och liknande				
Verksamheter i nämndens regi	2	2	2	
- gym				
* skötseltimmar	fast.skötare ca. 1 timme/vecka			
* besök/uthyrning				
enskilda gånger/besök	1110	1300	1250	
årskort	23	20	20	
månadskort	16	10	10	
10-gångerskort	22	15	20	
Landskapsstöd euro/inv. idrott	3,87	3,87	4,10	
Landskapsstöd euro idrott	2.056	2.037	2.052	
Landskapsstöd euro/inv. ungdomsverksamhet	3,87	3,87	4,10	
Landskapsstöd euro ungdomsverks.	2.056	2.037	2.052	
Landskapets stöd euro/inv. totalt (exkl. investerings- utgifter) till idrott och ungdom	7,74	7,74	8,20	
Kommunens stöd i euro/invånare (exkl. investerings- utgifter) till idrott/ungdom/fritid	61,63	89,38	53,70	
Totalt landskapet + kommunen	69,37	91,12	61,90	
	Bokslut	Budget	Budget	Förändr.
	2021	2022	2023	%
Bruttoutgifter	45.619	55 716	39.979	
Bruttoinkomster	9.131	7.789	8.965	
Nettoutgifter	36.488	47.927	31.014	
Räntor	65	55	50	
Avskrivningar	14.018	14.018	7.436	
ANSLAG fritidsverksamhet	50.571	62 000	38.500	- 37,9 %
Skatteprocent	0,49	0,63	0,38	

Bildningsnämnden

Resultatområden		Drifts- kostnader	Drifts- inkomster	Drift netto	Räntor	Avskriv- ningar	Totalt
C32	Barnomsorg	569264	46939	522325	0	4675	527000
C41	Grundskolan	1201837	126123	1075714	0	14286	1090000
Totalt		1771101	173062	1598039	0	18961	1617000

BILDNINGSNÄMNDEN

RESULTATOMRÅDE: C32 BARNOMSORG

Omfattning och verksamhet;

Verksamheten omfattar barnomsorg vid kommunens daghem, fritidshemsverksamhet för skolbarn, familjedagvård samt hemvårdsstöd för barn.

Målsättningar och motiveringar/genomförande 2023;

Barnomsorgen

Allmänt

Målsättningen med barnomsorgen är att ge alla barn de bästa förutsättningarna för att utvecklas framåt. Målet är att arbeta pedagogiskt för en barnomsorg av hög kvalitet tillsammans med personal, barn och vårdnadshavare. Personalen ser till varje barns behov, styrkor, svagheter, utveckling och lärande och i samråd med föräldrarna jobbar de för varje enskilt barns utveckling.

Den 1.8.2022 utökades den subjektiva rätten till barnomsorg för barn upp till 7 år. Kravet på att föräldrarna ska jobba för att få heltidsomsorg är slopat. Enligt barnomsorgslagen ska barnomsorg ordnas den del av dygnet det finns behov av dagvård och ska dessutom i mån av möjlighet ordnas i den form vårdnadshavaren önskar. Kommunen är dock enligt lagen endast skyldig att tillhandahålla *någon form av daghemsverksamhet*. Daghemmet erbjuder heltidsomsorg (över 25 timmar/vecka) respektive halvtidsomsorg (max 25 timmar/vecka). Utjämningsperioden för halvtidsomsorg är en månad. Som alternativ till kommunal daghemsverksamhet ska finnas möjlighet till hemvårdsstöd för barn upp till tre (3) år. Målet är att kommunen ska kunna uppfylla dessa krav fullt ut.

Daghemmet arbetar efter en av bildningsnämnden årligen fastställd arbetsplan. Beträffande tidsfrister m.m. för ansökningstider, arbetsplanen osv. finns särskilt fastställt beslut som delges föräldrarna.

För att kunna få lägre vårddagskostnader och effektivt och rationellt utnyttja resurserna är ett eftersträvanvärt mål en beläggning på minst 80 %. För närvarande (hösten 2022) är 33 barn inskrivna men inget barn till fritidshemsverksamheten. Under 2023 beräknas 34 barn vara inskrivna på daghemmet inklusive barn i fritidshemsverksamhet. Totalt finns det 40 barn mellan 0–6 år på Föglö 2023 (1.9.2022).

Kommunen erbjuder under år 2023 daghemsverksamhet vid daghemmet Myran samt hemvårdsstöd.

Förundervisning erbjuds för 6-åringar av utbildad och/eller behörig personal vid daghemmet fyra timmar per dag. Förundervisningen följer skolans arbetsår och är integrerad med övrig verksamhet.

Fritidshemsverksamhet ("föris" och "eftis") hålls på daghemmet Myran för elever i årskurs 1–2. Under skolloven är fritidshemsverksamheten stängd. Eventuell barnomsorg under loven kan ordnas förutsatt att det finns plats på daghemmet. Ingen extra personal för fritidshemsverksamheten anställs utan daghemmets ordinarie personal sköter verksamheten.

Tjänsten som utbildningschef köps av Sottunga kommun motsvarande 15 % av heltid. Beräknad kostnad 14 318 €.

Daghemmet Myran

Kommunen har totalt 34 ordinarie barnomsorgsplatser (inklusive platser för fritidshemsverksamhet) att erbjuda vid daghemmet Myran i Degerby. Daghemmet har en avdelning. Till den del det är

ändamålsenligt fördelar daghemsföreståndaren resurserna för att individanpassa den pedagogiska verksamheten i syfte att se till varje enskilt barns behov.

Två moduler har hyrts in för tiden 5.9.2022 – 15.6.2023 och fungerar som matsal för att frigöra det stora rummet från matbord och stolar. *Anslag 12 815 €.*

År 2023 är daghemmet öppet hela året. Ifall man inte tänker utnyttja sin barnomsorgsplats för två hela månader under tidsperioden 1.6 - 31.8 ska detta meddelas *skriftligt till kommunkansliet* före den 10 mars och då behöver avgift inte betalas för dessa månader. Villkor; ska vara sammanhängande tid. Ifall man har "sommarledig" period hela 1.6 – 31.8 får man avgiftsfritt tre månader. I bägge fall gäller att ifall meddelande lämnas senare än 10 mars är endast en månad avgiftsfri.

Personal

Arbetsavtalet som lärare i barnomsorgen budgeteras 2023 för tiden 1.1 - 31.12.2023. Om det inte är möjligt att tillsätta arbetet tillsvidare med behörig personal kan i stället en av daghemmets barnskötare förordnas till det och en barnskötarvikarie tillsätts, alternativt en icke kompetent lärare med erfarenhet av förundervisning.

Enligt barnomsorgslagens krav på personaldimensioneringen behövs 700 % personal i barngrupp vid vanlig verksamhet (se daghemsbilagan). Föreståndarens, lärarens och barnskötarnas arbetstid i barngrupp är 588 %. Den nya läroplanen som trädde i kraft den 1.8.2022 innebär att det kommer att krävas mera administrativ tid av både föreståndaren och läraren men också av barnskötarna. På daghemmet Myran finns det idag flera oroliga barn och arbetssituationen är tidvis krävande, vilket bidrar till behovet av utökad personal.

Det budgeteras för tolktjänster för barn med annat modersmål än svenska.

Kollegiet arbetar enligt följande:

- daghemsföreståndaren heltid	100 % (61 % i barngruppen) 1.1–31.12
- lärare	100 % 1.1-31.12 (87 % i barngrupp),
- barnskötare 1	100 % 1.1 - 31.12
- barnskötare 2	100 % 1.1 - 31.12
- barnskötare 3	60 % 1.1 - 31.12
- barnskötare 4	80 % 1.1 – 31.12 (utökad från 50 %)
- barnskötare 5	100 % 1.1 – 31.12 (ny)
- gruppassistenta	100 % 1.1 – 31.12 (ny)

Ej vårdpersonal:

- speciallärare	60 timmar
- kurator	90 timmar
- köksbiträde (ej i barngrupp)	28,4 % 1.1 – 31.12

För sommaren budgeteras därtill semestervikarier enligt följande;

- barnskötare	100 % 12.6 – 25.8
- barnskötare	100 % 19.6 – 18.8

Behovet av semestervikarie(r) har ökat då många barn är på daghemmet även under somrarna vilket gör det svårt för den ordinarie personalen att få ut hela semestrarna utan extra vikarier. Anslaget för semestervikarier är dock bundet anslag och förhoppningen är att i högsta möjliga grad få ihop semestersschemat så att ingen, eller högst en, semestervikarie skall behövas.

Observera att arbetstiden och arbeten dimensioneras efter anmälningarna. Omfattningen för hösten 2023 fastställs av bildningsnämnden i samband med genomgång av anmälningarna för verksamhetsåret 2023 - 2024. Föreståndaren fördelar arbetstiden inom gällande budgetram för arbetsavtalen.

Enligt avtal har daghemsföreståndaren rätt till 13 % planeringstid/vecka (5 timmar) utanför barngruppen och därtill 10 timmar/vecka tid för administration, arbete med personalfrågor, verksamhetsplanering, förberedelser, utvärderingar samt för skötsel av förmans- och övriga administrativa uppgifter. Detta innebär att föreståndaren är ca 61 % av sin arbetstid i barngruppen och att 39 % täcks upp med annan arbetstagare.

Den för administrativa sysslor reserverade tiden ska schemaläggas. Därför bör en tillräcklig del av den ordinarie arbetstiden (38 timmar 15 minuter) reserveras för verksamhet utanför barngruppen såsom gemensam planering av verksamheten, planering av den egna barngruppens verksamhet och föräldraträffar. Denna tid innefattar utvärderings- och utvecklingsarbete samt för utarbetande av planer. En del av tiden kan användas *enligt chefs närmare anvisningar utanför arbetsplatsen*.

Arbete som räknas som övertidsarbete ska i regel utföras på arbetsplatsen. Den tid som åtgått eller mängden utfört arbete ska utredas på ett tillförlitligt sätt och arbetsgivaren ska ha gett en *skriftlig beordran om övertidsarbetet*. Under den för föreståndaren reserverade tiden för administrativa sysslor ska finnas tillräckligt med personal i barngruppen.

Assistenter

En gruppssistent på heltid är anställd tills vidare från 1.8.2022 tills behovet upphör. Gruppssistenten jobbar under tiden 1.1 – 31.12.2023 som barnskötare så att lagens krav på personalbemanning uppfylls. Behovet av extra stöd bland barn har växt med åren. Personalen på Myran tror även att behov av en gruppssistent med särskilt ansvar för ett barn kommer att bli aktuellt under 2023. Behovet av en gruppssistent med särskilt ansvar för ett barn uppstår då bedömningen görs av bland annat specialläraren att det vore mest ändamålsenligt för barnet och verksamheten om det finns en assistent i barngruppen. *Nytt anslag: 33 777 €.* **Bundet anslag** som används endast vid behov. Budgeteras heltid, men också deltid kan bli aktuellt i rådande ekonomiskt ansträngda läge för kommunen.

Barnskötare

En extra barnskötare på 80 % av heltid anställs fram till den 31.12.2023. Barnantalet för frukost samt eftermiddagarna ökar och personal behöver täcka upp. Dessutom finns det nu flera krävande barn som ständigt behöver en hjälpende hand i vardagen. Flera barn har också annat modersmål och behöver mycket stöd. *Anslag; 31 549 €.*

Gruppssistenten jobbar som barnskötare under tiden 1.1- 31.12.2023. *Anslag 38 561 €.*

Anslag för två semestervikariat som barnskötare på 100 % reserveras för sommaren för att täcka upp behovet för de barn som behöver barnomsorg under sommaren under ordinarie personalens semestrar. *Bundet anslag 15 043 €.*

Köksbiträde

Ett köksbiträde 28,4 % av heltid anställdes hösten 2019. Köksbiträdesavtalet kombineras med byggnads- och tekniska nämndens lokalvårdsavtal. *Anslag; 9 973 €.*

Fritidshemsverksamhet

Daghemmets personal sköter "föris" och "eftis" i enlighet med de krav som ställs i barnomsorgslagen för fritidshemsverksamhet för skolbarn.

Speciallärare

För barn i behov av särskilt stöd budgeteras köptjänster av speciallärare och vid behov konsultation mm av barnomsorgs- och skolpsykolog. Ett anslag finns upptaget för köp av speciallärartjänst 20 veckor och 3 timmar/vecka för en kostnad om 60 h x 75 €/h totalt 4 500 €.

Kurator

Kuratorn besöker daghemmet under 30 veckor cirka tre timmar per gång. *Nytt anslag: 2 475 €.*

Inventarier budgeteras totalt 2 050 € enligt följande

1. Möbler	1 000 €
2. 2 st. Ipads	800 €
3. Jbl högtalare	250 €

Möbler

Möblerna som finns på dagis just nu är slitna. De behöver förnyas samt få till mer pedagogisk miljö.

Ipads

Två nya Ipads som används av personalen för dokumentation.

Jbl högtalare

En bärbar högtalare behövs för olika verksamheter exempelvis gympa, mini röris, vila mm.

Träflis för underlag

Det behöver fyllas på med träflis på flera ställen på gården efter ombyggnaden av gården, speciellt under stora klätterställningen där det nu enbart är sand som blir extremt hård att landa på då olyckor ibland kan inträffa. *Anslag för inköp av flis 1.995 €.*

Maten och mattransporterna

Maten transporteras från i första hand skolan och i andra hand Annagården under skolloven och sköts av köksbiträdet. Daghemmet köper lunch från skolan, men mjölk, smör och bröd själva. När skolan är stängd köper daghemmet lunch från Annagården, där ingår mjölk.

Köksbiträdet använder egen bil för hämtning av mat från skolan. Erhåller kilometerersättning för detta. *Kostnad 152 €.*

Övrigt

Ett anslag finns upptaget för tolktjänst som vid behov kan användas när föräldrar inte kan svenska. För närvarande finns det fyra ukrainska barn som kan vara i behov av tolktjänst. *Anslag 500 €.*

Annonsering av tjänster och arbetsavtal görs vid behov i en tidning och alltid på kommunens hemsida, Föglöbladet om möjligt, på arbetsförmedlingen samt på kommunens anslagstavla. *Anslag 300 €.*

Transporterna till och från simningen, 2 ggr på våren och 2 ggr på hösten sköts med taxi. (Anslag 2 000 € inkl. diverse aktiviteter, oförändrat jämfört med 2022).

Utbildningskontot står i relation till totala lönesumman (0,60 %).

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet: obligatorisk kontroll av inne och utemiljö. *Anslag 350 €.*

Daghemsbarnen är försäkrade för olycksfall på daghemmet.

Hyran för daghemmet är $390 \text{ m}^2 \times 10,46 \text{ €/m}^2 \times 12 \text{ månader} = 48\,953 \text{ €}$. Kostnadsökning med 12 636 €.

Från hösten 2021 har daghemmet tagit i bruk också fastighetspersonalens utrymme i nedre plan i verksamheten. Därigenom har platsantalet på daghemmet utökats med fyra platser.

Daghemmets personal behöver åtminstone en gång i året få till en planeringsdag. Det är viktigt för personalen att få en hel dag där det kan planeras och diskuteras i lugn och ro för att få till en så bra verksamhet som möjligt för barnen på daghemmet, men även en trivsamt arbetsplats för personalen. Upptas anslag för två planeringsdagar. *Anslag 500 euro.*

Miljömål; att uppmärksamma miljöfostran och genom att i den dagliga verksamheten arbeta med normer och värden samt empati för allt levande.

Hemvårdsstöd för barn

Hemvårdsstöd för barn budgeteras 20.400 €. Sammanlagt 5 familjer beräknas få stödet. Ifall något/några av dessa barn söker barnomsorg är motsvarande belopp till bildningsnämndens disposition för omDispositionering till barnomsorg i stället för hemvårdsstöd. *Minskning 49 100 €.*

Partiellt hemvårdsstöd

Partiellt hemvårdsstöd kan beviljas för en vårdnadshavare tills barnet fyller tre år och för barn i åk 1–2, under förutsättning att modern eller fadern arbetar max 30 timmar/vecka. Förutsättning för att erhålla stödet är att kommunal fritidshemsverksamhet inte anlitas. Barnet under tre år kan i detta fall ha kommunal barnomsorg. Partiellt hemvårdsstöd beräknas till 7 800 €. Sammanlagt sex familjer beräknas få stödet. *Ökning 6 300 €.*

Prestations- och relationstal	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>
Daghemsdirektion, antal sammanträden	3	3	3
Antal 0 - 6 åringar	34	36	40
<u>Daghemmet</u>			
- tjänster/arbetsavtal i %			
* Daghemsföreståndare	100	100	100
* Barnskötare	310	310	440
* Lärare	100	100	100
* Daghemsassistent, grupp	10	10	100
* Daghemsassistent, personlig	90	90	0
* Köksbiträde	28,4	28,4	28,4
* Speciallärare	<u>7,84</u>	<u>7,84</u>	<u>7,84</u>
Personal totalt	6,4624	6,4624	7,7624
- platsantal	30	34	34
- verksamhetsdagar	233	251	250
vårddagar/år (inom parentes max)	3.628 (6.930)	4.700 (8.534)	8.000 (8.500)
- barn i heldagsvård 31.12.	11	13	23
varav barn i åldern:			
* 0-3 år		6	5
* 4-7 år		7	18
- barn i halvdagsvård 31.12	12	11	11
varav barn i åldern:			
* 0-3 år		2	6
* 4-7 år		9	5
- kostnad/vårddag (233/251/250 vårddagar/år), brutto	110,45	86,20	66,92
- kostnad/vårddag efter klientavgift	101,55	78,67	61,92
- kostnad/vårdplats/år, brutto	17.883	16.882	15.747
- beläggningsprocent (närvaro)	52	55	94
Avgifternas kostnadstäckning i %	8,0	8,7	7,5
<i>Hyror</i>			
- daghemmet Myran euro/kvm	8,31	7,76	10,46

Prestations- och relationstal	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>	
<u>Fritidshemsverksamhet</u>				
- arbetsavtal i %				
* Barnskötare	-	-	-	
- platsantal	4	6	6	
- vård dagar/år	187	173	189	
- vård dagar/år vid full beläggning	1.358	1.316	1.134	
- barn i eftermiddagsvård	2vår/1höst	1vår/2höst	0vår/6höst	
- beläggningsprocent, eftis	14	13	17	
- kostnad/vård dag (188 vård dagar/år), brutto	ingår i ordinarie daghemsverksamheten			
- kostnad/vård dag efter klientavgift	”			
- kostnad/vård plats/år, brutto	”			
Avgifternas kostnadstäckning i %	”			
<u>Stöd för vård av barn i hemmet</u>				
- antal familjer som erhåller hemvårdsstöd	11	12	5	
hemvårdsstöd utbetalt belopp	65.812	69.500	20.400	
- partiellt hemvårdsstöd för barn under 3 år och barn i åk 1 - 2	1	1	6	
totalt belopp, euro	1.375	1.500	7.800	
	Bokslut	Budget	Budget	
	2021	2022	2023	Förändr. %
Bruttoutgifter	482.973	476.826	569.264	+19,4
Bruttoinkomster	38.754	41.159	46.939	
Nettoutgifter	444.219	435.667	522.325	
Räntor	-	-	-	
Avskrivningar	-	4.333	4.675	
ANSLAG BARNOMSORG	444.219	440.000	527.000	+ 19,8 %
Skatteprocent	4,32	4,44	5,17	

BILDNINGSNÄMNDEN

RESULTATOMRÅDE: C41 FÖGLÖ GRUNDSKOLA

Består av kostnadsställena

410 Undervisning och skolskjutsar
411 Skolbespisning
412 Fastighet och gård

Omfattning och verksamhet:

Resultatområdet omfattar bildningsnämndens och Föglö Grundskolas verksamhet inklusive skolbespisningen, fastighetsskötseln och skolskjutsarna.

Budgeten för 2023 har beaktat den nya lagen och förordningen om barnomsorg och grundskola, läroplanen för grundskolan, kommunens utbildningsstadga, den av bildningsnämnden fastställda arbetsplanen för Föglö grundskola läsåret 2022–2023 samt det av kommunfullmäktige antagna språkprogrammet för Föglö grundskola.

Allmänna målsättningar;

Föglö grundskola fortsätter att vara en skola i rörelse genom att ha promenadraster varje dag samt uppmuntra till fysisk aktivitet. Under det kommande läsåret är temat ”välmående och välbefinnande” och inom det temat kommer vi att samarbeta med de övriga skärgårdsskolorna. Läsning är viktigt och det skall uppmuntras till detta i alla ämnen. På hösten kommer det att finnas två läsveckor där eleverna läser en lektion per dag i två veckors tid!

Föglö grundskola jobbar för att stödja alla elevers lärande, utveckling och välbefinnande där en sund självkänsla ligger till grund. Självkänslan stöds med det positiva i alla och det är viktigt att arbeta med undersökande och experimentellt arbete för att väcka intresse och möjliggöra lärande. Skolan uppmuntrar till att lära av sina misstag och lära sig tillsammans och av varandra. Genom att låta eleverna vara delaktiga utvecklar de ett kritiskt tänkande. Det är viktigt att eleverna lär sig se saker utifrån andras perspektiv och utveckla en empatisk förmåga. Genom att skapa en tillåtande miljö känner sig eleven trygg, sedd och uppskattad.

Grundskolan ska ge en allmänbildande grundutbildning.

Verksamheten ska främja demokratiska värderingar, internationell förståelse, tolerans, jämlikhet och fredsvilja. Den ska utformas i enlighet med principerna om människors lika värde. Eleverna ska ges insikter i och förståelse för den åländska självstyrelsen, demilitariseringen och kulturen.

Verksamheten i grundskolan ska bygga på ekologiska grundprinciper och präglas av respekt för och hänsyn till miljön.

De åtta nyckelkompetenserna ska synas i alla årskurser och i alla läroämnena i grundskolan, olika mycket vid olika tidpunkter. Varje elev ska få möjlighet att utveckla alla kompetenser på den nivå som hen har förutsättningar till. De åtta kompetenserna enligt den åländska läroplanen är: multilitteracitet, kommunikativ kompetens, vardagskompetens, digital kompetens, lärande och social kompetens, kulturell kompetens, entreprenörskompetens och medborgerlig kompetens.

IKT och datalogiskt tänkande

Inom undervisningen läggs allt större vikt vid kommunikation och samarbete via modern teknik i lärprocesserna. I livet i allmänhet, i arbetslivet och på fritiden är digital kompetens ett måste. Förutsättningarna för detta är att det finns bra och tillräcklig utrustning och kunskap inom området att

tillgå. Av den orsaken är det av synnerligen stor vikt att lärarna kontinuerligt får fortbildning inom området.

Föglö grundskola är nu en 1:1-skola, dvs varje elev har sin egen dator eller surfplatta. För att detta skall kunna fortgå behöver delar av utrustningen uppdateras varje år.

Wilmasystemet är i bruk och dess användningsområden kommer att utökas ytterligare under det kommande året. "It's learning" har även det tagits i bruk och eleverna på de högre årskurserna blir mer och mer insatta i dess funktioner då det används i allt fler ämnen

IKT-kunskap är inget skilt ämne i skolan utan det är integrerat i så gott som alla ämnen. Det är viktigt att alla elever och lärare har tillgång till office365.

Målsättningar för 2023;

Förverkliga intentionerna i landskapet Ålands nya läroplan för grundskolan genom att hålla följande i minnet:

Lärandet är en ständigt pågående process där eleven har en aktiv roll. Lärande innebär individuellt och gemensamt arbete, tankeverksamhet, planering och utforskning samt mångsidig utvärdering av dessa processer.

Att använda sig av hela kroppen och alla sinnen har stor betydelse för tänkande och lärandet. Även **positiva känslor** och glädje främjar och **utvecklar elevens lärande**. För att stöda utvecklingen genom hela livet och lägga en god grund för det livslånga lärandet behöver viljan att lära uppmuntras och eleven lära sig att lära.

Genom att skapa **utmanande undervisning** och **synliggöra lärandet** för eleven **skapas en lust och motivation att lära för livet**. Eleven behöver få känna glädje i att utvecklas för att själv driva sitt lärande framåt. Genom att betona elevens egen insats i sitt lärande med realistisk och konstruktiv återkoppling ges eleven stöd i sin självuppfattning.

Undervisningen i skolan ska utvecklas mot **ämnesövergripande helheter**. Genom att använda varierade undervisningsmetoder och arbetssätt i undervisningssituationen ska elevens kreativitet stimuleras. Mångsidiga arbetssätt, rörelse och funktionella metoder uppmuntras genom elevens hela skolgång.

I planeringen av lärprocessen beaktas elevens intressen, värderingar, arbetssätt och känslor samt erfarenheter och uppfattningar om sig själv. **Elevens självbild och tron på den egna förmågan** inverkar på hur höga mål eleven ställer upp för sig själv. Realistisk respons och uppmuntran stärker elevens tro på sina egna möjligheter och stöder på så vis lärprocessen.

Formativ bedömning, en fortlöpande, framåtsyftande bedömning av elevens prestationer i relation till målen för lärandet genom hela skolgången, är en **viktig del i undervisningen** för att skolan ska lyckas med sitt mål att skapa välmående och lärande elever som förstår betydelsen av utbildning och vill lära sig. Lärandet sker genom kommunikation med andra elever, lärare och andra vuxna.

Lärprocessen sker i olika grupper och sammanhang och i olika lärmiljöer. Eleven ska också lära sig att beakta följderna av sitt arbete och hur det påverkar andra människor och omgivningen. **Gemensamt lärande** främjar elevens problemlösningsförmåga och förmåga att tänka kreativt och kritiskt samt förmågan att förstå olika perspektiv.

Lärandet ska vara en aktiv och målinriktad process där eleven, utgående från sina tidigare kunskapsstrukturer, behandlar och tolkar den information och det material hen får ta del av.

Genomförande;

Elevvård: Inom elevvården läggs stor vikt vid elever med inlärningssvårigheter och elever med koncentrationssvårigheter. 24 vt specialundervisning finns att tillgå under året.

Skolan har läsåret 2022–2023 totalt 9 elever (24%) med annat modersmål, av dessa är 6 st andraspråkselever och 3 elever från Ukraina som går en förberedande undervisning (FBU) för att lära sig svenska, vilket medför att extra resurser behövs. Ett principbeslut för rutiner vid mottagandet av

dessa fattades den 10.11.2011 i kommunfullmäktige. Det är av största vikt att dessa elever får hjälp med språkundervisningen och kan integreras så snabbt som möjligt. För FBU-eleverna finns 22 timmar för detta ändamål under året.

För att motverka mobbning elever emellan använder skolan sedan läsåret 2011–2012 det mobbningsförebyggande programmet KiVa-skola. Skolan har även åtgärdsprogram gentemot mobbning och i skolans trivselstadga framgår att man skall behandla alla med respekt och att kränkningar inte skall förekomma. Vänelever från varje årskurs fungerar som en länk mellan lärare och elever.

Skolan köper psykologtjänster från den nya barnomsorgs- och skolpsykologorganisationen som Mariehamns stad är huvudman för. Skolan och dagiset har tillsammans en kurator anställd. Kuratorn kommer två dagar per månad

Friskvård: Vikten av en mångsidig och näringsrik kost poängteras speciellt i hemkunskapen och hälsokunskapen i högstadiet och i hälsokunskapen och omgivningskunskapen i lågstadiet. Ett led i denna kampanj är den dagliga promenaden under rasten strax före klockan tio. Promenaden avslutas med en liten fruktbit som tillför kompenserande energi fram till lunchen.

Skolan uppmuntrar eleverna att delta i skolidrottsevenemang.

Skolan är sedan läsåret 2015–16 med i programmet *Skolan i rörelse* www.liikkuvakoulu.fi.

Inom ämnet hälsokunskap informeras eleverna om de skador som alkohol, narkotika och tobak kan ge upphov till. Skolan har en handlingsplan beträffande ANDTS-frågor. Fältarna och ibland även andra aktörer kommer till skolan och informerar.

Skolan har en *krisgrupp*, vars syfte är att upprätthålla en handlingsberedskap inom skolan för särskilda händelser, där sorgearbete ingår.

Tyngdpunktsområden för användning av timresursen: Specifik vikt läggs vid optimala gruppindelningar för att beakta särskilda behov.

En skolföreståndartjänst är inrättad sedan höstterminen 2021. Föreståndarens undervisningsskyldighet bestäms till 12 vt.

Utbildningschefstjänster köps som tidigare av Sottunga kommun. *Kostnad: 23 863 €; ökning med 569 €.*

Motiveringar:

Inventarietill till undervisningen budgeteras 5 580 €; *kostnadsökning 1 830 €*

- Tidningshylla till lärarum 900 €
- Ukulele 7 st. á 90; 630 €
- Rytminstrument 100 €
- Bänkplåtsax 200 €
- Kantbock 400 €
- Torrmek 650 €
- Täljhästar 2 st. á 200; 400 €
- Höj och sänkbart skrivbord 600 €
- Kontorsstol 500 €
- Ljudabsorberande tavla 200 €
- Whiteboardtavla 600 €
- Bänkar 2 st. á 200 €

Inventarietill till skolbispisningen budgeteras 300 €; *kostnadsminskning 258 €*

- Oförutsett 300 €

Byggnads- och tekniska nämnden debiterar enligt budgeten 149.834 € för underhåll av fastighet och gård; *kostnadsökning 19.176 €*

- Värme, el och vatten budgeteras 58.355 €, *kostnadsökning 13 578 €*
- Underhåll av skolans maskiner och utrustning 2 150 €, *oförändrat*
- Byggnader och underhåll av byggnader 500 €, *oförändrat*
- Avskrivningarna för året uppgår till 44 177 €.

Skolmaterialanslaget ökas med 30 € till 200 €/elev; *kostnadsökning 2 065 €*.

Litteraturanslaget ökas med 20 € till 290 €/elev pga inköp av digitala licenser; *kostnadsökning 3 200 €*.
Litteraturanslaget för biblioteksböcker på 1 200 € ingår i denna post.

Undervisningsmaterial med speciell vikt vid dataprogram 6 051 €; *oförändrat*

- Programmering 6 st. BeeBottar och 3 Sphero-robotar 1 000 €
- Dataprogram 750 €
- Kiva skola 50 €
- Visma 1 496 €
- It's learning 350 €
- Skollicens Office 365 1 100 €
- Slöjdutrustning 1 305 €

Skolpsykologtjänster budgeteras 4 394 €, *kostnadsökning 194 €*.

Post- och teletjänster inkluderar telefon, mobiltelefoner, fiber 3 000 €; *oförändrat*

Transporter budgeteras 126 036 €; *kostnadsökning 18 418 €* där de dagliga skolskjutsarna ökar med 19 418 €. Anslaget för lägerskola budgeteras 0 €; *kostnadsminskning 2 050 €*.

Resor och transporttjänster budgeteras 1 500 €; *kostnadsökning 500 €*.

Utbildning budgeteras 0,60 % av lönesumman, 3 592 €. Lärarnas avtalsenliga och frivilliga fortbildning ingår, fortbildning inom IKT, Visma utbildning, arbetshandledning och förtroendevaldas kurser. *Kostnadsminskning 354 €*.

It-support budgeteras 2 520 €; *Oförändrat*.

Utbildnings- och kulturtjänster budgeteras 2 468 €, *kostnadsökning 34 €*.

- Teater- o musikföreställningar 1 320 €
- Barnens litteraturdagar 185 €
- Ebban, skolbibliotek på nätet 263 €
- Programmering och robotworkshop 700 €

Tidningar och tidskrifter 700 €; *kostnadsökning 200 €*.

Livsmedel budgeteras 52 540 €; *kostnadsökning 16 543 €*. Anslaget per lunch har ökats med 70 cent och per mellanmål med 30 cent. Nettoutgifterna för skolbespisningen ökar med 11 000 €.

För tre ukrainska elever har en lärare i förberedande undervisning anställts på heltid. Extra landskapsbidrag fås för dessa 34 156 €; *kostnadsökning 17 256 € (= nettokostnaden)*.

Den budgeterade timresursen ökar från 160,0 vt år 2022 till 166,5 vt för år 2023. För höstterminen har timantalet ökat pga att delningar i slöjden planeras för de lägre årskurserna. Befintliga elevgrupper ryms inte annars in i slöjdsalen. Av samma anledning delas högstadiet i fysik-kemi eftersom de annars inte ryms att laborera.

Lärarlönerna ökar med 65 698 € och inklusive socialutgifter 79 593 €. Utgifterna för läraren med förberedande undervisning är 51 412 €. Återstoden av ökningen härrör från att två lärare får årsbundna individuella tillägg, 11,5 vt mera undervisning och avtalsenliga löneförhöjningar.

Nytt anslag för kuratorstjänster 3 089 €.

För en elev i träningsundervisningen budgeteras 55 185 € med 38 058 € i landskapsbidrag (nettokostnad 17 127 €); *kostnadsökning 8 993 €.*

Prestations- och relationstal	2021	2022	2023
Antal elever	37	36,5	45,5
- Föglöelever	37	36,5	37,5
- Ukrainska elever			3
- Föglöelever med hemundervisning			4
- Föglöelev utomlands			1
Antal lärare i huvudsyssla	7	7	9
Antal lärare i bisyssla	4	3	1
Elevassistent	1,1647	1,4804	1,4150
Fastighetspersonal	1,3660	1,3660	1,3660
Ekonomipersonal (köket)	1,6993	1,6993	1,6993
Utbildningschef (köptjänst) i % av heltid	25	25	25
Byråsekreterare i % av heltid	5	5	5
Löneräknare i % av heltid	15,49	15,78	15,48
Antal basundervisningsgrupper, åk 1-6	3	3	3
Antal basundervisningsgrupper, åk 7-9	1	1	1
Bildningsnämnden, antal sammanträden	12	7	8
Nyttjad/budgeterad timresurs (vt)	157,75	155,0	166,5
Språkstöd	8,0	5,0	0
Förberedande undervisning			22
Sammanlagd nyttjad/budgeterad timresurs	165,75	160,0	188,5
Språkprogram (vt)	10,5	13	9
Tutorlärare	2,25	1,25	0,75
Specialundervisning	21,5	22	24
Träningsundervisning, dagar	89	187	189
Klubbtimmar	0	0	0
Reserveras för stödundervisning	2	2	2
Utgifter per elev totalt, brutto	26.954	28.189	29.415
” , netto	24.845	26.133	26.561
Landskapsbidrag per Föglöelev totalt	14.874	10.661	9.813
Egenandel totalt per Föglöelev utan bidrag	9.971	15.472	16.748
<i>Skolskjutsning</i>			
- antal skjutsberättigade elever	29	29	28
- kostnad per vecka		2.666	3.176

Prestations- och relationstal	2021	2022	2023
<i>Skolbispisning</i>			
- antal måltider totalt	13.333	13.324	16.525
- Föglöelevernas andel	6.804	6.545	7.655
- varav måltider på annan ort	44	200	200
- daghemmet Myran	4.400	4.500	6.000
- lärare o assistenter	1.761	1.683	2.079
- övrig personal + betalande gäster	328	561	756
- tillfälliga gäster	40	35	35
- budgeterat belopp per lunch (inkl. moms)	3,04	2,50	3,20
” (exkl. moms)	2,67	2,19	2,81
- måltider på annan ort (inkl. moms)		12,00	12,00
” ” (exkl. moms)		10,53	10,53
- måltider på annan ort, totalt euro	967	2.106	2.106
- mellanmål (inkl. moms)	0,50	0,70	1,00
” (exkl. moms)	0,44	0,61	0,88
- fruktmellanmål (inkl. moms)	0,25	0,25	0,25
” (exkl. moms)	0,22	0,22	0,22
- morgonmellanmål (inkl. moms)	0	0	0,57
” (exkl. moms)	0	0	0,50
- total kostnad per kostdag (exkl. moms.)	8,66	8,15	7,67
<i>Avgifter;</i>			
- daghemmet Myran	6,12	6,41	6,01
- övrig personal			7,70
- lärare, assistenter o kökspersonal		kostförmån	

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Förändr. %
Bruttoutgifter	997.331	1.037.200	1.201.837	+ 15,9
Bruttoinkomster	78.051	83.356	126.123	
Nettoutgifter	919.280	953.844	1.075.714	
Räntor	-	-	-	
Avskrivningar	9.250	11.156	14.286	
ANSLAG kommunens skolväsen	928.530	965.000	1.090.000	+ 12,9 %
Skatteprocent	9,03	9,75	10,69	

INVESTERINGAR

Investeringar

Anslag	Namn	Kostnad	Intäkt	Netto
1100	Tomtförsäljning	0	10502	-10502
906	Skolan - fjärrvärmeväxlare	20000	0	20000
916	Stall & förråd - fasadmålning	23100	0	23100
921	Befolkningsskyddet; nytt alarmsystem	27000	0	27000
931	Daghemmet - 2 st luftvärmepumpar	7200	0	7200
940	Värmecentralen - reservkraftsenhet	25000	0	25000
953	Nytt avloppsreningsverk - delanslag 1 och 2, indraget	0	0	0
955	Vattenverket - 12 st membran till RO-anläggningen	13440	0	13440
962	Ekholm - utbyggnad av infrastruktur	234456	0	234456
981	Skolan - datautrustning	8606	0	8606
982	Skolan - nya maskiner slöjdsal	20000	0	20000
985	Badstränderna - 2 st livflottestationer	8000	0	8000
990	Åkgräsklippare	12700	0	12700
Totalt		399502	10502	389000

INVESTERINGSDELEN BUDGET 2023

KOMMUNSTYRELSEN

Investeringsgrupp: JORD- OCH VATTENOMRÅDEN

INKOMSTANSLAG 1100: Tomtförsäljning på planerat område 10 502 €

Beräknas en inkomst på 10.502 € 2023 från tomtförsäljningar.

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

Investeringsgrupp: FASTA KONSTRUKTIONER OCH ANORDNINGAR

ANSLAG 962: EKHOLM – Utbyggnad av infrastruktur 234 456 €

Hänv.: kommunplan 2023 – 2027.

Återstående anslag för utbyggnaden av infrastrukturen för det nya bostadsområdet Ekholm. Det som kvarstår är pumpledningen och överföringsledningarna från Degerby som avses verkställas så snart som möjligt, dock senast under början av 2023. Utbyggnaden av vägar och kommunalteknik, belysning mm vid Ekholm färdigställdes i december 2020.

Kostnadsplan:

- Pumpledning till kommunens reningsverk
- Vattenledning från Degerby till Ekholm
- Sjöledning för VA-ledningarna

Totalt exkl. moms 234 456 €
inkl. moms 290 725 €

FINANSIERING: Budget 2018 234 456 €. Budget 2023 0 €. Avskrivning fr o m 2023 (30 år) (7 815 €)

INVERKAN PÅ DRIFTSBUDGETEN:

Positivt om tomter säljs genom flera anslutningar till kommunens avloppsverk och vattenverk.

Investeringsgrupp: FASTA KONSTRUKTIONER OCH ANORDNINGAR

ANSLAG 921: BEFOLKNINGSSKYDDET – Förnyande av kommunens BFS-alarmsystem 27 000 €

Hänv.: kommunplan 2023 – 2027.

Anslag för förnyande av kommunens BFS-alarmsystem. Är ytterst viktigt att förnya alarmsystemet i.o.m. att systemet består av ”gamla” motorsirener samt att uppstarten sker med gammal teknik.

Kostnadsplan: Inköp av nytt BFS-alarmsystem komplett **27 000 € exkl.moms.**
33 480 € inkl.moms.

FINANSIERING: Eget kapital.
Budget 2023 27 000 €. Avskrivning 2023 (15 år) 1 800 €

INVERKAN PÅ DRIFTSBUDGETEN: Torde ha en liten inverkan på driftsbudgeten.

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

Investeringsgrupp: BYGGNADER OCH KONSTRUKTIONER

ANSLAG 916: FÖRVALTNINGS- OCH INSTITUTIONSBYGGNADER – Stall & Förråd – fasadmålning 23 100 €

Anslag för rengöring och målning av hela byggnaden. Byggnads- och tekniska nämnden beslutade i § 38 / 12.04.2021 budgetera om projektet i 2022 års budget. Vid samarbetskommitténs för Tullkamarplan höstmöte 8.10.2021 konstaterades att den förhöjda budgeten skulle bli orimligt dyr och inte ekonomiskt försvarbar varför det beslutades att ett annat förmånligare förslag med oljefärg i stället för slamfärg skulle tas fram. Man skulle då slippa renskrapa byggnaden vilket är mycket kostsamt. Budgeten justeras ändå marginellt för oförutsedda kostnader.

Kostnadsplan:	Målning 55 €/m ² x 280 m ² oljefärg	15 400 €
	Fasadrengöring	2 800 €
	Oförutsett (byten av bräden mm)	2 800 €
	Indexjustering 10 %	<u>2 100 €</u>
		23 100 € exkl.moms
		28 644 € inkl.moms

FINANSIERING:	Eget kapital.	
	Budget 2021	18 200 €
	Budget 2022	2 800 €
	Budget 2023	2 100 €
	Avskrivning 2023 (30 år)	770 €

INVERKAN PÅ DRIFTSBUDGETEN:

Ingen inverkan på driftsbudgeten.

Investeringsgrupp: FASTA KONSTRUKTIONER OCH ANORDNINGAR

ANSLAG 957: FÖGLÖ GRUNDSKOLA – fjärrvärmeväxlare 20 000 €

En varmvattenväxlare + värmewäxlare lika som den som monterades vid Annagården under år 2022. Detta för att säkerställa att varmvattnet inte blir för hett och att man får ut den värmemängd som behövs i skolan.

Kostnadsplan:	En s.k. fjärrvärmeväxlare komplett med pumpar och styrenhet	15 000 €
	Övrigt behövligt VVS-material	800 €
	Behövligt el material	540 €
	Arbetskostnad för VVS, planering, installation av enheten	2 700 €
	Arbetskostnad för EL, behövliga dragningar till enheten	
	Samt inkoppling mm.	<u>960 €</u>
	Totalt exkl.moms	20 000 €
	inkl.moms	24 800 €

FINANSIERING:	Eget kapital	
	Budget 2023	20 000 €
	Avskrivning 2023 (20 år)	1 000 €

INVERKAN PÅ DRIFTSBUDGETEN:

Ingen inverkan på driftsbudgeten.

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

Investeringsgrupp: FASTA KONSTRUKTIONER OCH ANORDNINGAR

ANSLAG 953: AVLOPPSVERKET – nytt avloppsreningsverk 0 €

Hänv.: kommunplan 2023 – 2027.

Kommunfullmäktige godkände 17.12.2020 § 90 slutrapporten för nytt avloppsreningsverk i Degerby. Där fastställdes bland annat att en extern finansiering på *minst* 60 % i direkta medel (lånefinansiering på resterande del) krävs för att projektet skall vara ekonomiskt genomförbart. I nuläget har ingen sådan finansiering erhållits och besked väntas ännu från landskapsregeringen. Projektet är därför tillsvidare ”lagt på is”. Ärendet ligger hos byggnads- och tekniska nämnden.

Under åren 2020-21 togs upp två delanslag för kommunens egenandel efter beviljade bidrag, totalt 635.000 euro. Av detta har 68.785 euro förbrukats för projekteringskostnaderna i samband med framtagande av rapporten och 115.000 euro använts i budgeten 2022 för nödvändiga uppdateringar i befintliga avloppsreningsverket (anslag 957). Återstår därmed 336.215 euro vilket i budgeten 2023 föreslås att dras in pga kommunens ekonomiskt trängda läge. Total extern finansiering krävs därför för att projektet skall vara genomförbart.

Tomt för ändamålet (nytt avloppsreningsverk) köptes in under 2019.

Investeringsgrupp: MASKINER OCH INVENTARIER

ANSLAG 990: ÅKGRÄSKLIPPARE 12 700 €

Hänv.: kommunplan 2023 – 2027.

Anslag för byte av kommunens åkgräsklippare. Den äldsta åkgräsklipparen avyttras genom inbyte eller egen försäljning. Ny midjestyrd AWD åkgräsklippare av samma typ som nuvarande inkl. klippbord. Husqvarna R419 Txs AWD + klippaggregat (103 cm) till R400-serien.

<u>Kostnadsplan:</u>	Inbyte/försäljning Husqvarna R316 Txs + combi 112	- 1 000 €
	Inköp av ny åkgräsklippare komplett (yrkesmaskin), Husqvarna R419 Txs AWD + klippaggregat till R400 serien (103 cm).	<u>13 700 €</u>
	Totalt exkl.moms	12 700 €
	Totalt inkl. moms	15 748 €

FINANSIERING: Eget kapital (budget 2023)
Avskrivning 2023, 5 år 2 540 €

INVERKAN PÅ DRIFTSBUDGETEN:

Ingen inverkan.

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

Investeringsgrupp: MASKINER OCH INVENTARIER

ANSLAG 931: DAGHEMMET MYRAN - 2 st luftvärmepumpar 7 200 €

Två stycken luftvärmepumpar anskaffas till fastigheten för att kunna kyla byggnaden speciellt under sommarhalvåret och kan vara ett komplement till värmen om problem uppstår med fjärrvärmen. Detta motiveras med att somrarna tenderar att bli varmare. Denna investering är till för att göra arbetsklimatet och barnens klimat drägligt under den varma tiden.

Kostnadsplan;	2 st luftvärmepumpar á 2.300 €/st	4 600 €
	Behövligt installationsmaterial	500 €
	Installationskostnad + injustering av dessa. Uppskattad tid	
	30 tim á 60 €/tim + resekostnader	2 100 €
	Totalt exkl.moms	7 200 €
	inkl.moms	8 928 €

FINANSIERING;	Eget kapital
Budget 2023	7 200 €
Avskrivning 2023 (30 år)	240 €

INVERKAN PÅ DRIFTSBUDGETEN:

Inverkar något på elförbrukningen under sommarmånaderna om man måste köra kyla i byggnaden.

Investeringsgrupp: FASTA KONSTRUKTIONER OCH ANORDNINGAR

ANSLAG 940: VÄRMEVERKET – reservkraftsenhet 25 000 €

En reservkraftsenhet motsvarande 3 x 25A anslutning anskaffas för att säkra värmeleveransen främst till äldreboende, skola och daghem vid eventuella längre elavbrott. Genom denna åtgärd kan de befintliga pannorna avyttras och oljetankarna saneras. Ingen osäkerhet om pannorna fungerar vid ett undantagsförhållande i.o.m. att de kan stå länge obrukbara och speciellt uppvärmningsoljan kan bli ”dålig”.

Kostnadsplan;	En kapslad reservkraftsenhet	20 000 €
	Installations- och driftsättningskostnader	2 500 €
	Byggherrekostnader/utjämning	2 500 €
	Totalt exkl.moms	25 000 €
	inkl.moms	31 000 €

FINANSIERING;	Eget kapital
Budget 2023	25 000 €
Avskrivning 2023 (20 år)	1 250 €

INVERKAN PÅ DRIFTSBUDGETEN:

Liten inverkan på driftsbudgeten, främst dieseln till enheten när den är i drift.

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

Investeringsgrupp: MASKINER OCH INVENTARIER

ANSLAG 985: BADSTRÄNDERNA – 2 st livflottestationer 8 000 €

Anslag för två stycken livflottestationer till kommunens badstränder komplett med ställning, livflotte, steg mm. De gamla stationerna är förbrukade.

<u>Kostnadsplan;</u>	2 st livflottestationer á 4.000 €/st	exkl.moms.	<u>8 000 €</u>
	inkl.moms	9 920 €	

<u>FINANSIERING;</u>	Eget kapital	
Budget 2023	8 000 €	
Avskrivning 2023 (15 år)	533 €	

INVERKAN PÅ DRIFTSBUDGETEN:

Ingen inverkan på driftsbudgeten.

Investeringsgrupp: MASKINER OCH INVENTARIER

ANSLAG 955: VATTENVERKET – 12 st membran till RO-anläggningen 13 440 €

Anslag för 12 st membran till RO-anläggningen. Dessa skall bytas vart fjärde år för att vattenkvaliteten och produktionsmängden bibehålls.

<u>Kostnadsplan;</u>	12 st membran á 1.120 €/st	exkl.moms	13 440 €
	inkl.moms	16 666 €	

<u>FINANSIERING;</u>	Eget kapital	
Budget 2023	13 440 €	
Avskrivning 2023 (4 år)	3 360 €	

INVERKAN PÅ DRIFTSBUDGETEN:

Ingen inverkan på driftsbudgeten.

BILDNINGSNÄMNDEN

Investeringsgrupp: MASKINER OCH INVENTARIER

ANSLAG 982 : FÖGLÖ GRUNDSKOLA – Nya maskiner till slöjdsalen 20 000 €

Hänv.; kommunplan 2023-2027.

De flesta maskiner i slöjdsalen uppfyller inte säkerhetskraven. Nya maskiner köps in för att trygga elevs säkerheten och ersätter de gamla som inte uppfyller säkerhetskraven.

Kostnadsplan:	SKIV-BANDPUTS JET 31A	3 100 €
	JET JWL1440 träsvärv	4 400 €
	MiniMax FS41 Classic (plan- och rikthyvel)	6 000 €
	MiniMax SC2Classic (cirkelsåg)	6 800 €
	TiLA materialställning	1 200 €
	TiLA materialvagn för trä, med tre fack	650 €
	LBS500 bandsåg	3 000 €
	Arboga A2608 pelarborr	4 900 €
	Lärbord, verkstadshurts (låsbart)	1 400 €
	Förvaringsskåp för målfärg samt kemikalier	750 €
	Dragskåp FKB800 med Andrea filter	2 300 €
	Målarbord inklusive torkgaller med pelarfäste	1 250 €
	Metallförvaring	1 000 €
	Bänkslipmaskin KEF Slibette 6NBelt	3 700 €
	Verktysplåt blå med krokar	250 €
	Svets gardiner, fästningar, svetspall	1 900 €
	Totalt exklusive moms	42 600 €
	inklusive moms	52 824 €

I budgeten 2023 upptas 20.000 € exkl.moms. som ett första anslag för inköp av ovanstående maskiner och inventarier för att kunna köpa in de mest akuta. Återstående anslag finns upptaget i kommunplanen för åren 2023 – 2027.

FINANSIERING:	Budget 2023, eget kapital	20 000 €
	Avskrivning 10 år, årligen	2 000 €

INVERKAN PÅ DRIFTSBUDGETEN: Ingen inverkan.

Investeringsgrupp: MASKINER OCH INVENTARIER

ANSLAG 981 : FÖGLÖ GRUNDSKOLA – Uppgradering av skolans datautrustning 8 606 €

Hänv.; kommunplan 2023-2027.

Ipads och datorer inköps så att skolan blir en 1:1 skola.

Kostnadsplan:	10 st. Ipads á 300 € till åk 1 (7 elever)	3 000 €
	10 st skal á 40 € till Ipadsen	400 €
	5 st PC á 650 €	3 250 €
	12 st hörlurar á 8 €	96 €
	1 st projektor	1 500 €
	1 st dokumentkamera	360 €
	Totalt exklusive moms	8 606 €
	inklusive moms	10 671 €

FINANSIERING:	Eget kapital	8 606 €
	Avskrivning 4 år, årligen	2 151 €

INVERKAN PÅ DRIFTSBUDGETEN: Ingen inverkan.

FINANSIERINGSDELEN

FINANSIERINGSDELEN

BUDGETÅRET 2023;

RESULTATRÄKNINGEN

Verksamhetsbidraget anger hur mycket skötseln av de direkta driftsutgifterna kostar kommunen och är ett direkt sammandrag av budgetens driftsdel. Verksamhetsbidraget anger hur mycket av driftsekonomin utgifter som skall täckas med skatteinkomster och landskapsandelar. Verksamhetsutgifterna netto beräknas öka med ca 6,7 % jämfört med 2022 huvudsakligen beroende på stora kostnadsökningar inom barnomsorgen och grundskolan, men även energi (el) och värme. Med anledning av detta har övriga områden tvingats hålla ner kostnaderna och speciellt icke lagstadgade verksamheter tilldelats mindre pengar än tidigare.

En långsiktigt hållbar budgetökning skall helst inte överstiga inflationen eller skatteutvecklingen och då landskapsandelarna för Föglös del sjönk kraftigt i och med det nya landskapsandelssystemet är besparingsbehovet framöver stort, särskilt då landskapsandelarna sjunker ytterligare. Reformens negativa följder slog fullt ut för Föglös del från och med 2021 och framtiden är därmed ekonomiskt utmanande. Möjligheterna att klara budgeten utan nedskärningar i driftsekonomin och skattehöjningar är obefintliga på sikt. 2023 planeras ännu ingen skattehöjning utan kommunen balanserar ekonomin på gamla ackumulerade överskott men situationen är långsiktigt ohållbar.

Årsbidraget beskriver kommunens totala inkomstfinansiering. Årsbidraget skall bedömas både med tanke på resultatets sammansättning och finansieringens tillräcklighet. I resultaträkningen skall årsbidraget långsiktigt åtminstone täcka avskrivningarna. I finansieringsdelen bedöms årsbidragets tillräcklighet i första hand i relation till investeringar och låneamorteringar. Ett årsbidrag som under en följd av år är mindre än avskrivningarna skall fungera som en "väckarklocka" om att ekonomin är i vikande. Föglö kommuns årsbidrag år 2023 beräknas för femte året i följd bli negativt och uppgå till minus ca. 116 % av avskrivningarna jämfört med ett negativt årsbidrag om ca. 48 % i ordinarie budgeten för 2022 och ett negativt årsbidrag om 33 % i bokslutet för 2021. Underskottet är förstås långsiktigt inte hållbart då driften drivs med ett stort underskott. Utrymmet för investeringar är obefintligt, vilket börjar märkas i investeringsbudgeten. Ett årsbidrag på minus 416.182 € motsvarar ca. 4,1 % av den beskattningsbara inkomsten jämfört med ca. 1,8 % minus i budgeten 2022. Efter avskrivningar, extraordinära poster, minskning av avskrivningsdifferensen och fondöverföringar visar resultatet ett underskott på 769.080 €.

FINANSIERINGSANALYSEN

Finansieringsanalysen visar kommunens storlek på överskottet eller underskottet i nettokassaflödet från den egentliga verksamheten och därtill hörande investeringar. Finansieringsverksamhetens kassaflöde visar hur ett underskott i nettokassaflödet har täckts eller hur ett överskott har använts och påverkat finansieringssituationen.

Budgeten för 2023 ger ett finansieringsunderskott om 805.182 €, vilket jämte en nettoamortering om 35.168 € avses täckas genom minskning av kassamedlen med 840.350 €.

Genom att indra delanslag för investering i nytt avloppsreningsverk om 336.215 € och användande av disponibelt överskott på 248.679 € för att täcka delar av underskottet och investeringarna samt då en stor del av investeringarna (netto 255.456 €) täcks av tidigare investeringsbeslut (-budgeter) är budgeten i balans.

RESULTATRÄKNING

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Verksamhetens intäkter	1463629	1619940	1914488
<u>Verksamhetens kostnader</u>	<u>-4969777</u>	<u>-5039378</u>	<u>-5563838</u>
Verksamhetsbidrag	-3506148	-3419438	-3649350
Skatteinkomster	2014148	1926000	1957000
Landskapsandelar	1363841	1308609	1265308
Finansiella intäkter och kostnader			
* ränteintäkter	17807	14500	14500
* övriga finansiella intäkter	1437	100	150
* räntekostnader	-3810	-3930	-3690
<u>* övriga finansiella kostnader</u>	<u>-32</u> <u>15402</u>	<u>-100</u> <u>10570</u>	<u>-100</u> <u>10860</u>
Arsbidrag	-112757	-174259	-416182
Avskrivningar	-338789	-358882	-359160
Extraordinära intäkter och kostnader			
* extraordinära intäkter	0	0	0
<u>* extraordinära kostnader</u>	<u>0</u> <u>0</u>	<u>0</u> <u>0</u>	<u>0</u> <u>0</u>
Räkenskapsper.:s resultat	-451546	-533141	-775342
Ökning (-) av grundkapitalet	0	0	0
Ökn./minskn. avskrivn.differens	16206	15186	6262
Ökn./minskn. reserveringar	0	0	0
<u>Ökn./minskn. fonder</u>	<u>-25</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Räk.per.:s ö-skott/u-skott	-435365	-517955	-769080

FINANSIERINGSANALYS

	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023
Kassaflödet i verksamheten			
Årsbidrag	-112757	-174259	-416182
Extraord. poster	0	0	0
Korr.poster	0	0	0
Kassaflödet för investeringarnas del			
Investeringsutgifter	-435177	-1071150	-399502
Fin.andelar för invest.utgifter	0	23850	0
Försäljn.int.av anl.tillg.bland bestående aktiva	1175	10000	10502
Verksamhetens o investeringarnas kassaflöde	-546759	-1211559	-805182
Finansieringens kassaflöde			
Ökn.av långfristiga lån	0	0	0
Minskning av långfristiga lån	-45223	-45179	-35168
Förändring av kortfristiga lån	-2171	0	0
Förändringar i eget kapital	0	0	0
Förändr. av förv.medel och förv.kapital	3146	0	0
Förändringar av fordringar	81592	0	0
Förändringar av räntefria skulder	26456	0	0
Kassaflödet för finansieringens del	63800	-45179	-35168
Förändring av likvida medel	-482959	-1256738	-840350
Investeringar;		-1071150	-399502
Upptaget i tidigare budgeter		980600	255456
Netto nya anslag		-90550	-144046
Finansieringsandelar;		23850	0
Upptagna i tidigare budgeter		16200	0
Netto		7650	0
Ökning av långfristiga lån;		0	0
Upptaget i tidigare budgeter		0	0
Netto		0	0
Tas från tidigare överskott nämnder och kommunstyrelsen		292338	248679
Indraget investeringsanslag nytt avloppsreningsverk			336215
Marginal			0

Kommunstyrelsen**HT 8 FINANSIERING****UTGIFTER****1. RÄNTEUTGIFTER**

Fördelning av räntor på olika projekt, se bilaga.

Räntor på inhemska lån

2. LÅNEAMORTERINGAR

Enligt särskild förteckning

3. ÖVRIGA FINANSIELLA KOSTNADER

Provisioner och övriga lånekostnader

Räntor på övriga lån (t.ex komm.förbund)

Skatteredovisningsräntor

Förseningsräntor

Övriga finansieringsutgifter

TOTALT

4. SYSSELSÄTTNINGSARBETEN

Reserveras inget sysselsättningsanslag 2023

5. ÖVERFÖRING TILL FONDER m.m.

Markinköpsavsättningar

Låneamorteringsavsättningar

Investeringsfondavsättning

Fastighetsunderhållsfonden

Miljöfonden

Idrottsstipendiefonden

Studiestipendiefonden

Föglö grundskolas stipendiefond

Konstfonden

Äldreomsorgsfonden

Barndagvårdsfonden

TOTALT

FINANSIERINGSUTGIFTER TOTALT

Bokslut-21	Budget-22	Budget-23
3811	3680	3490
47394	45179	35168
31	50	50
0	0	0
0	150	100
1	100	100
0	50	50
32	350	300
0	0	0
0	0	0
0	0	0
0	0	0
0	0	0
0	0	0
0	0	0
0	0	0
0	0	0
0	0	0
0	0	0
0	0	0
0	0	0
0	0	0
51237	49209	38958

INKOMSTER

1. RÄNTEINKOMSTER

Placeringar och depositioner

2. LANEUPPTAGNING

Inga nya lån under åren 2021-2023

TOTALT

3. ÖVRIGA FINANSIELLA INTÄKTER

Dividender, restitution av överskott

Förseningsränder

Räntor, förhöjningar på skatteredovisningar

Försälj.vinster på placeringar m.m.

Övriga fin.intäkter

Sysselsättningsbidrag

TOTALT

4. SKATTER

Kommunalskatt 17,50 % (8.718.000 förvärvsinkomstören)

Kompensation för förvärvsinkomstavdrag

Kompensation för skatteåtgärder

Kompensation för arbetsinkomstavgång

Kompensation för pensionsinkomstavdrag

Kompensation för resekostnadsavdrag

Kompensation för grundavdrag

Kompensation studielåneavdrag

Kompensation sjukkostnadsavdrag

Kompensatie studieavdrag

Samfundsskatt, beräknas 1.480.000 skattören

Källskatt, beräknas

Kompensation för utebliven kapitalinkomstskatt

Fastighetsskatt med följande %-satser:

1) Fast bosättning 0,00 % av beskattningsvärdet

2) Fritidsfastigheter 0,90 %

3) Allmän skatteprocent 0,90 %

4) Föreningshus 0,00 %

5) Kraftverk 2,00 %

Kommunalskattens prognos;

Skatteåret 2022 (uttaxeras 2023; + 2,2 %)

Skatteåret 2023 (uttaxeras 2024; + 2,8 %)

Fastighetsskattens beskattningsvärden (2022):

Fast bosättning	10.761.000
-----------------	------------

Fritidsbosättning	8.995.000
-------------------	-----------

Föreningshus	149.000
--------------	---------

Vindkraftverk	35.000
---------------	--------

Allmän-byggnader 1.746.000

Allmän-byggnader	11.103.000
Allmän-jordgrund	7.337.000

SKATTER TOTALT

[illegible]

5. LANDSKAPSANDELAR

Allmänna landskapsandelar

Barnomsorgen

* beräkningsgrund;

basbelopp aldersgruppe 0-6 år 36 st 1.1.2022 * 12.503,85 €

totalt kalkylerat belopp 450.139 €

Is-andel 31,6 % = 142.244 €

Äldreomsorgen

* beräkningsgrund;

basbelopp aldersgrupp 65-74 år 85 st * 1.358,69 €

75-84 år 48 st * 5.441,97 €

85- 29 st * 20.394,83 €

totalt kalkylerat belopp 968.153 €

Is-andel 27,5 % = 266.242 €

Kommunernast socialtjänst (KST,samordnade socialtjänsten)

* beräkningsgrund

antal invånare 1.1.2022 = 501 personer

basbelopp 986,83 €

totalt kalkylerat belopp 494.402 €

Is-andel 13,2 % = 65.261 € (erläggs till KST)

Grundskolan

* beräkningsgrund

basbelopp åldersgrupp 6-15 39 st totalt 1.1.2022

intervall 0 - 40 basbelopp 28.693,52 € * 39

totalt kalkylerat belopp 1.119.047 €

Is-andel 34,2 % = 382.714 €

intervall 41 - 60 basbelopp 17.853,74 € * 0

totalt kalkylerat belopp 0 €

Is-andel 34,2 % = 0 €

träningsundervisning 1 elev

Is-andel 2023 38.058, budgeterad under RO 410

förberedande undervisning (FBU) 3 elever

Is-andel 2023 34.156, budgeterad under RO 410

Medis

* landskapsbidraget går direkt till Mariehamn

Biblioteksverksamhet

* 501 inv. * 40,96 €/inv. LA 10 %

Idrott

* 501 inv. * 40,96 €/inv. LA 10 %

Ungdom

* 501 inv. * 40,96 €/inv. LA 10 %

Bokslut-21	Budget-22	Budget-23
0	0	0
126680	148298	142244
293301	272379	266242
0	0	0
438818	389118	382714
0	0	0
2056	2037	2052
2056	2037	2052
2056	2037	2052

Kulturverksamhet

* 501 inv. * 40,96 €/inv. LA 10 %

Kompensation för befolkningsminskning**Kollektivtrafiken samt övriga**

* bl.a. stödundervisning i skolan och daghemmet

Justering av överföring mellan landskapet och kommunerna**Finansieringsunderstöd****Övergångsutjämnning 0 % av förlorade landskapsandelar****Skattekomplettering****TOTALT LANDSKAPSANDELAR****FINANSIERINGSINKOMSTER TOTALT****NETTOINKOMSTER**

2056	2037	2052
0	0	0
11695	13000	12000
0	0	0
0	0	0
0	0	0
485123	477666	453900
1363841	1308609	1265308

3397233	3249209	3236958
---------	---------	---------

3345996	3200000	3198000
---------	---------	---------

BILAGOR

BILAGA 1

FÖRTECKNING ÖVER TJÄNSTER OCH ANSTÄLLNINGAR I ARBETSAVTALSFÖRHÅLLANDE år 2023

KOMMUNSTYRELSEN

Kommunkansliet

Kommundirektör	100 %	
Byråsekreterare	100 %	
Bokförare/kanslist	100 %	
Löneräknare	60 %	
Näringskoordinator/kommunikationsansvarig	40 %	Timlön

Biblioteket

Bibliotekssekreterare	51,70 %
-----------------------	---------

Äldreomsorgen

Äldreomsorgschef	100 %
------------------	-------

Hemservice

Hemvårdare	75 %
Hemvårdare	75 %

Annagårdens kök

Ansvarig kock	83,66 %
Kock 2, ej budgetansvar	87,25 %
Köksbiträde	100 %

Annagården - äldreomsorgen

Sjukskötare	100 %	
Närvårdare	100 %	
Närvårdare	100 %	
Närvårdare	100 %	
Närvårdare	100 %	
Närvårdare	100 %	
Närvårdare/syss.instruktör/administrativt stöd (50-20-30 %)	100 %	med ansvar för dagvården vid Annagården
Närvårdare	75 %	
Närvårdare	75 %	
Närvårdare	50 %	
Närvårdare	50 %	
Vårdare	50 %	
Vårdare	50 %	
Vårdbiträde	100 %	
Extra resurs budgeterat	30 %	
Nattnärvårdare	67 %	
Nattnärvårdare	67 %	
Nattnärvårdare	67 %	

Lokalvårdare	100 %
--------------	-------

FRITIDS- OCH KULTURNÄMNDEN

Ungdomsledare	100 timmar	Timlön
Idrottsledare	100 timmar	Timlön

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

Byggnadsinspektör	30 %
Kommuntekniker	70 %
Arbetsledare/förman	100 %
Lokalvårdare	71,6 %
Lokalvårdare	21,57 %
Fastighetsskötare/serviceman	100 %
Fastighetsskötare/serviceman	100 %

BILDNINGSNÄMNDEN

Utbildningschef (grundskolechef)	25 %
----------------------------------	------

Skolan

Skolföreståndare	100 %	varav undervisning 12 vt i matematik (åk 6-9), fysik, kemi och hemkunskap (åk 7-9)
Klasslärare (1-2)	70,83 %	16 vt (varav 1 vt klassföreståndare)
Klasslärare (3-4)	100 %	22 vt (varav 1 vt klassföreståndare) ingår svenska och hälsokunskap åk 7-9
Klasslärare (5-6)	97,92 %	22,5 vt (varav 1 vt klassföreståndare) ingår religion och historia (åk 7-9) och religion (åk 1-2)
Special- och klasslärare	100 %	24 vt specialundervisning
Lektor i finska, engelska, franska och tyska	100 %	19 vt (varav 1 vt klassföreståndare)
Timlärare i huvudsyssla	80,43 %	17,5 vt (musik (åk 3-8), tillvalsämnen, samhällslära, historia och biologi (åk 7-9) totalt 13,5 vt Därtill 1,0 vt elevhandledning (åk 8-9), 0,5 vt elevrådets handledare, 1,5 vt tutorlärare, 1 vt musikframträdanden)
Timlärare i huvudsyssla i förberedande undervisning (FBU)	100 %	22 vt (varav 1 vt klassföreståndare)
Timlärare i huvudsyssla – slöjd och bildkonst	66,67 %	15 vt (9 vt slöjd, 6 vt bildkonst)

Samtliga ovanstående är förenade med undervisningsskyldighet i andra i grundskolan förekommande ämnen.

Timlärare i bisyssla – idrott och IKT	54,54 %	12 vt (idrott 9 vt, IKT 3 vt)
Kurator	85 timmar	(under 30 veckor)
Skolpsykolog	köptjänst	
Elevassistent - lågstadiet (32,5 vt höst, 29,25 vt vår)	80,72 %	
- högstadiet (23,25 vt)	60,78 %	
Ansvarig kock	91,50 %	
Ekonomibiträde	78,43 %	
Lokalvårdare (två pers.)	100 %	(78,43 % + 21,57 %)

Barnomsorgen

Barnomsorgschef	15 %
Daghemsföreståndare	100 %
Lärare i barnomsorgen	100 %
Barnskötare 1	100 %
Barnskötare 2	100 %
Barnskötare 3	60 %
Barnskötare 4 (tillfällig, utökad från 50 %)	80 %
Barnskötare 5 (tillfällig)	100 %
Köksbiträde	28,4 %
Gruppassistent (tillfällig)	100 %
Speciallärare i barnomsorgen	60 timmar (3 t/v, 20 veckor)
Kurator	90 timmar (3 t/v, 30 veckor)

LANTBRUKSNÄMNDEN

Lantbrukssekreterare	17,69 %
----------------------	---------

BILAGA 2

BUNDNA ANSLAG I BUDGETEN 2023

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

RO C51: Föglö FBK för fadderverksamhet (för juniorer)	500
RO C51: Utbildning av Föglö FBK:s kårmedlemmar	1.000
RO C51: Anslag för extern hjälp vid räddningsinsatser	1.000
RO C51: Rustmästararvode, Vargskär	450
RO C51: Rustmästararvode, branddepån	2.550
RO C51: Anslag för kårens trivsel (Föglö FBK)	1.500
RO C52: Lokala Agenda 2030-gruppen	1.500
RO 505: Stentorpa deponin – kontrollprogram för sluttäckningen	3.500
RO 590: Vattenverket – anslag för akuta haverier	3.362
RO 591: Avloppsverket – anslag för akuta haverier	2.041
RO C53: Vikingaborg	11.000

LANTBRUKSNÄMNDEN

RO 130: Samarbetsersättning lantbruksförvaltning	10.778
--	--------

KOMMUNSTYRELSEN

RO C31 + 334: Nattberedskapen	14.018
-------------------------------	--------

BILDNINGSNÄMNDEN

RO C32: Gruppassistent	33.777
RO C32: Speciallärare	4.500
RO C32: Kurator	2.475
RO C32: Daghemmet semestervikarier	15.043
RO C32: Hemvårdsstöd för barn	28.200

FRITIDS- OCH KULTURNÄMNDEN

RO C62: Bidrag till Ålands 4 H-distrikt	960
RO C62: Bidrag till SKUNK	650
RO C62: Bidrag till FUIA för servicehusets drift	1.550
RO C62: Bidrag till FUIA för idrottsplanens skötsel	550

BILAGA 3

BUDGETUPPSTÄLLNINGEN år 2023 inkl. resultatområden och kostnadsställen.

<u>Organ</u>	<u>Resultatområde</u>	<u>Kostnadsställen</u>
Centralnämnden	100 Val	
Revisorerna	110 Revision	
Kommunstyrelsen	120 Allmän förvaltning 123 Näringslivsutveckling 126 Skärgårds- och kollektivtrafiken 420 Biblioteket 430 Medborgarinstitutet 302 Kommunernas socialtjänst (KST) C31 Hemservice	315 Annagårdens kök 316 Övrig hemservice
	334 Annagården 800 Finansiering	
Lantbruksnämnden	130 Lantbruksnämnden	
Byggnads- och tekniska nämnden	500 Byggnadsinspektionen C51 Brand- och räddningsväsendet 503 Gator och vägljusnät 505 Avfallshantering 506 Hamnverket 550 Kommunalvägar C52 Tekniska nämnden C53 Fastigheter, byggnader och lokaler C56 Tullkammarplans fastigheter 580 Kommunens radhus 581 Annagårdens pensionärsbostäder 590 Vattenverket 591 Avloppsreningsverket	511 Befolkningsskyddet 520 Agenda 2030 Olika fastigheterna Olika fastigheterna
Bildningsnämnden	C32 Barnomsorg C41 Grundskolan	320 Daghemmet Myran 321 Fritidshemsverksamhet 322 Övrig barnomsorg 410 Undervisning och skolskjutsar 411 Skolbespisningen 412 Skolfastighet + -gård
Fritids- och kulturnämnden	C61 Kulturverksamhet C62 Fritidsverksamhet	600 Museiverksamheten 601 Övrig kulturverksamhet 610 Ungdomsverksamhet 611 Idrottsverksamhet 612 Övrig fritidsverksamhet

Resultatansvariga (förutom förvaltningsorganen som alltid är ansvariga)

100	Val	nämnden
110	Revision	kommunfullmäktige
130	Lantbruksnämnden	lantbrukssekreteraren

Kommunstyrelsen

120	Allmän förvaltning	kommundirektören
123	Näringslivsutveckling	”
126	Skärgårds- och kollektivtrafiken	”
302	Kommunernas socialtjänst (KST)	kommundirektören
315	Annagårdens kök	ansvariga kocken
316	Övrig hemservice	äldreomsorgschefen
334	Annagården	”
420	Biblioteket	bibliotekssekreteraren
430	Medborgarinstitutet	Medis kontaktperson

Byggnads- och tekniska nämnden

500	Byggnadsinspektionen	byggnadsinspektören
C51	Brand- och räddningsväsendet	räddningschefen/bfs-chefen
C52	Tekniska nämnden	kommunteknikern
C53	Fastigheter, byggnader o lokaler	
C56	Tullkammarplans fastigheter	
503	Gator och vägljus	
505	Avfallshantering	
506	Hamnverket	
550	Kommunalvägar	
580	Kommunens radhus	
581	Annagårdens pensionärsbostäder	
590	Vattenverket	
591	Avloppsverket	

Bildningsnämnden

320	Daghemmet Myran	daghemsföreståndaren
321	Fritidshemsverksamhet	”
322	Övrig barnomsorg	barnomsorgschefen
410	Skolans undervisning + skolskjutsar	föreståndaren
411	Skolbepisningen	ansvariga kocken
412	Skolfastigheten + områden	föreståndaren

Fritids- och kulturnämnden

C61	Kulturverksamhet	nämnden
C62	Fritidsverksamhet	nämnden

BILAGA 4

BUDGETEN 2023

LÅNETABLÅ

Nr/ändamål	Ränta euro	Amortering euro	Återstår per 31.12.2023
------------	------------	--------------------	----------------------------

LANDSKAPSLÅN

1. Omsorgshemmet, tillbyggnad	30	3.885	0
2. Omsorgshemmet, tillbyggnad 2	2.200	9.400	200.531
3. Motionsbanan (PAF-lån)	50	667	4.667
SAMMANLAGT	2.280	13.952	205.198

LÅN I PENNINGINRÄTTNINGAR

Ålandsbanken Abp

1. Slambassängerna, ombyggn.,r-stödslån	20	618	1.853
2. Reningsverket, styrsystem mm omb.	720	7.700	41.662
SAMMANLAGT	740	8.318	43.515

Andelsbanken för Åland

1. Reningsverket, uppgradering, steg 2	180	3.200	19.200
2. Värmecentral, bygge	240	3.448	32.758
SAMMANLAGT	420	6.648	51.958

Kommunernas Pensionsförsäkring Ab

1. VA-Degerby, räntestödslån	50	6.250	0
SAMMANLAGT	50	6.250	0

(Låneamorteringsfonden) **- 247.900**

TOTALT **3.490** **35.168** **300.671**
(52.771)

Bilaga 5

Förteckning över avskrivningar 2023

<u>Namn</u>	<u>Belopp</u>	<u>RO</u>
Byggnader och konstruktioner	176247	
<i>Förvaltnings- och institutionsbyggnader</i>	77481	
Kommungården	10996	C53
Föglö grundskola	43177	C53
Daghemmet Myran	10241 (10001+240)	C53
Bibliotekshuset (inkl. kulturcentrum)	3944	C56
Lotsstugan	221	C56
Branddepån	6794	C53
Bankhuset	2108	C53
<i>Fritidsbyggnader</i>	5206	
Tullhuset; nytt tak (2020)	3782	C56
Lilla packhuset	402	C56
Föglömuséet	103	C56
Företagarhus/gym	919	C53
<i>Ekonomibyggnader</i>	39229	
Reningsverket	20118 (14368 + 5750)	591
Nytt reningsverk (2021-projektering)	4189	591
Miljöstationerna	0	505
Sjöräddningsskjulet; ombyggnad för brandbåt	814	C56
Lagerhall	5122	C53
Tulluddens lider	393	C56
Tulluddens bastu	545	C56
Teckis källare (2015 + 2021)	3230 (2400 + 830)	C56
Stall & förråd	2324 (1554 + 770)	C56
Väntsalen	2494	C56
<i>Bostadsbyggnader</i>	54331	
Kommunens radhus	1906	580
Annagårdens pensionärsbostäder	10679	581
Annagården	41746 (40696 + 500 + 550 (2022))	C53
Fasta konstruktioner och anordningar	155139	
<i>Gator, vägar, torg och parker</i>	55170	
<i>Kommunalvägar</i>		
Nötö	798	550
Skogboda	2451	550
Horsholma	0	550
Ulversö	0	550
Kallsö	0	550
Hastersboda	2922	550
Lumparlutsvägen, 0-700 meter	2634	550
Hastersbodavägen, ytbeläggning	1540	550
Horsholmavägen, ytbeläggning	1388	550

Ulversövägen, ytbeläggning	3847	550
Nya Sintingsvägen	16307	550
Sintingsvägen, ytbeläggning	3600	550
<i>Gator (f.d. Byggnadsplanevägar)</i>		
Ringväg till parkeringen vid daghemmet	2552	503
Gator Sinting	1387	503
Gator, gränder, parkeringar, ytbeläggning	3065	503
Sjövägen (byggnadsplaneväg-Sinting)	0	503
Gator, Ekholm	10008	503
<i>Övrigt</i>		
Hamnområdet i Degerby	585	521
Parkering Degerby centrum	0	521
Lekparken i Degerby centrum	733	521
Vandrings- och friluftsleder	0	C62
GC-väg längs Tingsvägen	1353	503
GC-väg skolan-Föglö Hemgård	0	503

Broar, kajer, bryggor och badinrättningar	6705	
Sinting simstrand	0	506
Sinting; badbrygga (hopptorn)	725	506
Sinting; besöksbrygga	835	506
Tullbryggan, hamnbassängen	701	506
Strandskoning, båtramp mm Degerby (2020)	2497	506
Nötöbryggan	487	506
Bänöbryggan (Ulversö)	1460	506
Degerösundsbyggan	0	506

Övriga jord- och vattenkonstruktioner	6858	
Avfallsdeponin i Stentorpa (avskriven)	0	505
Ekholm infrastruktur, allmänna områden	1211	521
Utgjänningsbassäng avloppsreningsverket	1375	591
Slambassängerna	3179	591
Tennisbana	0	C62
Idrottsplan; ansatsbana längd/tresteg	1093	C62

Vatten- och avloppsnät	13019	
Degerby centrum (avskrivet)	0	590/591
Sinting	510 (A 286 + V 224)	590/591
Skolan-hemgården (avskrivet)	0	590/591
Norra Degerby (avskrivet)	0	590/591
VA-nätets utbyggnad i Degerby (2021)	283 (A 159 + V 124)	590/591
VA-nätet på Ekholm	3721 (A 2084 + V 1637)	590/591
Överföringsledning Ekholm (2022-2023)	7815 (A 4376 + V 3439)	590/591
VA-nätets utbyggnad till Degerby färjläge (2022)	690 (A 386 + V 304)	590/591

Övriga rör och -kabelnät	19790	
Värmekulvert skolan-företagarhuset	828	C53
Värmecentral jämte kulvertar	15962	C53
VA+värmekulvert daghemmet-hemg.	0	C53
Annagården fjärrvärmväxlare (2022)	750	C53
Skolan fjärrvärmväxlare (2023)	1000	C53
Reservkraft värmecentralen	1250	C53

Maskiner och anordningar vid vattenverk o.dyl.	34327	
Avsaltningsanläggning	23806 (18260 + 5546 (2022))	590
Vattenintag avsaltningsanläggningen	1319	590
UV-lampa för vattenverket	316	590
Omviktering av utloppsledning avl.ren.verket	473	591
Avloppsverket; pumpstationerna	700	591
Avloppsverket; ny pumpstation Sinting	1825	591
Vattenverket, membran	3260	590
Vattenverket; reservpumpar	1549	590
Vattenverket; ny intagspump (2019)	346	590
Vattenverket; parallellpump	733	590

Väg- och utomhusbelysning	2328	
Degerby vägbelysning	671	503
Ekholm vägbelysning	1657	503

Övriga fasta maskiner, anordningar och konstruktioner	16942	
Motionsbanan i Degerby	1500	C62
Uteaktivitetsredskap skolan	0	C41
Utegymp	1250	C62
Motionsbanan/skogsstig till skolan	0	C62/C41
Jyddö vandringsled; fågel-/utkikstorn	0	C62
Ställplatser för husbilar mm	1296	521
Multiarena	0	C62
Minigolfbana	3593	C62
Rastplats Västersocken	510	521
Lekpark daghemmet (2022)	4675	C32
Automatiskt brandlarm vid daghemmet	0	C53
Boendelarm vid Annagården	500	C53
Bfs-alarmsystem (2023)	1800	C51
Trygghetslarm vid Annagården (2021)	1818	C53

Maskiner och inventarier

27774

Transportmedel	4474	
Fastighetsskötarbil	4474	C53
Hemservicebil	0	C31
Föglö FBK - sjuktransportbil	0	C51
Föglö FBK - pick-up	0	C51

Rörliga arbetsmaskiner	2540	
Fyrhjulsdriven kombimaskin (Avant)	0	C53
Utomhusscen (mobil)	0	C62
Åkgräsklippare (2023)	2540	C53

Övriga tunga maskiner	101	
Föglö FBK - släckningsbil	101	C51

Övriga lätta maskiner	9780	
Köksmaskiner mm Annagårdens kök	0	C31
Kombiugn till skolans kök	0	C41
Skolan; köksinventarier (2019)	5011	C41
Skolan; inventarier slöjdsalen (2023)	2000	C41
Annagården; luftvärmepumpar (2019)	419	C53
Spoldesinfektor vid Annagården (2020)	1600	334
Bfs; reservgenerator	750	C51

IT-utrustning	7275	
Kommungården	0	120
Föglö grundskola	7275 (2275 + 2500 + 2500)	C41

Övriga maskiner och inventarier	3604	
Föglö FBK: motorspruta till Vargskär	835	C51
Y-bommar gästhamnen	1236	506
2 st livflottestationer (2023) till Sinting simstrand	533	506
Föglökarta med tryckknappar	1000	123

AVSKRIVNINGAR TOTALT

359160

BUDGETSAMMANDRAG

DRIFTSDELEN exkl. räntor och avskrivningar

	Nettoutg. bokslut 2021	Nettoutg. budget 2022	Nettoutg. budget 2023	Procent av beskattningsbar inkomst
Allmän förvaltning inkl. lantbruket	340394	384400	395500	3,88
Brand- och räddningsväsendet	31599	49314	51514	0,51
Äldreomsorgen	1177296	1098860	1076400	10,55
Barnomsorgen	444219	435667	522325	5,12
Övrigt socialvåsen	494371	458000	481000	4,72
Skolan	919280	953844	1075714	10,55
Fritid, kultur och bibliotek	131758	142527	129014	1,26
Fastigheter	-178403	-184707	-168593	-1,65
Övriga tekniska sektorn	130137	81533	86476	0,85
Totalt	3490651	3419438	3649350	35,78

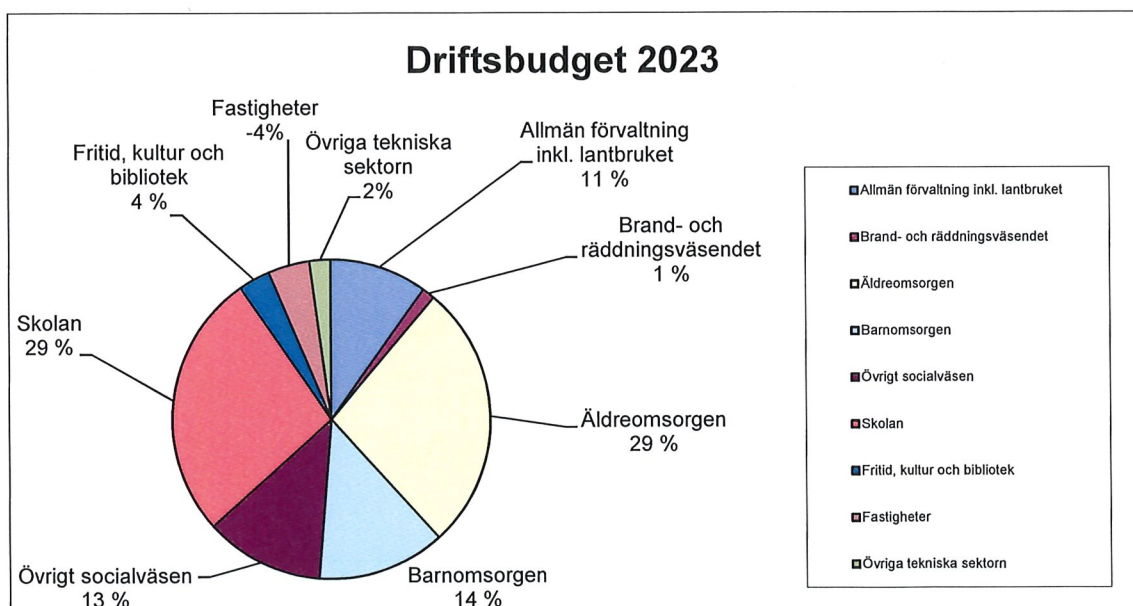
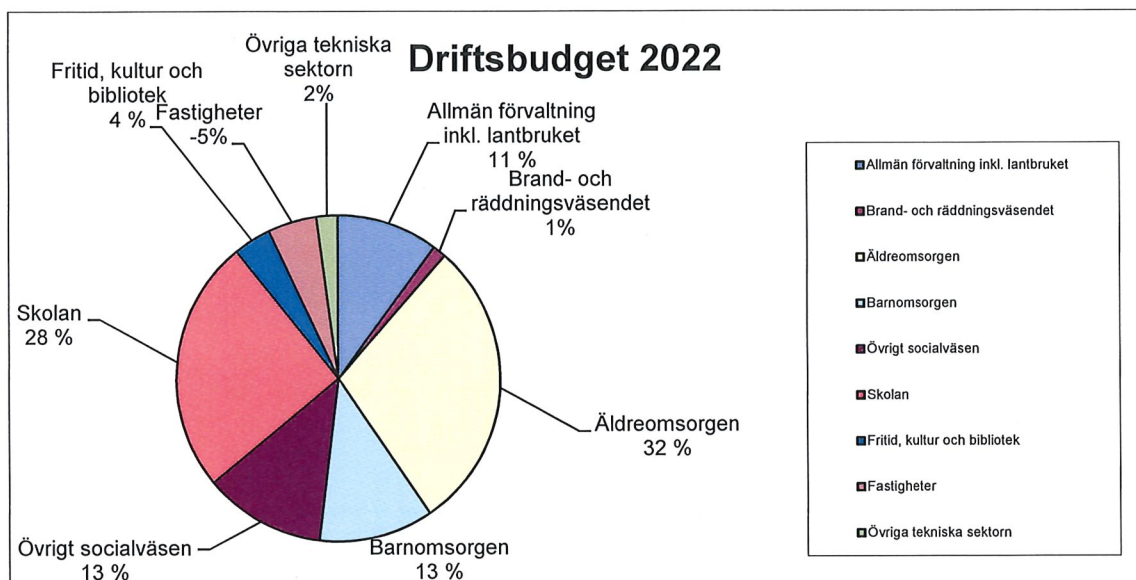
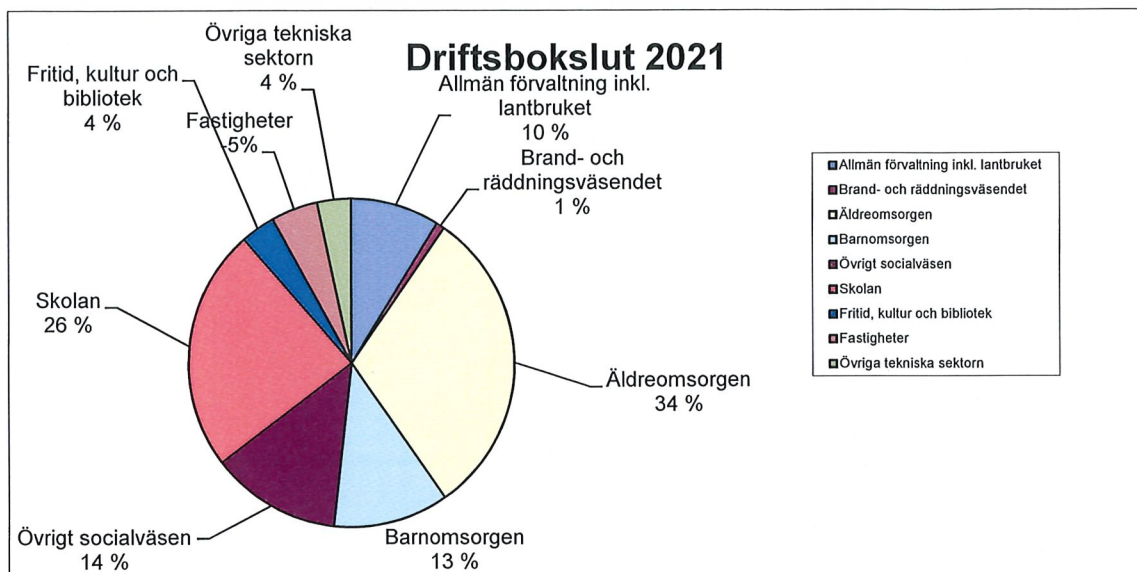
Fördelning mellan förvaltningsorganen

	Nettoutg. bokslut 2021	Nettoutg. budget 2022	Nettoutg. budget 2023
Valnämnden	0	0	2500
Revisorerna	5378	4800	7000
Kommunstyrelsen	2076284	2001460	2015400
Byggnads- och tekniska nämnden	-16667	-53860	-30603
Lantbruksnämnden	8304	9600	10000
Bildningsnämnden	1363498	1389511	1598039
Fritids- och kulturnämnden	53854	67927	47014
Totalt	3490651	3419438	3649350

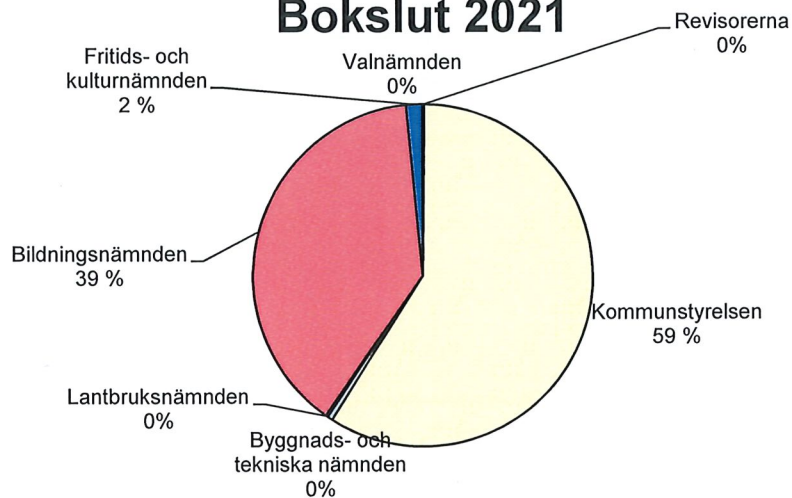
TOTALBUDGETEN

exkl. avskrivningar, skatter, landskapsbidrag, upptagande av lån, amorteringar, fondöverföringar

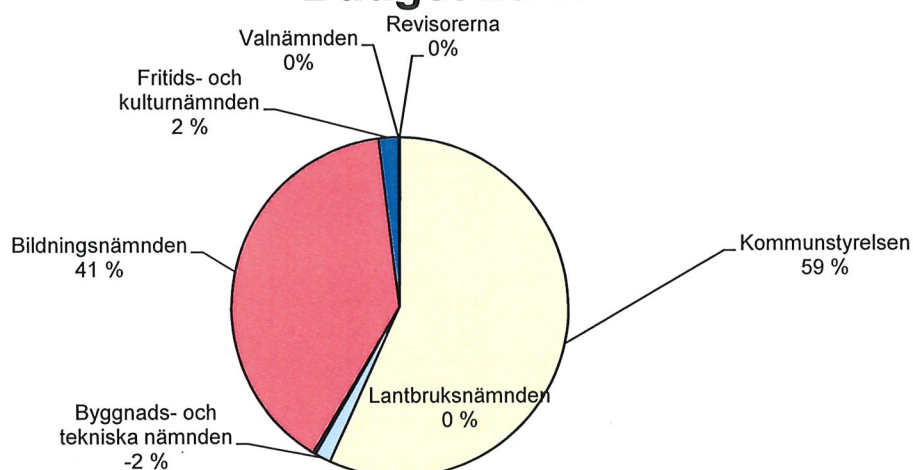
	Nettoutg. bokslut 2021	Nettoutg. budget 2022	Nettoutg. budget 2023	
Driftsdelen	3490651	3419438	3649350	
Finansiella intäkter och kostnader	-15402	-10570	-10860	inkl. extraordinära kostnader
Investeringar	434002	72900	133544	inkl. landskapsandelar
Totalt	3909251	3481768	3772034	

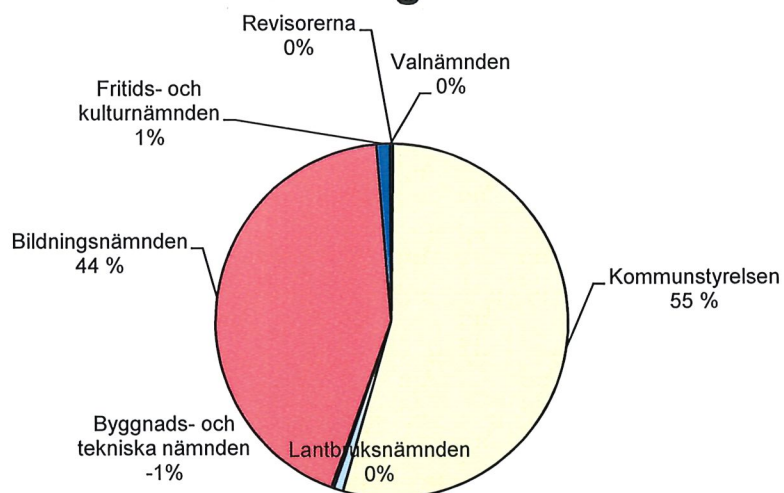
Bokslut 2021

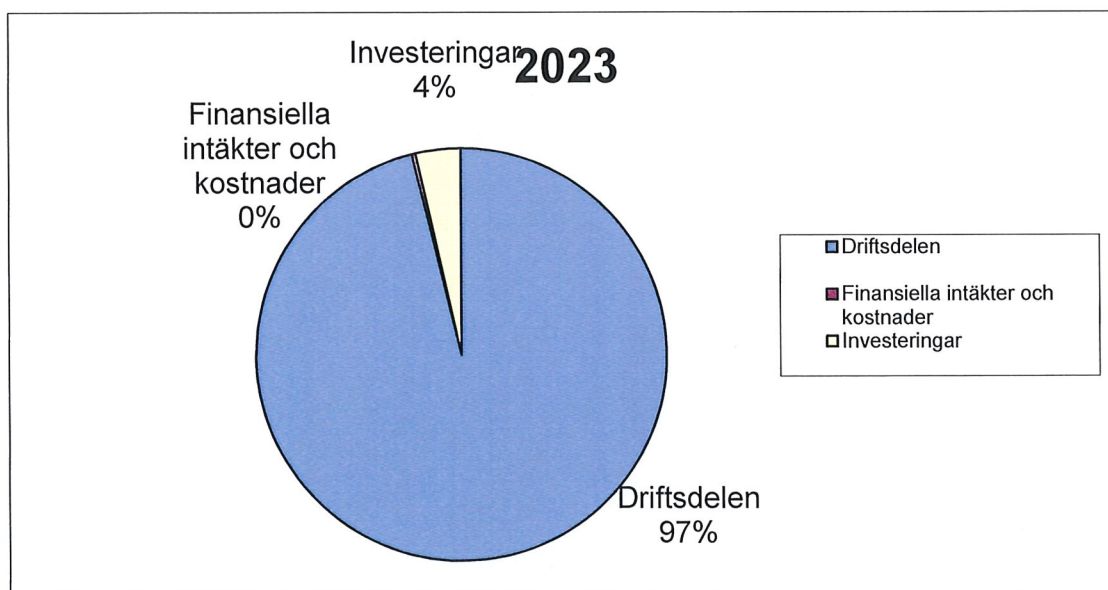
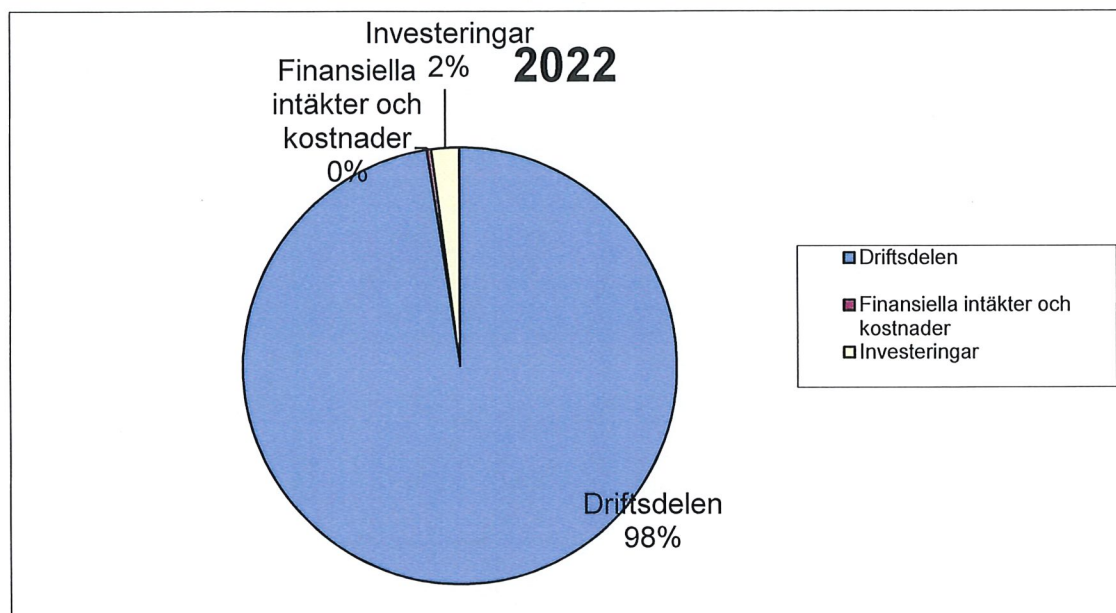
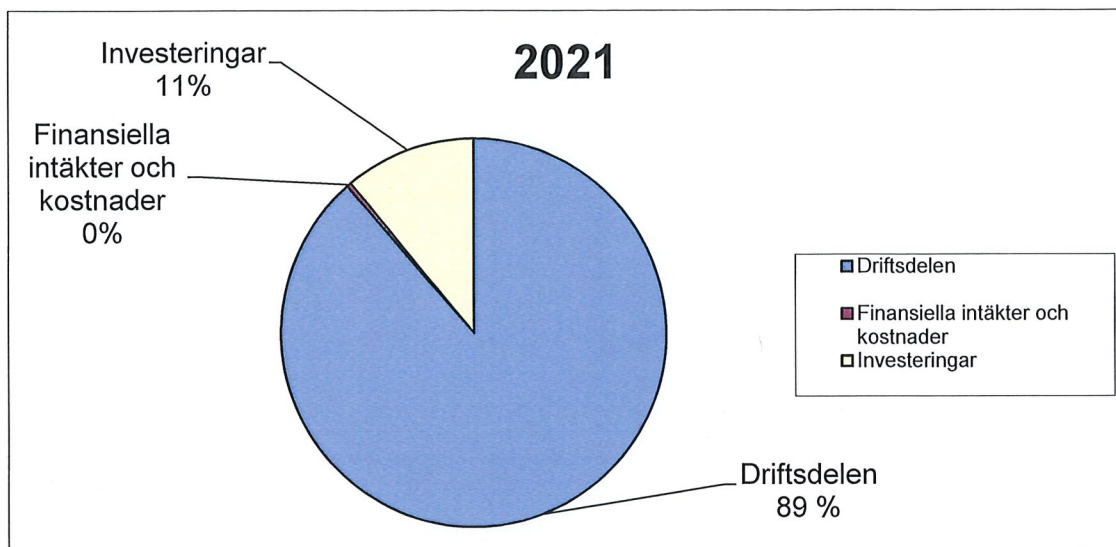

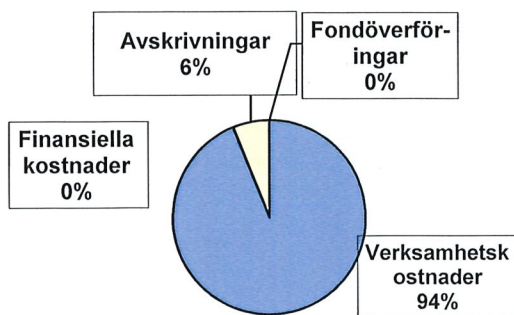
Budget 2022

Budget 2023

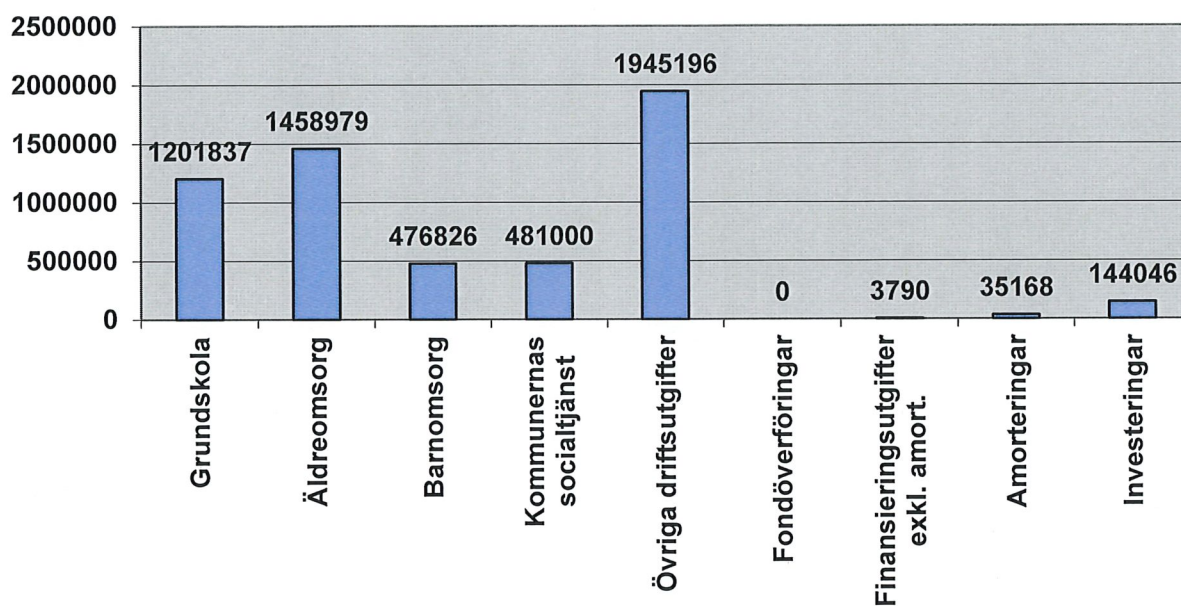

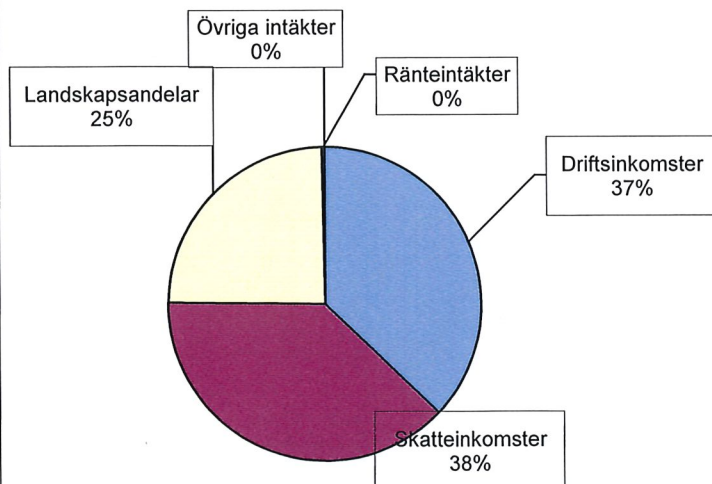

Verksamhetskostnad	5563838
Finansiella kostnader	3790
Avskrivningar	359160
Fondöverföringar	0

Budgetutgifternas fördelning

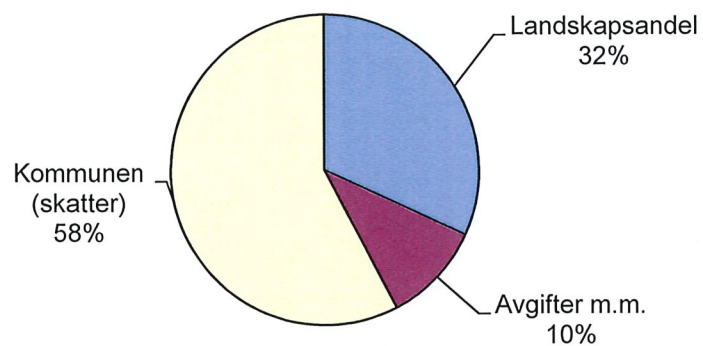
Fördelning mellan inkomstslag

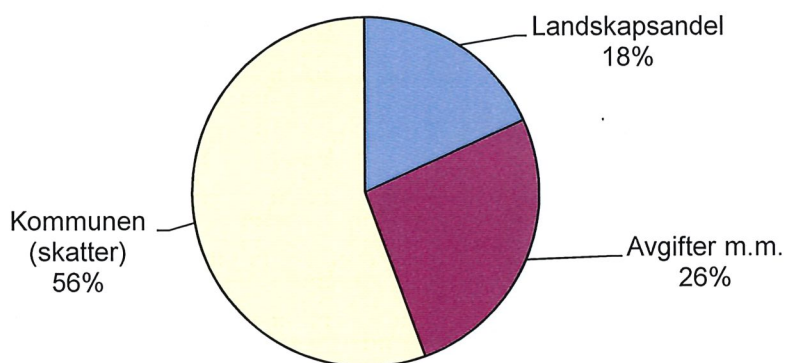
Exkl. investeringar

Driftsinkomster	1914488
Skatteinkomster	1957000
Landskapsandelar	1265308
Ränteintäkter	14650
Övriga intäkter	0

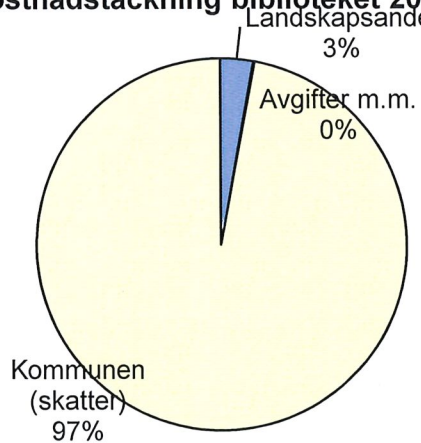
Fördelning av skolans driftskostnader 2023

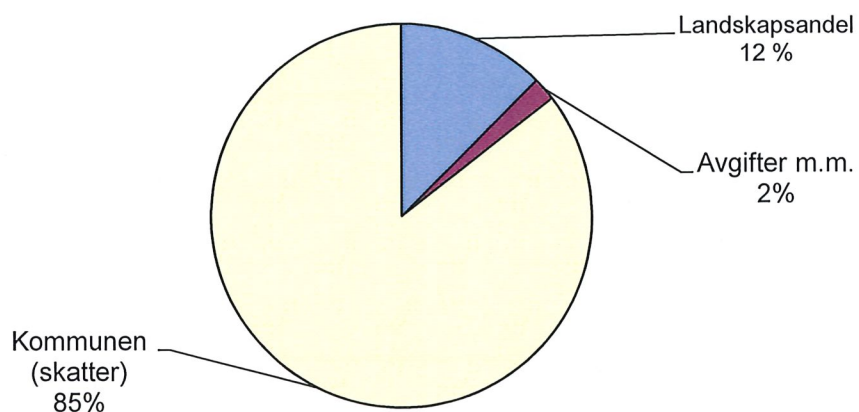
Fördelning av äldreomsorgens driftskostnader 2023

Kostnadstäckning biblioteket 2023

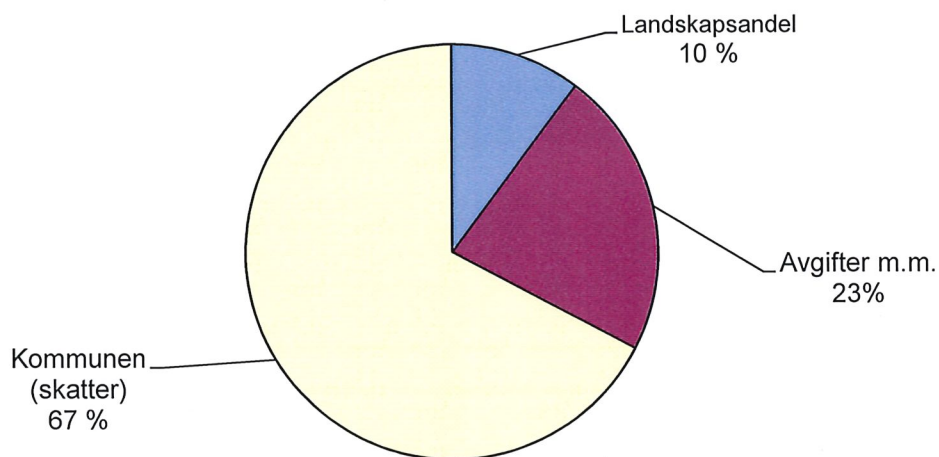

Kulturbudgeten 2023

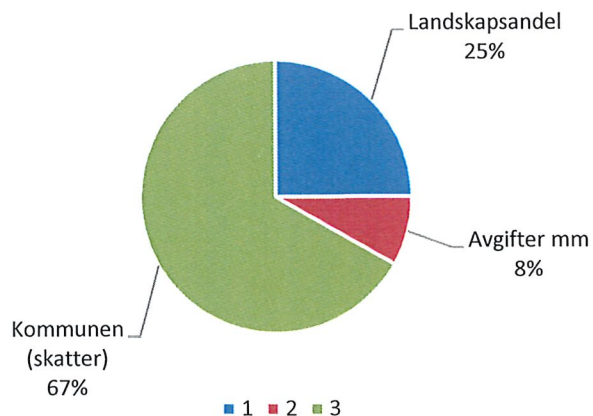
Landskapsandel kultur kalkylerad enl. lag 10%

Idrott och ungdom 2023

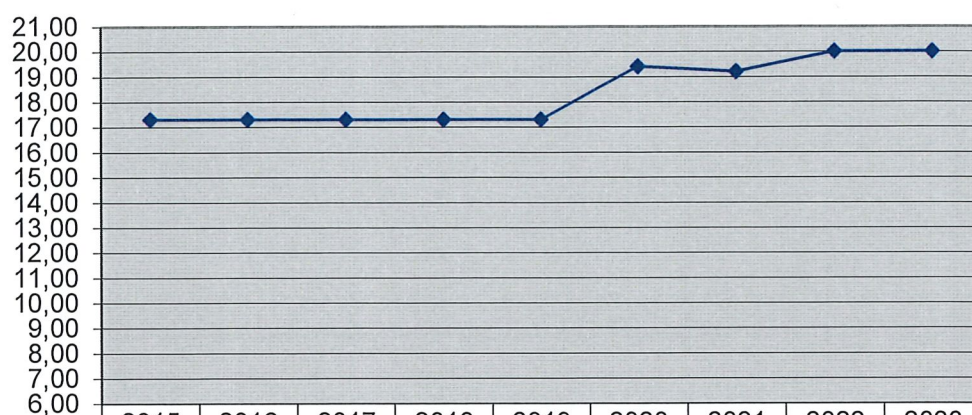

Landskapsandel idrott och ungdom kalkylerad enl. lag 10%

Fördelning av driftskostnader för barnomsorgen 2023

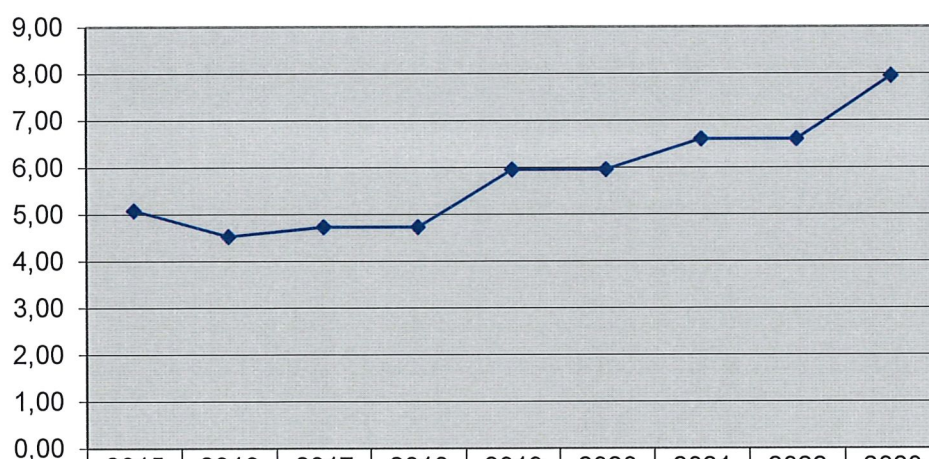

Äldreomsorgen - tjänster/arbetsavtal

◆ Äldreomsorgen	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	17,31	17,31	17,31	17,31	17,31	19,42	19,22	20,02	20,02

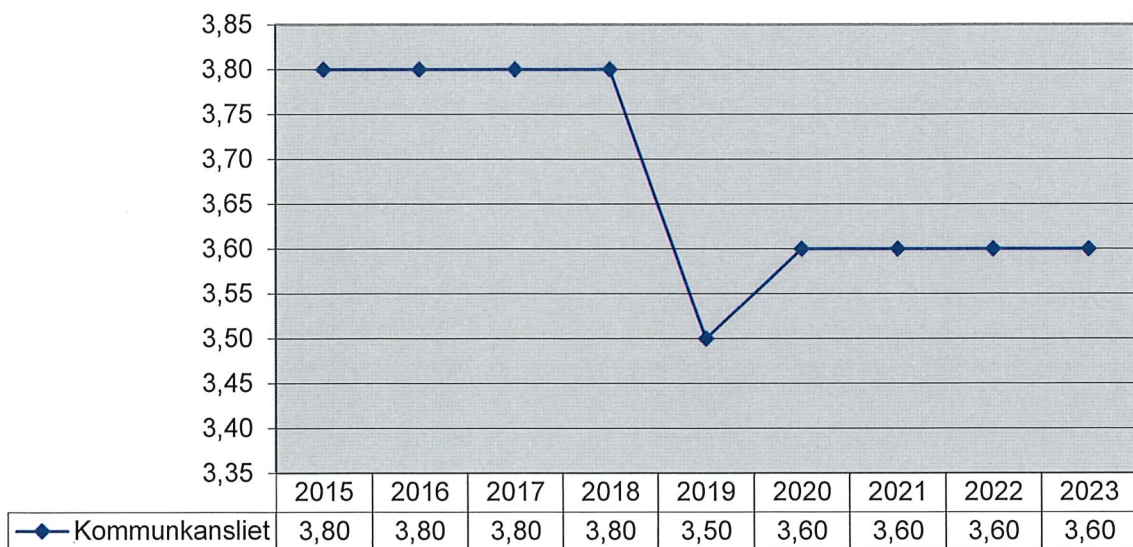
Barnomsorgen - tjänster/arbetsavtal

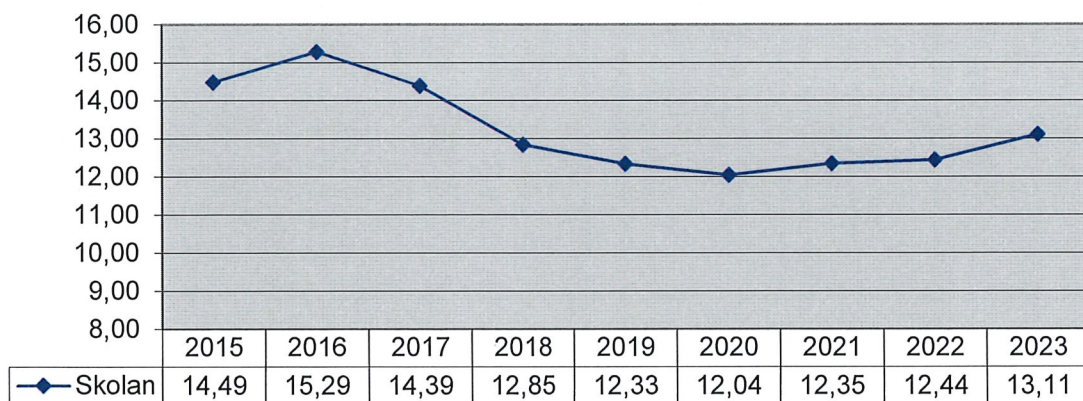
◆ Barnomsorgen	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	5,08	4,53	4,73	4,73	5,96	5,96	6,61	6,61	7,96

Barnomsorgen	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Barnomsorgschef	0	0	0	0	0	0	0,15	0,15	0,15
Daghemsföreståndare	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Lärare i barnomsorgen	0	0	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Barnskötare	2,80	2,80	2,00	2,00	2,60	2,60	3,10	3,10	4,40
Assistenter	1,20	0,65	0,65	0,65	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Köksbiträde	0	0	0	0	0,28	0,28	0,28	0,28	0,28
Speciallärare	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08
Kurator	0	0	0	0	0	0	0	0	0,05
Antal barn, daghemmet	16	15	19	20	23	24	24	24	24
Heltid	5	3	4	5	10	11	8	16	13
Halvtid och deltid	11	12	15	15	13	13	16	8	11

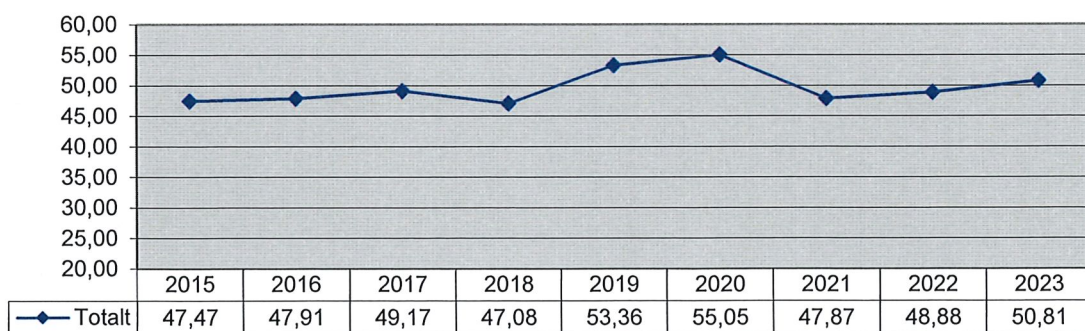
Kommunkansliet - tjänster/arbetsavtal

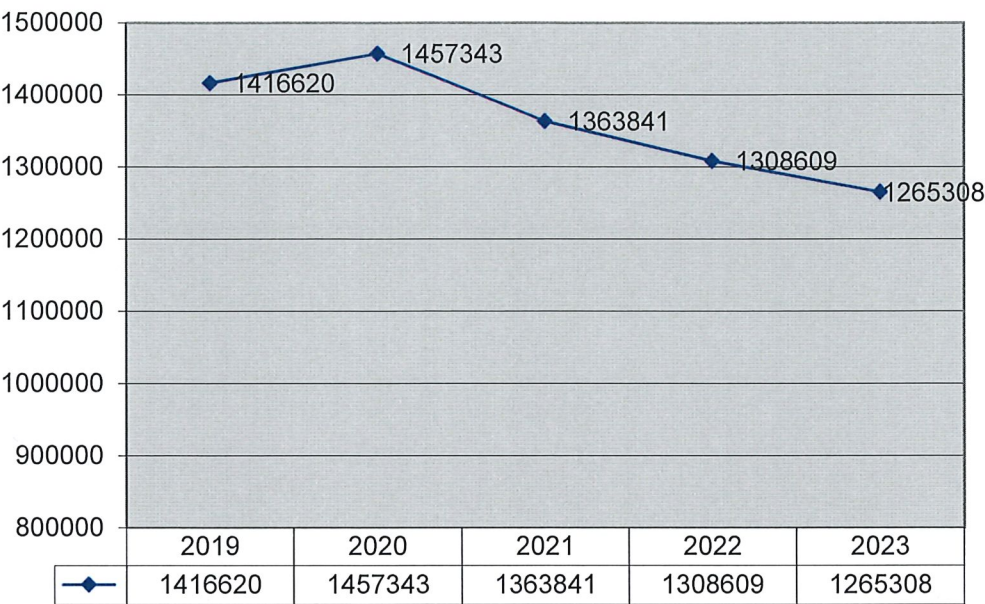
Skolan - tjänster/arbetsavtal

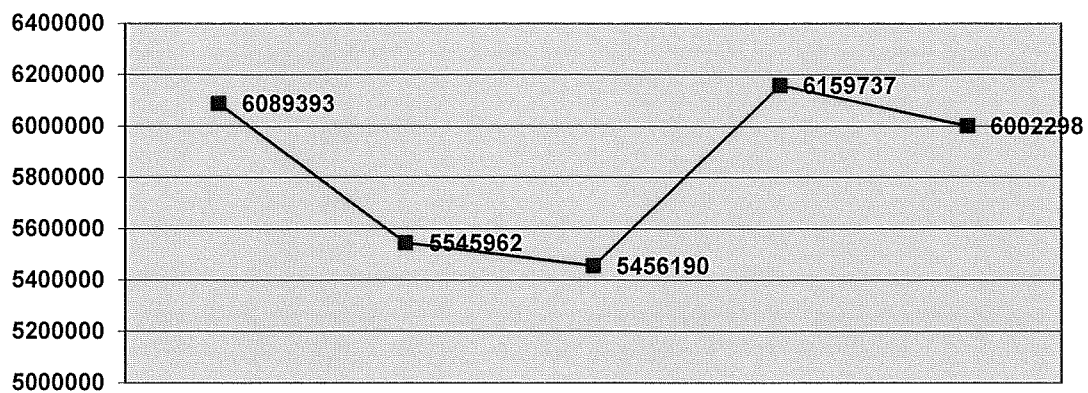
Tjänster/arbetsavtal totalt

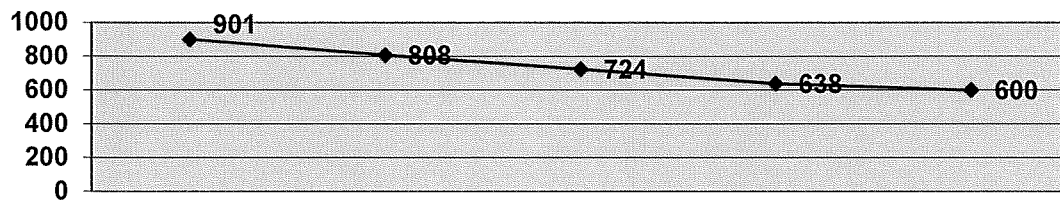
Landskapsandelarnas utveckling 2019-2023

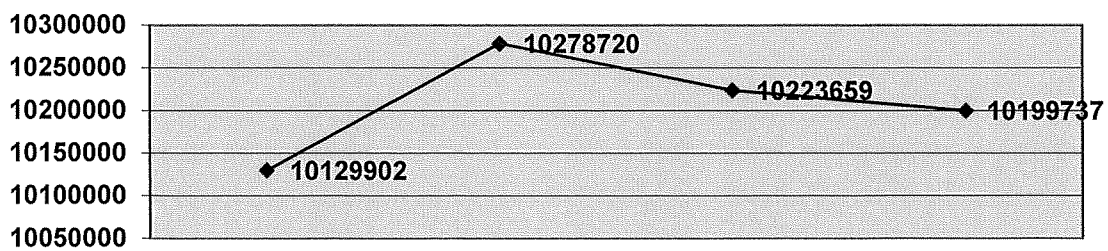
Totalbudgetens utveckling 2019-2023

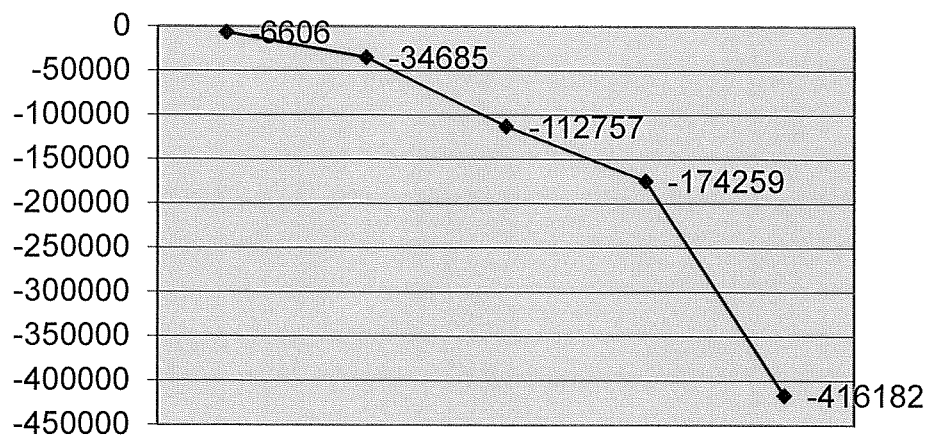
Lån euro per invånare 2019-2023

Beskattningsbar inkomst totalt 2020-2023

Årsbidragets utveckling 2019-2023

Räkenskapsperiodens resultat 2019-2023

